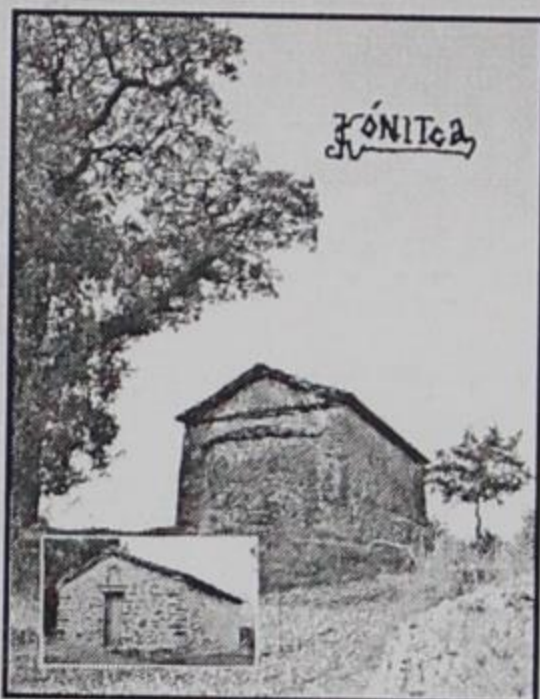

ΚΟΝΙΤΣΑ

160. Σεπτέμβρης Οκτώβρης 20

160. Σεπτέμβρης - Οκτώβρης 2011

Φωτ. εξωφ. Π.Σ.Τ.
(Κόκκινη Παναγία Αγ. Νικόλαος)

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

και Υπεύθυνος κατά Νόμο:

Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100

Τηλ. 26550 22464 - 22212

Fax: 26550 22464

Συντάσσεται από Επιτροπή:

Ανδρέου Ηλίας

Τουφίδης Σωτήρης

Τσιάγκης Ίκαρος

Ετήσια συνδρομή:

Εσωτερικού 15 Ευρώ,

Εξωτερικού 30 Ευρώ ή 40 Δολ.

Αλληλογραφία - Συνδρομές

στον υπεύθυνο Σ. Τουφίδη

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν ο

Σελ.

321

Μεταξύ μας...

322

Αφιέρωμα στη μεγάλη επέτειο

323

Ειδήσεις των ετών 1899-1904, *Χ. Γκούτου*

327

Οκτώβριος 2011, *Π. Κυργιάννη*

329

Καντσιώτικο γεφύρι, *Θ. Ζιώγα*

333

«Κουδαρίτικα», *Μ. Μαρτσέκη*

334

Τρεις άγνωστες φωτογραφίες, *Χ. Γκούτου*

335

Επένδυση στη γνώση, *Θ. Κυρτζόγλου*

337

Πολιτιστικές εκδηλώσεις, *Δήμου Κόνιτσας*

343

Τα εξωκκλήσια, *Η. Ανδρέου*

345

Ένα γράμμα για σένα, *Γ. Μαργαρίτη*

348

Η ερήμωση της υπαίθρου, *Χ. Ζάνη*

349

Γάμος στην Πουρνιά, *Κ. Θεοδώρου*

354

Πανηγύρι στον Αμάραντο, *Γ. Χρυσσοτόμου*

355

Αναμνήσεις, *Π. Μπούνα*

358

Παιδιατρικό Συνέδριο

359

Γαναδιό, *Γ. Δερμιτζάκη*

361

Το ενθύμιον έτος 1919, *Δ. Παπαλάμπρου*

368

Γεγονότα από την Κατοχή, *Ζ. Παπαζήση*

373

Καταστροφή από τα γερμανικά στρατεύματα, *Ι. Μεσσή*

379

Αντί ανάπτυξη, *Β. Τσιαλιαμάνη*

380

Και άλλη καλή είδηση, *Β. Τσιαλιαμάνη*

381

Κτηματολόγιο μονής Στομίου, *Π. Τζιόβα*

389

Ο Άγ. Ιωάννης, *Α. Χατζηεφραιμίδη*

397

Επιστολές

401

Ειδήσεις-Κοινωνικά

Μεταξύ μας...

Αγαπητοί φίλοι και συνδρομητές του περιοδικού μας, εικοσιεπτά χρόνια κρατάμε άσβεστο αυτό το «πνευματικό λυχνάρι» στην Ακριτική γωνιά της πατρίδας μας. Σε όλο αυτό το διάστημα η μόνη στήριξή μας είστε εσείς που με τις συνεργασίες σας και τον «οβολό» σας μας βοηθήσατε να φέρουμε σε πέρας το δύσκολο έργο της έκδοσης.

Σήμερα, με τη συνεχή συρρίκνωση των οικονομικών, νιώθουμε τις δυσκολίες που έχει ο καθένας μας για επιβίωση. Και το περιοδικό μας έχει το ίδιο πρόβλημα γιατί όλο και μεγαλώνουν τα έξοδα (τυπογραφικά, ταχυδρομικά κ.λπ.) από χρονιά σε χρονιά. Παρ' όλα αυτά η συνδρομή των 15€ δεν αυξήθηκε από το 2007 μέχρι σήμερα και ευχαριστούμε όλους αυτούς που, από το πλεόνασμα ή το υστέρημά τους, τη στέλνουν με συνέπεια κάθε χρόνο.

Ωστόσο υπάρχουν και αρκετοί που αμελούν ή αδιαφορούν οφείλοντας συνδρομές 2-3-4... χρόνων.

Σ' αυτούς έχουμε στείλει ενημέρωση-ειδοποίηση για τακτοποίηση των οφειλών τους και μερικοί ανταποκρίθηκαν.

Κάποιοι δεν έλαβαν υπόψη την ειδοποίηση και συνεχίζουν να αδιαφορούν, οπότε θα αναγκαστούμε από το επόμενο τεύχος να διακόψουμε την αποστολή του περιοδικού, γιατί δεν είναι λογικό να πληρώνουν μερικοί και άλλοι να αδιαφορούν.

Παρ' όλες τις αντιξοότητες, εμείς θα προσπαθήσουμε να το κρατήσουμε ζωντανό το περιοδικό, στηριζόμενοι στον πατριωτισμό των φίλων που αγαπούν το περιοδικό και τον τόπο μας...

Μικρό αφιέρωμα στη μεγάλη Επέτειο

(Απόσπασμα από το βιβλίο Α. Τερζάκη «Ελληνική Εποποιία 1940-41»)

Σήμερανε η 5 Νοεμβρίου και το μέτωπο άρχιζε να βροντοχτυπιέται από άγρια βολή του ιταλικού πυροβολικού. Χτυπούσαν τους τομείς Καλπακιού, Νεγράδων, και κάτω προς τη θάλασσα, τον τομέα της Θεσπρωτίας. Ακολούθησαν τ' αεροπλάνα που βομβάρδισαν τις ελληνικές θέσεις μάχης, τα μετόπισθεν, τα Γιάννινα για δεύτερη φορά. Η ελληνική αντιαεροπορική πυροβολαρχία έρριξε κάτω δυό εχθρικά αεροπλάνα. Στα συντρίμια τους μέσα, βρέθηκαν δύο μεγάλα δέματα. Τ' άνοιξαν. Είτανε καμιά εξηνταριά μαύρα μαντήλια του κεφαλιού. Αιχμάλωτοι είπαν πως οι δικοί τους τα προόριζαν να πέσουν στα περίχωρα, ολόγυρα στα Γιάννινα, για να τρομοκρατήσουν τον πληθυσμό. Τέτοιο πένθος ευαγγελιζόταν ο Μουσολίνι.

Εδώ οι Ιταλοί είχανε κάνει λάθος. Η ηπειρώτισσα φοράει μαύρο μαντήλι επι-

ζωής, χωρίς να κλαίει κάποιον. Φοράει και μαύρο ρούχο, μαύρο τσαρούχι. Στο βραχοβούνια που τη βλέπεις ν' ανηφορίζει χωρίς προσπάθεια, μαζί με το κοπάδι της τα γίδια, η θωριά της ξεκόβεται στεγνή, μοναστική, αργασμένη από το χαλάζι και το λιοπύρι. Το ανθρώπινο αυτό πλάσμα έχει πάρει απάνω του κάτι από τη στέγνα του τοπίου, του κατάγυμνου βράχου, που τον σκουντάς με το πόδι σου και τσακμακίζει. Σου λέει καλημέρα η Ηπειρώτισσα και η κουβέντα της είναι κοφτή, σαν πρόσταγμα. Έχει μια παρθενιά απροσπέλαστη, όπως η ζωή της είναι σκληρή κι αμίλητη. Ξυπνημένη από τις τρεις πριν φέξει, κάθε μέρα, χειμώνα-καλοκαίρι, δουλεύει στο σπίτι, ζυμώνει, φουρνίζει, μαγειρεύει, ύστερα βγαίνει στο χωράφι, δύο κούφτες χώμα μέσα σε μια κουφάλα βράχο, μάχεται εκεί ως το βράδι. Λίγος ύπνος και πάλι εξαρχής.

Κοιτάς το τοπίο γύρω, τα θεομύρωτα βουνά της Παραμυθιάς, τη φοβερή Γκαμήλα, την Πίνδο, και καταλαβαίνεις πως η ψυχή του τόπου έχει δέσει στο μαυροντυμένο τούτο πλάσμα με το σκοτεινό κόρφο. Μάννα, γυναίκα, αδερφή, θυγατέρα, παραστάθηκε σ' όλο το μάκρος του Αγώνα τον άντρα, τον πολεμιστή, αφοσιωμένη, αλύγιστη, αποφασισμένη, ολόρθη εικόνα του χρέους και της τιμής. Τι έρχονταν να κάνουν οι στρατιώτες του Μουσολίνι σε μια χώρα έτσι αμάλαγη και πικρή;

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1899-1904

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Χ. Γ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Οι παρακάτω σχετικές με την επαρχία μας ειδήσεις των ετών 1899-1904 αναδημοσιεύονται εδώ από τις εφημερίδες «ΑΓΩΝ» και «ΑΣΤΗΡ ΥΛ», οι οποίες εκδίδονταν τότε στην Αθήνα από τον Ζαγορίσιο Ι. Λαμπρίδη (όχι τον ομώνυμο λόγο των Ιωαννίνων) και τον Κονιτσιώτη Θωμά Χατζή, αντιστοίχως.

Η πρώτη είδηση αναφέρεται στην «Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα Κονίτσης», η οποία ιδρύθηκε το 1897 στην Αθήνα (βλ. Κόνιτσα, τ. 2008 σελ. 147). Στην πρώτη επετειακή εκδήλωση της Αδελφότητας, την 6.12.1898, ομίλησε ο Σπ. Λάμπρος, Ηπειρώτης, καθηγητής πανεπιστημίου και, το 1916, πρωθυπουργός (η ομιλία του δημοσιεύθηκε στο βιβλίο του «Λόγοι και άρθρα», 1902, σελ. 92-96).

— Άνευ επιδείξεως, και θορύβου, η πρωτοβουλία ολίγων φιλοπατρίδων μέκνων της Ηπειρωτικής Κονίτσης, συνεστήθη κατά το παρελθόν έτος η «Αδελφότης», σκοπόν έχουσα να προαγάγη την ελληνικήν παιδείαν εις την γενέτειραν αυτών Κόνιτσα. Εκ της Λογοδοσίας δε των κατά το έτος τούτο (1898) πεπραγμένων, συνταχθείσης υπό του ρέκτου προέδρου του Δ. Συμβουλίου της «Αδελφότητος» κ. Αριστοτέλους Β. Ρωμαΐδου, μανθάνομεν μεθ' οποιού ζήλου ούτος τε και τα λοιπά μέλη ειργάσθησαν όπως εν τω βραχεί τούτω διαστήματι εισπραχθώσιν μεν εκ τακτικών συνδρομών και δωρεών διαφόρων ομογενών δρ. 2605. 15, πλουτισθή δε η βιβλιοθήκη του συλλόγου δια χρησιμωτάτων συγγραμμάτων και άλλων εκπαιδευτικών οργάνων, μεταξύ των οποίων πρωτεύουσι τα συγγράμματα της βιβλιοθήκης του Μαρσλή και οι πολύτιμοι του Ζαφειρούλου γεωγραφικοί πίνακες.

Εκ της λογοδοσίας ταύτης μανθάνομεν επίσης ότι ένθερμοι συναντιλήπτορες του έργου εδείχθησαν εν Ρουμανία μεν οι αδελφοί Μοιρούλη και ο κ. Ιω. Αναστασίου, εν Καΐρω δε ο κ. Φίλιππος Διαμάντης.

Χαίρομεν διότι δίδεται ημίν ευκαιρία να εξάρωμεν έργον εξόχως φιλόπατρι και μέλλον αρίστους ν' αποφέρη τους καρπούς, λαμβανομένης υπ' όψει της γεωγραφικής θέσεως της Κονίτσης, ως τούτο ορθώς εξάίρεται εν τη Λογοδοσία. Είθε η Κόνιτσα, η εις έδραν Μητροπόλεως προαχθείσα υπό του πατριαρχείου, ν' αποβή κέντρον ελληνικής παιδείσεως, επανακτώσα την προ μιας εκατονταετηρίδος παλαιάν αυτής εύκλειαν (Αγών, 16.4, 1899).

— Αγγέλλεται εκ Κονίτσης ότι τα εκπαιδευτήρια της πόλεως ταύτης συνεχωνεύθησαν και απετέλεσαν Αστικήν Σχολήν κατά τα κρατούντα εν Ευρώπη διαπαιδαγωγικά συστήματα. Η ιδέα της Αστικής Σχολής απέρρευσε εκ του ρέ-

κτου και ευρυμαθούς τέως σχολάρχου ήδη διευθυντού κ. Νικολάου Παπακώστα. Ο αυτός κ. Παπακώστας κατήρτισε βιβλιοθήκην εν τη Αστική Σχολή. Καιρός τα απανταχού τέκνα της Κονίτσης να περικοσμήσωσι δια τινος πνευματικού δώρου την γενέτειράν των Κόνιτσαν, την εγκαινίασαν νέαν περίοδον εκπαιδευτικής προόδου (Ασθήρ Υλ, 30.12.1904).

— Την πρωίαν της 26 Οκτωβρίου συμμορία ληστρική εκ βλαχοποιμένων, καθ' α λέγεται, συγκροτηθείσα εισήλθεν εις το αρκούντως πολυάριθμον χωρίον Μόλιστα του τμήματος Κονίτσης καθ' ήν ώραν εψάλλετο η λειτουργία εις την εκκλησίαν, όπως αφθονωτέραν συγκομίσωσι την βδελυράν λείαν των. Ευτυχώς οι χωρικοί ειδοποιήθησαν εγκαίρως και εσώθησαν, το πλείστον φεύγοντες. Τούτων κατεδίωξαν κατά πόδας οι λησταιί τον Δ.Κ. Γκουβέλην, μόλις δυνηθέντα να κλείση, την θύραν του. Εκ του θορύβου τούτου η θεία αυτού ταραχθείσα εξήλθεν εις το παράθυρον, εκεί δε εις των ληστών εκδικούμενος την αποτυχίαν της συμμορίας πυροβολήσας εφόνευσε την ατυχή γυναίκα.

Πλην του φόνου τούτου της ακάκου ταύτης υπάρξεως οι λησταιί διέπραξαν και έτερον την αυτήν ώρα. Ο Κ. Καρακίτσος αντιληφθείς του κινδύνου, όπως ηπείλει ολόκληρον την συνοικίαν εκείνην (διότι η Μόλιστα σύγκειται εκ τριών συνοικισμών), εξήλθεν εις τον εξώστην, όπως ειδοποιήση τους κατοί-

κους της κεντρικής συνοικίας (Μεσαργιάς) και σπεύσωσιν εις βοήθειαν των κινδυνευόντων. Αλλ' αντικρύ της οικίας του επί λόφου ίστατο σκοπός των ληστών, όπως πυροβολήσας εφόνευσε τον άνδρα.

Στρατιωτικόν απόσπασμα εγκαίρως καταφθάσαν κατεδίωξε τους ληστας, ηδυνήθη δε, ως λέγεται, και να πληγώσσει ένα (Αγών, 12.11.1899).

— Η κατά την παρελθούσαν εβδομάδα εμφανισθείσα εν τη Κονίτσης επαρχία ληστρική συμμορία και απαγαγούσα εκ Μολίστης δύο αιχμαλώτους απηλευθέρωσε τούτους επί πληρωμή λύτρων. Οι ίδιοι λησταιί συλλαβόντες διαβάτας τινάς παρά την Στερίσανην εξεγύμνωσαν αυτούς, ως και περαιτέρω φεύγοντες ετέρους παρά τον Τζιάν Χορταρά επί της προς τα Γρεβενά αγωγής οδού. Το κατ' αυτών αμέσως σταλέν στρατιωτικόν απόσπασμα ετέθη μεν επί τα ίχνη των κακούργων, αλλά δεν κατώρθωσε να συναντήση αυτούς (Αγών, 11.7.1903).

— Αυθεντικώς εγνώσθη ότι μεταξύ των ατυχών επιβατών της «Πυλάρου» συγκατελέγετο και ο εκ Μολίστης κ. Ζήσης Κούσιος, όπως προ δύο μηνών ευρέθη προ δυστυχήματος ανεπανορθώτου, αυτοκτονήσαντος ως γνωστόν του υιού του εν Βουκουρεστίω. Ο πολυπαθής γέρω Ζήσης επί μίαν ώραν επάλαιε με τον θάνατον εις την θάλασσαν. Την πρωίαν έν κύμα σωτήριον δι αυτόν έρριψεν αυτόν ημιθανή επί του

καταστώματος του πλοίου. Ευτυχώς ο ταλαίπωρος γέρων εσώθη (Αστήρ Υλ, 30-12.1904).

— Η επαρχία Βελλάς και Κονίτσης έσχε το ευτύχημα να ίδη επί του επισκοπικού αυτής θρόνου άνδρα αντάξιον της θέσεως και των ελπίδων του ποιμνίου του. Εν τη ακμή της ηλικίας και της δράσεως ο μητροπολίτης κ. Κωνσταντίνος, νοήμων, ευπαιδευτος, φιλογενής και κατανοών την υψηλήν αυτού αποστολήν, κατώρθωσεν εν βραχυτάτω χρόνω να γείνη αντικείμενον σεβασμού αμερίστου και αγάπης παρά τε του ορθόδοξου πληρώματος και παρά των αλλοθρήσκων και των επιτοπίων Αρχών (Αγών, 11.7.1903).

— Συμμορία αποτελουμένη εξ 150 και πλέον ανταρτών Βουλγάρων εισήλασε εις το παρά την Κόνιτσαν χριστιανικόν χωρίον Δένισκον. Οι κάτοικοι, επί τη επισκέψει των απροσδοκήτων τούτων ξένων, κατεπτοήθησαν και έσπευσαν να κρυβώσιν, ο δε εκεί πλησίον που διαμένων μουλιαζίμης της χωροφυλακής μετά 10 χωροφυλάκων, κατιδών το μάταιον πάσης αντιστάσεως απέναντι εχθρού τόσον κατ' αριθμόν υπερέχοντος, εθεώρησε φρονιμώτερον να ζητήη κρησφύγετόν τι. Οι λησταντάρται προσκαλέσαντες τον μουχτάρην του χωρίου εζήτησαν ν' αγοράσωσι 100 οκάδας άρτου, 100 πακέτα καπνού, 50 κρυιούς και άλλα αντικείμενα χειμερινής χρήσεως, επλήρωσαν δε τα πάντα τοις μετρητοίς. Διαμείναντες εκεί μέχρι της 10

μ.μ. ώρας τουρκιστί, ανεχώρησαν. Την επιούσαν δε, εισβαλόντες εις την παρακειμένην επαρχία Κολώνιας, κατεκαύσαν τα μουσουλμανικά Αλβανικά χωρία Νεροσλάβενσα, Τούκουλι και εν άλλο. Κατόπιν δε εστράφησαν προς τα μέρη της Καστορίας, όποθεν είχαν εκδιωχθή καθ' α φαίνεται μετά τας λαβούσας εκεί χώραν συμπλοκάς (Αγών, 18.9.1903).

— Εις τον αλβανικόν κόσμον και ιδίως της Ηπείρου και επί της νοτίου Αλβανίας, είναι γνωστή η μουσουλμανική οικογένεια Σίσκου. Γόνος της ευγενεστάτης ταύτης οικογενείας και ονομαστής τυγχάνει ο Μεχμέτ βέης Σχίν Σίσκος πρόξενος της Τουρκίας εν Σουλινά της Ρουμανίας. Φήμη πάγκοινος παρά τοις Αλβανοίς και Ηπειρώταις και εν γένει παρά πολλοίς Μουσουλμάνοις κρατεί ότι ο Μεχμέτ βέης Σίσκος τυγχάνει εις εκ των εξοχωτέρων Μουσουλμάνων Αλβανών και αρτιωτάτης μορφώσεως. Ούτος εγεννήθη εν Κονίτση. Εσπούδασε τα εγκύκλια μαθήματα και πολιτικές γνώσεις εις το Αυτοκρατορικόν Λύκειον του Γαλατά. Είνε κράτιστος της ελληνικής και ομιλεί και γράφει έτι τόσον ευχερώς ώστε και εν μέσαις Αθήναις να κινή την περιέργειαν των μάλλον ευπαιδευτών τάξεων. Πλήν της ζηλωτής μορφώσεώς του, της πολυγλωσσίας και γλωσσομαθείας του, κέκτηται φυσικά πλεονεκτήματα φθονητά και εις διπλωμάτην καταλαβόντα την πρεσβευτικήν θέσιν και εις τας πρωτεούσας της Ευρώπης. Ευπροσήγορος, φιλομειδής,

γλυκυτάτης φυσιογνωμίας προδιδούσης ευγένειαν, εύσωμος και ρυθμιστής του ορθού λόγου επί τοσούτον, ώστε ουδεμία αμφιβολία να παραμένη εις τους γνωρίσαντας αυτόν ότι φύσει κέκτηται διπλωματικήν αποστολήν. Εν τω Σουλινά είνε ο αγαπητός πρόξενος εις πάντα τα στοιχεία ανεξαρτήτως θρησκευματος και άπορον μα την αλήθειαν είνε πως τοιούτος υπάλληλος προωρισμένος δι' ευρυτέρους διπλωματικούς ορίζοντας περιωρίσθη εις πόλιν εμπορικήν μόνον έχουσαν σημασίαν (Αστήρ Υλ. 30-12.1904).

— Ο κ. Δ. Λ. Σουλιώτης εγεννήθη εν Κονίτση της Ηπείρου, υιός γενναίου

Αλβανογλώσσου Σουλιώτου αιχμαλωτού σθέντος εν μάχη κρατερά υπό του Αλβανού Τεπελενλή. Εσπούδασε τα εγκύκλια μαθήματα εν τη Ζωσιμαία Σχολή. Ένεκεν της καταπτώσεως του οίκου του εγκατέστη εν Βουκουρεστίω προ 43 ετών. Μόνον οι μεταβάντες εν Βουκουρεστίω δύνανται να αντιληφθώσι τις ο Δ. Σουλιώτης δια την εθνικήν ελληνικήν ιδέαν. Αυτόχρονα διαπρύσιος κήρυξ του Ελληνισμού, είνε αδύνατον και εν ταις κοινωνικαίς έτι συζητήσεσι να μη συνδέη την ελληνικήν ιδέαν. Ως εκ της χρηστότητος και ευπροσηγορίας του, απολαύει πλήρους υπολήψεως (Αστήρ Υλ. 30.12.1904).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΜΙΝΤΕΡΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ

Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ

ST. MARIEN HOSPITAL - BORKEN ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421 Α ΠΡΩΪ
ΠΛ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ «ΥΓΕΙΑ» ΤΗΛ. 6827940
ΤΗΛ. 6390019 ΟΙΚΕΙΑ: ΤΗΛ. 6645647
ΚΙΝ.094511802

Γεώργιος Ι. Ντάφλις
Πολιτικός Μηχανικός

- ΜΕΛΕΤΕΣ
- ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ
- ΑΝΤΙΠΡΟΣΤΑΣΕΙΣ
- ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Β. Ηπείρου 58
Τ.Κ. 44 100 Κόνιτσα
site: homepages.pathfinder.gr/dafilis

Τηλ.: 2651020064
Κινητό: 697449133
e-mail: georgios.dafilis@hotmail.com

ΠΕΤΡΟΣ ΑΘ. ΠΑΝΤΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Π. ΠΑΝΤΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ

- ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ
- ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
- ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΑ • ΘΕΡΑΠΕΙΑ LASER
- ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ
- ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 77, Τ.Κ. 106 80 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210 36 30 657, Κιν.: 6944 264 274
e-mail: pantosat@gmail.com

Ελένη Μπαγκκλή MD, PhD

Χειρουργός οφθαλμίατρος

Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπ. Ιωαννίνων
τ. Ερευνήτρια στην Ηλκικιακή Εκφύλιση της Ωχρας (San Francisco)
Μετεκπαιδευθείσα στις παθήσεις του βυθού
(Moorfields Eye Hospital, London, UK)

Ιατρείο 28ης Οκτωβρίου 45, 3ος όροφος
τηλ. 2651020064 κιν. 697449133
e-mail: eleuibgl@hotmail.com

Οκτώβριος 2011

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΚΥΡΓΙΑΝΝΗ-ΜΠΟΥΡΗ

Οκτώβριος. Μήνας Φθινοπωρινός. Μήνας όμορφος με τις φυσικές εναλλαγές του. Πότε γλυκός και ήπιος, μικρό καλοκαιράκι, όπως συνηθίζεται να λέγεται και πότε αγριεμένος. Πότε οι βροχές του σιγανές, νανουριστικές και πότε μπόρες και καταγίδες. Μας προετοιμάζει ομαλά για τη δύσκολη μετά από το Φθινόπωρο εποχή, το Χειμώνα, που κι αυτός έχει τις δικές του χάρες, όταν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση των δυσκολιών.

Για τη χώρα μας ο Οκτώβριος, αν γυρίσουμε επτά δεκαετίες πίσω, είναι ο μήνας με τα ανάκατα γεγονότα που διαδραματίστηκαν στον τόπο μας. Είναι ο μήνας που για μια ακόμη φορά, για πολλοστή από την αρχαιότητα και εντεύθεν, που μας ανέδειξε ήρωες, υπέρ πατριώτες, σε περίπτωση που άδικοι εισβολείς διεκδικούν την εδαφική μας ακεραιότητα και τη στέρση της ελευθερίας μας και της ανεξαρτησίας.

Αλλά είναι και ο μήνας που ήταν και η αρχή μιας χρόνιας συμφοράς που έπληξε την πατρίδα μας, που μας στέρησε την ελευθερία μας και την ανεξαρτησία μας, που μας επέφερε καταστάσεις τις οποίες δύσκολα ξεπεράσαμε και οι οποίες άφησαν οδυνηρή ανάμνηση στη μνήμη μα και πόνο στην ψυχή μας.

28η Οκτωβρίου 1940! Ημερομηνία

Ιστορική! Ημερομηνία που ο ελληνικός λαός δια στόματος του τότε πρωθυπουργού της χώρας μας είπε το ιστορικό «ΟΧΙ», το οποίο παρέμεινε, παραμένει και θα παραμείνει ορόσημο στην ελληνική ιστορία. «ΟΧΙ» είπαν μια χούφτα Έλληνες σε μια πανστρατιά, σύγχρονα εξοπλισμένη. «ΟΧΙ» είπαν μια χούφτα Έλληνες με όπλα την παλικαριά, τον ηρωισμό και το σθένος, που δε δίστασαν να δώσουν το αίμα τους και την ψυχή τους, να θυσιάσουν τη ζωή τους υπερασπιζόμενοι τα ιδανικά της χώρας τους.

Και το απέδειξαν οι Έλληνες φαντάροι, στη Γκραμπάλα και στα υψώματα του Καλπακίου που αποτελούσαν την κύρια γραμμή αντίστασης των ελληνικών στρατευμάτων. Εκεί κρίθηκε ο πόλεμος. Εκεί κάθε ύψωμα έχει την ιστορία του και κάθε κορυφή κρύβει κι από ένα θρύλο. Εκεί οι φαντάροι μας αναχαίτισαν ηρωικά την σύγχρονη εξοπλισμένη Ιταλική στρατιά από την οποία όμως έλλειπαν τα πιο σπουδαία, τα πιο απαραίτητα για την περίπτωση όπλα: Το σθένος και η παλικαριά, αλλά και η αιτία και ο σκοπός. Γιατί πολεμούσαν; Για ποιά σκοπό; Κι όταν δεν υπερασπίζεσαι ιδανικά πανικοβάλλεσαι και οπισθοχωρείς.

Ο ελληνικός στρατός υπερασπιζόμενος τα ιδανικά του νικηφόρος πλέον προχωρούσε και κάθε μέρα κατέρριπτε και καταλάμβανε τα Ιταλικά οχυρά. Όλοι

στον αγώνα. Μαχόμενος και άμαχος πληθυσμός. Οι γυναίκες κι αυτές συστρατευμένες. Οι γυναίκες της Πίνδου κουβαλώντας στη ράχη τους πυρομαχικά και οι αστές πλέκοντας με το φως του λυχναριού κάλτσες και φανέλλες για τους μαχόμενους, οι οποίοι εκτός από τον εχθρό είχαν να αντιμετωπίσουν τον απειλητικό χειμώνα, τα κρύα, την παγωνιά, τα χιόνια στα δύσβατα και απόκρημνα βουνά της Αλβανίας. Κι όμως όλα τα αφηφούσαν και κέρδισαν τις μάχες. Τα τραγούδια της αθάνατης «Βέμπο» τους εμπύχωναν. Εκείνες τις στιγμές μόνο την Ελλάδα είχαν στο νου τους και στην καρδιά τους. Ζωή, οικογένεια· όλα σε δεύτερη μοίρα.

Το έπος του 40 έμεινε ιστορικό. Ήταν όμως και η αρχή, όπως προανέφερα για μια πολύχρονη περιπέτεια για την Ελλάδα με τη Γερμανική επέμβαση σ' αυτό τον άδικο πόλεμο ο οποίος μας επέφερε μεγάλες καταστροφές.

Και υπαίτιοι: Κυβερνήτες άπληστοι, αχόρταγοι, αιμοδιψείς που θέτουν ως σκοπό τους, όχι να περιοριστούν στα όριά τους και να αγωνιστούν μόνο για τη χώρα τους και την ευημερία του λαού τους, αλλά την κατάκτηση και γι' αυτή επιδίδονται στην κατασκευή εξοπλιστικών μέσων, αδιαφορώντας για το πιο πολύτιμο αγαθό που ο Θεός χάρισε στον άνθρωπο. Την ζωή!!!

Αποτέλεσμα της απληστίας του Χίτλερ και του Μουσολίνι η υποδούλωση, για χρόνια, της Ελλάδας. Ήρθαν για να φέρουν την καταστροφή.

Να λεηλατήσουν, να κάψουν, να σκοτώσουν. Δεν υπάρχει χωριό ελληνικό και ελληνική πόλη από τον Έβρο ως την Κρήτη που να μην θρηνεί και να μην τελεί κάθε χρόνο επιμνημόσυνες δεήσεις για σφαγιασθένες αγρίως αθώους Έλληνες πολίτες από τους άσπονδους κατακτητές.

Παντού στημένα μνημεία, τύμβοι για την τιμή αθών ηρώων. Ο κάθε επισκεπτόμενος προσκυνητής αισθάνεται δέος και συμπόνια για τα θύματα, ανατριχίλα και αποτροπιασμό για τους ψυχρούς και άκαρδους εκτελεστές δολοφόνους.

Δίδαγμα που εξάγεται απ' όλη αυτή την ιστορία «Ποτέ πια πόλεμος». Ειρήνη. Ο κάθε λαός ας περιοριστεί στα του οίκου του. Ο κάθε κυβερνήτης στα της χώρας του. Στην καλή διοίκηση και τη σωστή διαχείριση των οικονομικών του. Δίκαιη και ανάλογη μεταχείριση των πολιτών. Υποδειγματική διακυβέρνηση της χώρας ανάλογη με την εξαγγελθείσα προεκλογικά, την οποία ακούει και εμπιστεύεται ο πολίτης και ρίχνει την ψήφο του στην κάλπη.

Υποδειγματική διακυβέρνηση. Υποδειγματική διοίκηση, σωστή οικονομική διαχείριση για να πάει η χώρα μπροστά, γιατί: όταν οι ισχυροί αντιληφθούν αδυναμία ποδοπατούν, εκμεταλλεύονται, διεκδικούν.

Σ' αυτή την περίπτωση ταιριάζει απόλυτα το ρηθέν των αρχαίων μας προγόνων.

«Δρυός πεσούσης, πας ανήρ ξυλεύεται».

Καντσιώτικο γεφύρι-Επισκευή του 1927

Θωμάς Β. Ζιώγας

Από τις ομολογίες των πατέρων και των πάππων μας γνωρίζουμε ότι το έτος 1927 έγινε γενική συντήρηση/επισκευή του Καντσιώτικου γεφυριού. Αυτή ήταν αναγκαία και επιτακτική, διότι είχαν καταρρεύσει οι δυο περυγότοιχοι στη γαιώδη όχθη της Ζέρμας, οι οποίοι, συνεχόμενοι με το εκεί βάθρο, διαμόρφωναν και στήριζαν την πρόσβαση/προσπέλαση προς την τοξωτή γέφυρα. Υπήρχε κίνδυνος το νερό να υποσκάψει την όχθη και να την συμπαρασύρει, οπότε το εκεί βάθρο θεμελίωσης του μεγάλου τόξου δε θα ήταν ασφαλές. Ακόμη, λόγω της μακροχρόνιας ασυντηρησίας των λιθοδομών και των τοξολίθων, είχαν εξαφανιστεί ολικώς οι αρμολογήσεις των λίθων, με αποτέλεσμα αυτοί να ξεσφίξουν και να παρουσιάσουν ρωγμές στα τόξα. Αλλά και τα σπηθαία προστασίας (αρκάδες) είχαν αποξηλωθεί. Ο παμφθόρος χρόνος δεν χαρίζεται σε κανέναν, ούτε και στα πιο καλοκτισμένα δημιουργήματα. Η γέφυρα βρίσκονταν στα πρόθυρα κατάρρευσης και δεν ήταν πλέον προσπελάσιμη από τους ανθρώπους, πόσο μάλλον από τα φορτηγά ζώα.

Οι εργασίες που έπρεπε να εκτελεστούν για την αποκατάσταση της γέφυρας ήσαν πολλές, δύσκολες και απαιτούσαν πολλά μεροκάματα και πολύ περισσότερα χρήματα. Κανείς δεν μπορούσε να τα διαθέσει. Εκείνη την επο-

χή, η κοινότητα Καντσίκου, με τη χρηματοδότηση των εν Αμερική παιδιών της, ξανάφτιαχνε τα βασικά έργα υποδομής του χωριού. Το νέο σχολείο με ταυτόχρονη μεταφορά και κατασκευή του νεκροταφείου εκτός οικισμού, η διαμόρφωση της πλατείας με την συνακόλουθη κατεδάφιση του παλιού σχολείου, ο σχεδιασμός για την ανέγερση της νέας κεντρικής εκκλησίας στην πλατεία με σύγχρονη καθαίρεση της παλαιάς, ήσαν έργα που απορροφούσαν όλους τους πόρους. Δεν περίσσευε ούτε μια δραχμή. Κατέφυγε, μάλιστα, στην εθελοντική εργασία, για να ανταποκριθεί στις δαπάνες αυτών των νέων έργων, η οποία αφειδώς προσφέρθηκε από τους τεχνίτες χωριανούς. Δεν υπήρχε καμιά δυνατότητα να ξοδευτούν πρόσθετα χρήματα και για τη συντήρηση της γέφυρας. Η άμετρη και διάχυτη φτώχεια της εποχής δεν ευνοούσε τις όποιες χορηγίες, ατόμων ή ιδρυμάτων, τα οποία επίσης μαστίζονταν από την ένδεια. Γι' αυτό, οι προεστοί ζήτησαν από τις κρατικές αρχές (νομαρχία Ιωαννίνων) να επιληφθούν του έργου της συντήρησης της γέφυρας, όπερ, παραδόξως, και εγενετο.

Θα φανεί παράξενο, με τα τωρινά δεδομένα και την αντίληψη που έχουμε για τον νωθρό κρατικό μηχανισμό, ότι οι Υπηρεσίες του, τότε το 1927, ενήργησαν σωστά και επιτυχέστατα, παρόλο

που το «Ελληνικό», όπως έλεγαν οι παλιότεροι ντόπιοι, ήταν ακόμη φρέσκο στα μέρη μας. Μόλις 15 χρόνια είχαν περάσει από την ένταξη της περιοχής στο «Ελληνικό» και είχαν στο μεταξύ μεσολαβήσει πολυαίμακτοι πόλεμοι και φοβερές καταστροφές. Περίπου ενάμισυ εκατομμύριο Μικρασιάτες πρόσφυγες είχε να περιθάλλει και να εντάξει στους κόλπους της η μικρή και πάμπωχη Ελλάδα. Όλοι ήσαν άποροι και επιζητούσαν την κρατική αρωγή.

Η οικονομία βρίσκονταν σε τραγική κατάσταση και σε λίγο, το 1929, ξέσπασε και η παγκόσμια οικονομική κρίση. (Για όσους συνειρμικά κάνουν συγκρίσεις, αναφέρω ότι, ακόμη και τηρουμένων των αναλογιών, τα πράγματα ήσαν πολύ χειρότερα τότε απ' ό,τι στη σημερινή κρίση).

Παρόλα αυτά, η τότε κρατική διοίκηση, μέσω της νομαρχίας Ιωαννίνων, αντιλήφθηκε τον κίνδυνο για το θαυμαστό αυτό τέχνημα παραδοσιακής γεφυροποιΐας και επιλαμβάνεται του έργου [σύνταξη μελέτης και προϋπολογισμού, εξασφάλιση της χρηματοδότησης, ανάθεση και εκτέλεση του έργου], προς αποφυγή μείζονος, μη αναστρέψιμης βλάβης.

Τα παραπάνω ακράδαντα στηρίζει, εκτός από τις προφορικές ομολογίες των γερόντων της προηγούμενης γενεάς που εργάστηκαν τότε στη γέφυρα, το παρακάτω έγγραφο [φύλλο της εφημερίδας της κυβερνήσεως με αριθ. ΦΕΚ 240 Α' / 1927], το οποίο βρήκε ο εκλεκτός συμπα-

τριώτης Παναγιώτης Δήσιος, από το καριό Πλάβαλη (Αγία Βαρβάρα), συταξιοχικός τραπεζικός πλέον, αλλά επίμονο ερευνητής αρχείων και συλλέκτης στοχείων για την επαρχία Κόνιτσας και Μαστοροχώρια της. Σ' αυτό, το υπ' αριθ. (11) θέμα αναφέρεται στην γέφυρα «Καντσικίου» επί του ποταμού Σαρανταπόρου. Το ακριβές κείμενο αυτού του Προεδρικού Διατάγματος (Π.Δ.) είναι το κάτωθι:

(11)

Περί εγκρίσεως εκτελέσεως των αναγκαίων εργασιών προς εξασφάλισιν της απειλούμενης υπό καταστροφής γεφύρας Καντσικίου επί του ποταμού Σαρανταπόρου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Έχοντες υπόψη τον νόμον 467, ως και την υπ' αριθ. 9 της 1 Οκτωβρίου ε.ε. πράξιν του Υπουργικού Συμβουλίου περί εκτελέσεως των αναγκαίων εργασιών προς εξασφάλισιν της απειλούμενης υπό καταστροφής γεφύρας Καντσικίου επί του ποταμού Σαρανταπόρου, προτάσει του Ημετέρου επί της Συγκοινωνίας Υπουργού, αποφασίζομεν και διατάσσομεν·

Εγκρίνομεν την εν τω προϋπολογισμώ των εν προκειμένω έργων αναγραφομένην δαπάνην εκ δραχ. εκατόν πενήκοντα χιλιάδων (150.000).

Ο αυτός Υπουργός δημοσιεύσει και εκτελέσει το παρόν Διάταγμα.

Εν Αθήναις τη 24 Οκτωβρίου 1927
Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Ο επί της Συγκοινωνίας Υπουργός
Ι. Μεταξάς

Από το κείμενο αυτού του Π.Δ. προκύπτει ότι η δαπάνη των προς εκτέλεση εργασιών για την εξασφάλιση της απειλούμενης με καταστροφή γέφυρας ήταν, κατά τον προϋπολογισμό της Υπηρεσίας, 150.000 δρχ. Το ποσό αυτό είναι πολύ μεγάλο για την εποχή του, πράγμα που δηλώνει ότι οι προς αποκατάσταση βλάβες στο γεφύρι ήσαν εκτεταμένες.

Γνωρίζουμε, από μαρτυρίες αλλά και από γραφές¹, ότι η εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης της γέφυρας έγινε το έτος 1927 και η σχετική εργολαβία εκτελέστηκε από τον εμπειροτεχνίτη /εργολάβο Δούκα (Ιωάννη;;;), Καστανιανίτη την καταγωγή. Με δεδομένο ότι ο νόμος για την εκτέλεση των δημοσίων έργων πρωτοψηφίστηκε το 1932, υποθέτω ότι είτε θα έγινε απευθείας ανάθεση στον εργολάβο, αφού ήταν και συντοπίτης, πρακτική που εφαρμόζονταν μέχρι τότε, είτε θα είχε πάρει το έργο υπερβολαδικώς από κάποιον ανάδοχο μηχανικό /εργολάβο των Ιωαννίνων, λόγω του μεγάλου προ-

ϋπολογισμού του έργου. Το δεύτερο είναι και το πιθανότερο.

Πλειάδα μαστόρων από το Κάντισικο εργάστηκε στην υλοποίηση του έργου, και είναι γνωστά τα ονόματα¹ των περισσοτέρων. Μέχρι τώρα δεν αναφέρθηκαν ονόματα¹ μαστόρων από άλλα χωριά που δούλεψαν τότε στο γεφύρι, ή τουλάχιστον εγώ δε γνωρίζω. Ήταν επόμενο να τους προτιμήσει ο εργολάβος, γιατί και καλοί πειράδες ήσαν και κοντά ήταν το χωριό τους, όπου μπορούσαν να εξυπηρετούν τις βιοτικές ανάγκες τους (ύπνος, φαγητό, κ.λπ). Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1990 ζούσε ο μάστορας Γιώργος Σιούτης (Καζάκης), που μολογούσε ότι τότε ήταν νιόβγαλτος μάστορας και μύστριζε (αρμολογούσε), μετέωρα κρεμασμένος σε μεγάλο ύψος από μια τριχιά, τις κάτω επιφάνειες των τόξων, μαζί με τον συγχωριανό του Αγγελή Σούφλα.

Για το θέμα της γενικής επισκευής της γέφυρας κατά το έτος 1927, ο Ιωάννης Β. Τσάγκας, από τη Ζέρμα, στο βιβλίο του «Κονιτσιώτικα – Ζερματινά», Αθήνα 2004, τόμος Α', σελ. 144, μεταξύ άλλων επαινετικών για το μοναστήρι της Ζέρμας και επικριτικών για τους Καντισιώτες που κόπτονται για το γεφύρι, γράφει² επί λέξει για το μοναστήρι:

1) «Κάντισικο – Δροσοπηγή, συγγραφή για ένα μαστοροχώρι της Ηπείρου», Αθήνα 1993, σελ. 207.

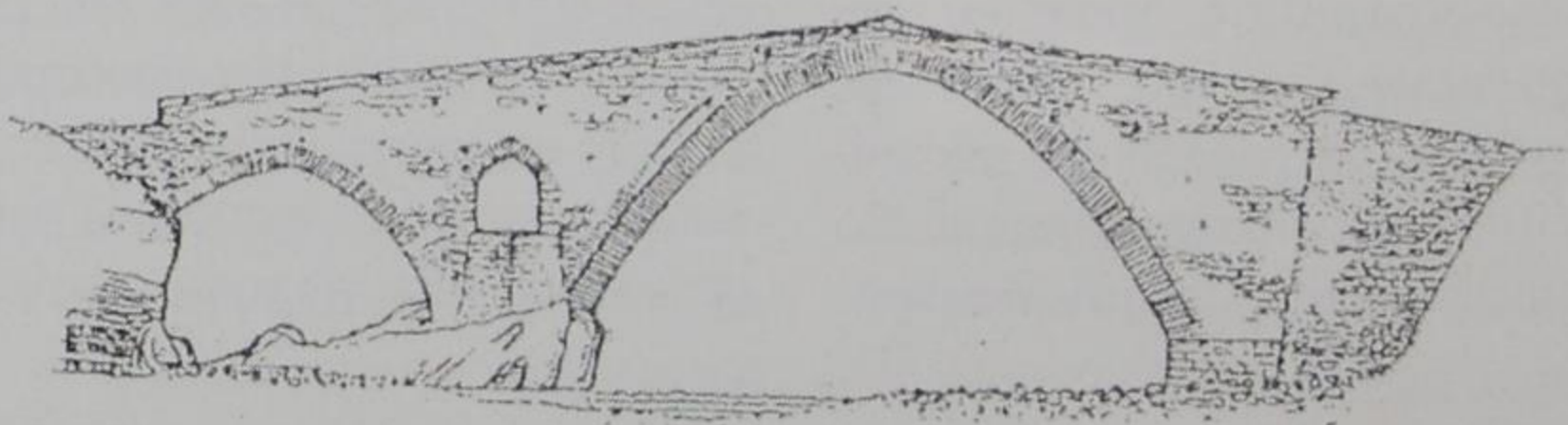
2) Με βιβλιογραφική βάση αυτή τη γραφή, η εσφαλμένη πληροφορία ανακυκλώνεται και από τους Αργ. Πετρονώτη – Βασ. Παπαγεωργίου στο βιβλίο «Μαστόροι – Χτίστες, από τα Μαστοροχώρια της Κόνιτσας», τομ. Α', Ιωάννινα 2008, σελ. 58, 68.

«.....Είχε οικονομικούς πόρους και δέχονταν, εξ αιτίας της πνευματικής επιρροής και της εκκλησιαστικής δράσης, αγαθοεργίες για μεγάλα έργα, όπως η διάνοιξη δρόμων και η επισκευή του γεφυριού της Ζέρμας. Έτσι το 1802 η από τη Βούρμπιανη Γεράκω Γ. Κασίκω άφησε 500 γρόσια για τη διάνοιξη του δρόμου από το χωριό Ζέρμα μέχρι Μπουρμπουτσκό (Επταχώρι) (Βλ. Ι. Λαμπρίδη, Α΄ Ηπειρωτικά Αγαθοεργήματα και άλλα 1870, σ. 190). Η τελευταία δε επισκευή του γεφυριού Ζέρμας γίνεται το 1927 από τον Καστανιανίτη Ιω. Δούκα, πρωτομάστορα, με χρηματοδότηση από το Μοναστήρι. Στοίχησε τότε 150.000 δρχ., χρήματα πολλά για κείνη την εποχή. (Μαρτυρία Κ. Μήτση κτίστη και πετρά Ζερματινού εν ζωή)».

Από τα στοιχεία και έγγραφα που παραπάνω παραθέτω προκύπτει ότι αυτό δεν είναι εξ ολοκλήρου αληθές, τουλάχιστον ως προς τον φορέα που χρηματοδότησε και επέβλεψε το έργο. Και δεν μπορούσε να είναι το μονα-

στήρι της Ζέρμας ο χρηματοδότης, γιατί τότε, την εποχή του μεσοπολέμου χειμάζονταν και αυτό, όπως και η λοιπή κοινωνία, από εσχάτη ένδεια κάθε είδους, τόσο που ούτε τα καταρρέοντα οικήματά του δεν μπορούσε να συντηρήσει. Την οικτρή δομική κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει περιγράφει ο Βουρμπιανίτης δάσκαλος Χαράλαμπος Ν. Ρεμπέλης, που το επισκέφτηκε τότε. Όπως γράφει, από τα 25 ανώγειο κελλιά, μόνο 4 ή 5 ήσαν σχετικώς καλά και κατοικήσιμα, όλα τα άλλα ήταν ετοιμόρροπα, ενώ ο τελευταίος ηγούμενος αρχιμανδρίτης Διονύσιος Παπαδάτος ήλθε το 1910 και αποχώρησε το 1913.

Ας γίνει, λοιπόν, η σχετική διόρθωση για την αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας και μόνον, αλλά και να αποδοθεί ένας μικρός έπαινος στο συνήθως ράθυμο και γραφειοκρατικό ελληνικό κράτος, το οποίο κάτι έκανε και για τον τόπο μας, όταν μπορούσε και ενεργούσε, ξυπνώντας από τον μακάριο λήθαργό του.

Γεφύρι της Ζέρμας ή Καντσιώτικο (αποτύπωση/ Σχεδίαση Α. Πετρονώτη, 1995/1996).

3) «Η ιερά μονή Ζέρμας», Χαρ. Ν. Ρεμπέλη, Ηπειρωτικά Χρονικά, τεύχος Α΄/Β΄, Ιωάννινα 1930, σελ. 22, 29.

Λαογραφική-Γλωσσολογική Πραγματεία «Κουδαρίτικα»

ΘΩΜΑΣ ΖΙΩΓΑΣ

Ο Θωμάς Ζιώγας ολοκλήρωσε, με την έκδοση του δεύτερου τόμου, τη συγγραφή του γλωσσολογικού κώδικα της συνθηματικής γλώσσας «Κουδαρίτικα», που χρησιμοποιούσαν οι μάστοροι από τα Μαστοροχώρια της Κόνιτσας, για να συνεννοούνται μεταξύ τους, χωρίς να τους καταλαβαίνουν οι ξένοι.

Με το βιβλίο αυτό ο συγγραφέας, πολιτικός μηχανικός, αναστηλώνει με λέξεις τη ζωή των Μαστοροχωρίων, οι ιδιωματικές λέξεις δίνουν ζωή στα ρημαγμένα χωριά. Κάθε καταγραφόμενη λέξη της ιδιόρρυθμης ντοπιολαλιάς αυτής είναι και ένα κλειδί που σε μπάζει σε χώρους, σε γιορτές, σε λύπες, σε παραγωγική διαδικασία, σε διαπραγμάτευση για κλείσιμο δουλειάς, σε κλεισμένες δουλειές για ανέγερση σπιτιών. Ο συγγραφέας συγκέντρωσε, με πολύχρονο μόχθο και επιμέλεια, τις λέξεις της ιδιόρρυθμης συνθηματικής γλώσσας, οι οποίες καταγραφόμενες στο λεξικό αυτό, αποτελούν ένα λαογραφικό θησαυρό που πλουτίζει τον λαογραφικό πολιτισμό των Μαστοροχωρίων. Η συμβολή του αυτή στον εν γένει λαογραφικό - βιωματικό πολιτισμό της περιοχής της Επαρχίας Κόνιτσας είναι σημαντική.

Το πόνημα αυτό του Θωμά Ζιώγα, αποκτά και έχει ιδιαίτερη αξία αν ληφθεί

υπόψη ότι τα χωριά της Επαρχίας Κόνιτσας, που οι κάτοικοί τους δημιούργησαν τον πλούσιο λαογραφικό πολιτισμό που κατέχει σημαντική θέση στην ελληνική λαογραφία, ερήμωσαν, η ανθρωποπανίδα αραίωσε και πλέον δεν παράγουν ούτε συντηρούν λαϊκό πολιτισμό, αφού δεν έχουν πια παραγωγική δραστηριότητα. Έτσι, μαζί με την ερήμωση των χωριών, χάνεται ο μηχανισμός παραγωγής ή συντήρησης του λαογραφικού πλούτου της περιοχής αυτής και γι' αυτό η πραγματεία αυτή, το λεξικό, όπως ο συγγραφέας το ονομάζει, αποτελεί σπουδαία καταγραφή του πολιτισμού του παρελθόντος, τον οποίο διασώζει ως ζωντανή μνήμη.

Εκπροσωπώντας τη λαογραφική δύναμη των χωριών της Επαρχίας Κόνιτσας, που συντηρείται και υπάρχει από τους χιλιάδες απόδημους που ζουν στην Αθήνα, θεωρώ ότι η σημασία του πονήματος αυτού του Θ. Ζιώγα θα αναδειχθεί στα πλαίσια μιας ειδικής εκδήλωσης για το λαϊκό πολιτισμό και την παράδοση που θα οργανωθεί σύντομα.

ΜΙΧΑΗΛ Ν. ΜΑΡΤΣΕΚΗΣ

Δικηγόρος Κοινωνιολόγος
Πρόεδρος της Ομοσπονδίας
Αδελφοτήτων
Επαρχίας Κόνιτσας

ΤΡΕΙΣ ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΠΑΛΙΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Χαρίλαος Γ. Γκούτος

Την 3η, την 5η και την 9η Ιανουαρίου του 1948 η αθηναϊκή εφημερίδα «Έθνος» εδημοσίευσε μελέτη υπό τον τίτλο «Κόνιτσα, η θρυλική πόλις», γραμμένη από τον Φάνη Μιχαλόπουλο, δημοσιογράφο, λογοτέχνη και ιστορικό (1901-1960). Στο κείμενο της μελέτης έχουν παρεμβληθεί 7 φωτογραφίες, εκ των οποίων οι 4, όπως σημειώνεται στις λεζάντες τους προέρχονται από το «Λεύκωμα του Μπουασσονά» και συνεπώς ανάγονται στο έτος 1913, ενώ οι υπόλοιπες 3 υποθέτω ότι ανάγονται στο 1945 ή στα αμέσως προγενέστερα έτη.

Αναδημοσιεύω εδώ τρεις από τις ως άνω φωτογραφίες (με ελαπτώματα στην αναπαραγωγή τους που οφείλονται σε συμφυείς τεχνικές δυσκολίες), θεωρώντας ότι είναι ενδιαφέρουσες αλλά και άγνωστες στους Κονιτσιώτες και ότι ίσως κάποιοι φιλόστορες θα μπορέσουν να ασχοληθούν με τα ακόλουθα ζητήματα που προκύπτουν από αυτές.

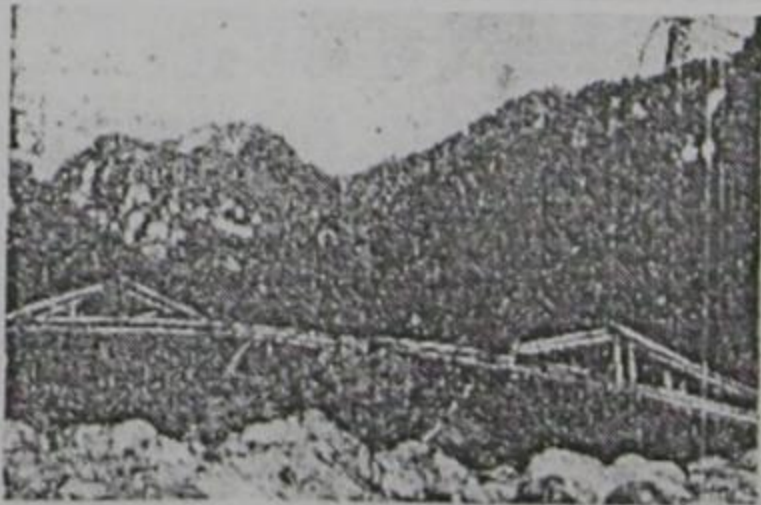
1. Η φωτογραφία της λίθινης γέφυρας (παραγωγή της από τον Boissonas) πρέπει να υπάρχει στο Μουσείο φωτογραφίας της Θεσσαλονίκης, μαζί με άλλες φωτογραφίες του ίδιου για την Κόνιτσα του 1913. Κάποιος πρέπει να τις αναζητήσει.

2. Από την δεύτερη φωτογραφία, πληροφορούμαστε για πρώτη φορά ότι λίγο παραπάνω από την λίθινη γέφυρα υπήρχε ξύλινη γέφυρα το 1947 ή ενωρίτερα. Γιατί και τότε κατασκευάσθηκε αυτή η ξύλινη γέφυρα;

3. Αληθεύει η πληροφορία της λεζάντας της τρίτης φωτογραφίας ότι το 1947 ή ενωρίτερα ο μητροπολιτικός ναός της Κόνιτσας ήταν εξαώροφος και είχε εξωτερική κλίμακα για τον γυναικωνίτη;

Η περίφημη παλαιά γέφυρα της Κονίτσας, ητις έκτίσθη επί Βυζαντινών και πολλάκις επεκευάσθη μέχρι σήμερον.
(Έκ τού Λευκόματος τού Μπουασσονά)

Είς την Ήσδον των στενών τού Άϊου, ποδς την Μακεδονίαν, υπάρχει η τοποθεσία Στόμιον, ητις ήτο άγροικωμένη επί Βυζαντινών. Η εικόνη παριστά την τοποθεσίαν, άσως έχει σήμερον, μέ γέφυραν επί τού Άϊου, συνδέουσαν τάς δύο όβθας τού ποταμού.

Ο Άγιος Νικόλαος, ο μητροπολιτικός ναός τής Κονίτσας, επίσκεψις είς την γεντρικήν πλατείαν τής πόλεως. Είς τό δεξιόν μέρος, τό μη φαίνόμενον είς την εικόνην (ό ναός είνε εξαώροφος), εφίσταται ο γυναικωνίτης. Ένα από τά περιττότερα οικοδομηματα.

Επένδυση στην γνώση, ίσως η μόνη ρεαλιστική προσέγγιση στη κρίση.

Από τα λίγα που κατάλαβα τους πρώτους αυτούς μήνες διακυβέρνησης του νέου Δήμου από την εξίσου νέα Δημοτική αρχή, μάλλον λεφτά (ούτε καν δανεικά!) δεν υπάρχουν.

Και χωρίς λεφτά μάλλον χρειάζεται κάτι παραπάνω από ευχολόγια για επενδύσεις, ανάπτυξη κλπ., μήπως και κατορθώσουμε να επιβιώσουμε στα νέα δεδομένα.

Ας δούμε λοιπόν τι περιουσία έχουμε και πώς μπορούμε να την επενδύσουμε βάζοντας λίγα χρήματα, μικρό ρίσκο και ελπίζοντας σε μελλοντική υπεραξία.

Όλοι λέμε πως ένας από τους κύριους πυλώνες ανάπτυξης είναι ο τουρισμός. Κακά τα ψέματα, το καταφέραμε (ίσως και με αρκετή τύχη ή μεμονωμένες προσπάθειες ορισμένων) και είμαστε στον τουριστικό χάρτη. Το ότι μπήκαμε όμως δεν σημαίνει και απαραίτητα ότι θα παραμείνουμε κιόλας.

Ο επισκέπτης πλέον έχει γίνει απαιτητικός και θέλει διαρκώς να του αποδεικνύεις ότι είχε δίκιο που επέλεξε τον τόπο για τις διακοπές του. Αυτό σημαίνει κυρίως σωστή παροχή υπηρεσιών αλλά και μια αίσθηση ότι όλα είναι μελετημένα και προσεγμένα από ένα γενικότερο σχεδιασμό με σκοπό την ικανοποίησή του.

Με άλλα λόγια οι εποχές που είχαμε την πολυτέλεια να αφήσουμε κόσμο δυσσαρεστημένο κατά πάσα πιθανότητα έχουν περάσει ανεπιστρεπτή.

Ένας επισκέπτης-πελάτης μπορεί να σε "καταδικάσει" για μια ασήμαντη -για σένα- λεπτομέρεια που δεν περνάει καν από το μυαλό σου.

Σήμερα πιστεύω πως όποια τουριστικά δομημένη κοινωνία γνωρίζει αυτές τις "λεπτομέρειες", θα υπερिσχύσει έναντι άλλων "αντιπάλων".

Ε, λοιπόν ας φέρουμε κάποιους να μας διδάξουν τα αυτονόητα! Υποδομές χωρίς αμφιβολία δεν μας λείπουν για να στήσουμε μόνοι μας μια μίνι σχολή-το κτίριο των Σχολών Εκπαίδευσης είναι εδώ και αν το παρατήσουμε θα ρημάξει. Μπορούμε να καλέσουμε κάποιους ειδικούς του τουρισμού που θα παραδίδουν μαθήματα-σεμινάρια για όλους - και ειδικά για όλους εκείνους που βλέπουν στον τουρισμό μια ελπίδα οικονομικής αποκατάστασης έστω και στο μακρινό μέλλον. Όπως όλα τα επαγγέλματα έτσι και αυτά που σχετίζονται με τον τουρισμό χρειάζονται μια "άλφα-βήτα" για να ασχοληθεί κάποιος με αυτά- και καλό είναι να στην μάθει κάποιος σωστά παρά να την μάθει εμπειρικά και λάθος τις περισσότερες φορές.

Τα μαθήματα μπορεί να έχουν στην

αρχή μορφή σεμιναρίου και να διαρκούν τρεις μήνες για παράδειγμα. Θα μπορούν να τα παρακολουθούν όλοι οι κάτοικοι που θα δηλώσουν συμμετοχή καθώς και άτομα εκτός Κόνιτσας που θα τους ενδιέφερε να πάρουν κάποιες γνώσεις πάνω στο αντικείμενο, πληρώνοντας κάποιο συμβολικό τίμημα που θα κάλυπτε τα λειτουργικά έξοδα. Τελειώνοντας αυτή την εκπαίδευση η "σχολή" θα δίνει και έναν "τίτλο" παρακολούθησης αυτών των σεμιναρίων. Προσωπικά θα προτιμούσα στην επιχείρησή μου να απασχολήσω κάποιον που έχει έναν τέτοιο τίτλο παρά κάποιον που δεν τον έχει. Κι αυτό γιατί θα έχει μάθει τουλάχιστον πόσο σημαντικό είναι να είσαι ευγενικός και χαμογελαστός στον πελάτη, θα ξέρει δυό βασικά πράγματα για την ιστορία και την γεωγραφία της περιοχής, θα έχει μάθει να σερβίρει σωστά ή θα έχει κάποιες βασικές γνώσεις αγγλικών.

Στο πρώτο θρανίο κατά τη γνώμη μου οφείλουν να καθήσουν όλοι οι Δημοτικοί Σύμβουλοι και γενικά όσοι έχουν αναλάβει το σκέλος της τουρι-

στικής αξιοποίησης του τόπου καθώς και οι επιχειρηματίες του τουρισμού. Εκεί ίσως παίρναμε χαμπάρι πόσο κακό κάνουν οι κομμένες εξατμίσεις ή τα κλαϊκά τσιφτετελομπουζουκοπανήγυρα με την ένταση στη διαπασών- του Αυγούστου, που μπορεί να δίνουν κάποια πρόσκαιρα κέρδη αλλά πλήττουν σημαντικά την εικόνα της πόλης. Ίσως να καταλάβαιναν και κάποιοι ότι δεν είναι και τόσο κολακευτικό την Μεγάλη Παρασκευή κατά τη διάρκεια της περιφοράς του Επιταφίου να ξεπετάγονται μεθυσμένοι από τα τσιπουράδικα και το μπάρ της υπό τους ήχους καψουροτραγουδών.

Σε μια χώρα που δεν διαθέτει χρήματα πλέον για πολυτέλειες, όπως η σχολή Δημοτικής Αστυνομίας, η πιο σοβαρή και αξιόπιστη επένδυση που μπορούμε να κάνουμε είναι η εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού. Και σε τελική ανάλυση ας δοκιμάσουμε να κάνουμε κάτι μόνοι μας χωρίς να τα περιμένουμε όλα από την κεντρική εξουσία κι ας αποτύχει βρε αδερφέ!

ΘΥΜΙΟΣ ΚΥΡΤΖΟΓΛΟΥ

Dr. ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ

Οδοντίατρος - Ενδοδοντολόγος
Επίκουρος Οδοντιατρικής Α.Π.Θ.

Ι. Δραγούμη & Εγνατία Τηλ. 2310265168
(Βαμβακά 1) Θεσσαλονίκη Κιν. 697702376

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ-ΖΕΥΤΟΛΑ

Συμβολαιογράφος

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ: 26510 9362
ΤΗΛ.: 26550 22529 ΚΙΝ.: 6945182799

Οι Πολιτιστικές Εκδηλώσεις του Δήμου Κόνιτσας «Μάης-Σεπτέμβρης 2011»

Ένα πλούσιο πρόγραμμα πολιτιστικών εκδηλώσεων υλοποίησε φέτος ο Δήμος Κόνιτσας, μέσω της Κοινωφελούς του Επιχείρησης, η οποία είναι ο επίσημος φορέας της πολιτιστικής πολιτικής.

Στόχος των φετινών εκδηλώσεων ήταν η ποιοτική ψυχαγωγία όλων των ηλικιών, η δημιουργική διέξοδος των νέων, η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του αυθεντικού, η απόδοση τιμής και σεβασμού σε μορφές που ανέθρεψε ο τόπος μας, η ανάδειξη των τεχνών και των έργων των ντόπιων δημιουργών, η δημιουργία πολιτιστικών δρώμενων με διάρκεια, η καλλιέργεια, η παιδεία, η διά βίου μάθηση, η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.

Απώτερος σκοπός να διεκδικήσει η Κόνιτσα τη θέση που της αξίζει στον πολιτισμό και να ανοιχτούν προοπτικές ολοκληρωμένης και αξιοβίωτης ανάπτυξης.

Οι 35 εκδηλώσεις πολιτισμού που υλοποιήθηκαν υπό την αιγίδα του Δήμου, με κέντρο την Κόνιτσα, εξακτινώθηκαν σε αρκετές Τοπικές Κοινότητες, με την προοπτική στα επόμενα δύο χρόνια να καλυφθούν και τα υπόλοιπα χωριά του Δήμου μας. Παράλληλα με τα πολιτιστικά του Δήμου, οι Σύλλογοι, οι Αδελφότητες, τα Τοπικά συμβούλια διοργάνωσαν πλήθος εκδηλώσεων στα χωριά μας, τα οποία με τα τοπικά πανη-

γύρια και τους ξενιτεμένους που επέστρεψαν, έστω για λίγο, ζωντάνεψαν.

Στο άρθρο αυτό όμως η αναφορά γίνεται στις εκδηλώσεις του Δήμου.

Μάιος 2011

Το πρόγραμμα των πολιτιστικών του Μαΐου περιελάμβανε εκπαιδευτικές δράσεις σε συνεργασία με την 8^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας, με θέμα: «Με τους Περιοδούμενους Ζωγράφους στην Ήπειρο». Το πρόγραμμα παρακολούθησαν μαθητές-τριες του Γυμνάσιου και των Δημ. Σχολείων της Κόνιτσας.

Από τις 6 έως 8 Μαΐου υλοποιήθηκε στην Κόνιτσα και στα Λουτρά Αμαράντου το Σεμινάριο του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας «Βιώσιμη Ανάπτυξη Ημιαστικών και Ορεινών Περιοχών και Οικολογικά Επαγγέλματα», στο οποίο συμμετείχαν εκπαιδευτικοί από διάφορα μέρη της Ελλάδας αλλά και μαθητές-τριες και πολίτες της Κόνιτσας.

Ιούνιος 2011

Από τις 11 έως τις 13 Ιουνίου, ο Δήμος σε συνεργασία με τη No Limits και τη νεολαία της Κόνιτσας επανέφερε τον επιτυχημένο θεσμό των Αθλητικών Εκδηλώσεων «Εύαθλος». Ο θεσμός αυτός, ως γνωστό, έχει κάνει γνωστή την Κόνιτσα στο Πανελλήνιο και σε χώρες του

εξωτερικού.

Τις ίδιες ημερομηνίες στην Κόνιτσα οργανώθηκε η 3^η Ηπειρώτικη Γιορτή Μανιταριού» του Συλλόγου Μανιταρόφιλων Ηπείρου, με επιστημονικές εισηγήσεις, εκθέσεις, εξορμήσεις για συλλογή μανιταριών, γευσιγνωσία και εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Το Τριήμερο αυτό πλαισιώθηκε με συναυλίες παραδοσιακής και ροκ μουσικής.

Στις 14 Ιουνίου τα Δημοτικά Σχολεία της Κόνιτσας είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τη θεατρική παράσταση «Οδύσσεια», από τη θεατρική ομάδα του Ριζαρείου Δημοτικού Σχολείου Μονοδενδρίου.

Από τις 22 έως τις 26 Ιουνίου υλοποιήθηκε το Εργαστήριο Δημιουργίας Ταινίας Μικρού Μήκους, σε συνεργασία με το Νεανικό Πλάνο, το οποίο παρακολούθησαν 17 νέοι της Κόνιτσας με απρόσμενα αποτελέσματα. Οι δύο ταινίες που δημιουργήθηκαν συμμετέχουν στο Φεστιβάλ της Ολυμπίας το Δεκέμβριο του 2011 και η μία εξ αυτών, με τον αιγιματικό τίτλο «ΚΑΒ 3132», θα πάρει μέρος και σε διεθνείς διαγωνισμούς.

Το εργαστήριο συνδιοργάνωσε η Κοινωφελής με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας.

Ο Ιούνιος πολιτιστικά έκλεισε με μια πολύ ενδιαφέρουσα και πλούσια έκθεση ζωγραφικής στο Κούσειο Ίδρυμα. Εκτέθηκαν έργα των μαθητών-τριών των τμημάτων ζωγραφικής της Κοινωφελούς Επιχείρησης, στα οποία διδάσκει η κυρία Βιταλίνα Κυρτσόγλου.

Ιούλιος 2011

Από τις 6 έως τις 9 Ιουλίου στο Κούσειο Ίδρυμα εκτέθηκαν έργα των μαθητών-τριών του Εργαστηρίου Αγιογραφίας της Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Κόνιτσας, στο οποίο διδάσκει επί 5 χρόνια με επιτυχία ο κύριος Γιάννης Γκούτζος. Η ύπαρξη του Εργαστηρίου Αγιογραφίας στην Κόνιτσα ίσως φέρνει στο σήμερα κάτι από τις μνήμες των έργων των παλιών Αγιογράφων του τόπου μας.

Στον ίδιο εκθεσιακό χώρο παρουσιάστηκαν, το αμέσως επόμενο διάστημα, τα έργα των ζωγράφων Νίκου Μουζάκη και Ουρανίας Κώστα-Καφετζή, που έγιναν δεκτά από το κοινό με θερμά σχόλια και θαυμασμό.

Στις 20 Ιουλίου έγινε η καθιερωμένη εκδήλωση στη Φούρκα για τον εορτασμό της Προσφοράς της Γυναίκας της Πίνδου.

Στις 22 Ιουλίου μια όμορφη εκδήλωση χορευτικών παρουσιάστηκε στην πλατεία της Κόνιτσας. Ήταν ένα μικρό φεστιβάλ με τη σφραγίδα της αυθεντικότητας των ντόπιων στολών και των ντόπιων χορών, στο οποίο πήραν μέρος ο Σύλλογος Γυναικών Κόνιτσας, ο Λαογραφικός Όμιλος «Ντόπιοι» Μαστοροχωρίων και Κόνιτσας και ο Σύλλογος Φίλων Παραδοσιακού Πολιτισμού Καβάλας «Λαϊκότροπο». Οι τελευταίοι με τους εκλεκτούς μουσικούς τους και τη χορευτική τους ομάδα παρουσίασαν χορούς της Μακεδονίας και της Θράκης. Η εκδήλωση πλαισιώθηκε από τη ζυγιά

του Κώστα Χαλκιά, που είναι από τις ελάχιστες που διασώζουν το ιδιαίτερο χρώμα της Κόνιτσας και την αυθεντικότητα της μουσικής μας παράδοσης.

Στις 28 Ιουλίου στα Λουτρά Αμαράντου η Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής του Δήμου Κόνιτσας, η οποία από το 1995 δίνει το παρόν στα πολιτιστικά δράματα του τόπου μας, έδωσε παράσταση ψυχαγωγώντας τους λουόμενους και τους κατοίκους των γύρω χωριών.

Το Ιούλιο επίσης έγινε η διάσχιση του Φαραγγιού της Τοπόλιτσας, από τη θέση Μπούση προς Πηγή. Ήταν ένα οδοιπορικό με τη συμμετοχή ειδικών για αποτύπωση της διαδρομής. Στόχος η ανάπτυξη πεζοπορικών διαδρομών του Δήμου Κόνιτσας, που θα βγάλει τα χωριά από την απομόνωση.

Στο τέλος του Ιουλίου έγινε η έναρξη του Summer School. Είναι μια συνεργασία του Δήμου Κόνιτσας με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, που διήρκεσε ως τις 14 Αυγούστου.

Από τις 29 έως 31 Ιουλίου, στην Αετομηλίτσα, το κατεξοχήν κτηνοτροφικό χωριό του Δήμου Κόνιτσας, οργανώθηκε το καθιερωμένο Τριήμερο για την Κτηνοτροφία. Η εκδήλωση συγκεντρώνει πάντα το ενδιαφέρον πολλών επισκεπτών ντόπιων και ξένων.

Αύγουστος 2011

Ο πολιτιστικός Αύγουστος άνοιξε με θεατρικές παραστάσεις του θίασου Ζίτσας, στο έργο του Γρηγορίου Ξενόπουλου «Δεν είμ' εγώ», που δόθηκαν στην Μόλιτσα και το Κεράσοβο.

Στις 7 Αυγούστου η Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής οργάνωσε Φεστιβάλ Χορωδιών και Χορευτικών, όπου πήραν μέρος χορωδίες από την Ήπειρο και την Απική. Συμμετείχε η Χορωδία Παραδοσιακής Μουσικής του Δήμου Κόνιτσας, και τα χορευτικά του Λυκείου Κόνιτσας και του Κερασόβου. Ακολούθησε γλέντι με τους ήχους του κερασοβίτη, Νίκου Φιλιππίδη.

Πέντε μουσικές εκδηλώσεις με το άρτιο μουσικό σχήμα του καστανιανίτη μουσικού Χάρη Γούλη και της βμελούς του ορχήστρας δόθηκαν στα χωριά Μάζι, Δροσοπηγή, Πύργο, Καστάνιανη και Δίστρατο. Οι συναυλίες αυτές διακρίθηκαν για την ποιότητά τους. Συμμετείχε και ο Γιάννης Μήτσος από τα Ξύλινα Σπαθιά.

Ένα ποικίλο πρόγραμμα εκδηλώσεων για τον πολιτισμό, από τις 7 έως 12 Αυγούστου, οργάνωσε ο τοπικός Σύλλογος της Καστάνιανης, πιστός στο θεσμό που για χρόνια τώρα έχει καθιερώσει.

Ο μουσικός Αύγουστος κορυφώθηκε στις 11 & 12 Αυγούστου με τις Γιορτές Αώου στο Τοξωτό Γεφύρι της Κόνιτσας. Περιελάμβαναν συναυλία του Ορφέα Περίδη και των εξαίρετων Human Touch την πρώτη μέρα και του Γιάννη Αγγελάκα τη δεύτερη. Για την υλοποίηση των δύο αυτών εκδηλώσεων ήταν καθοριστική η συνεργασία με το Αθλητικό Σωματείο «Πίνδος». Πολύς κόσμος, έφτασε στην Κόνιτσα, ειδικά για τις δύο αυτές συναυλίες.

Στις 12 και 13 Αυγούστου οι γιατροί της Πλαγιάς ενημέρωσαν για ιατρικά

θέματα και εξέτασαν στους κατοίκους στην Πλαγιά και την Κόνιτσα.

Τη διάσωση της Μονής της Ζέρμας είχε ως στόχο η Ημερίδα που οργανώθηκε στην Πλαγιά, στις 17 Αυγούστου. Ειδικοί επιστήμονες, εκπρόσωποι του κλήρου και των αρχών συζήτησαν θέματα αποκατάστασης και στερέωσης της Μονής, που παραμένει σχεδόν ξεχασμένη τόσα χρόνια.

Στο τέλος του Αυγούστου δόθηκε στο Κεφαλοχώρι παράσταση από τη θεατρική Ομάδα των Ραφταναίων, με το έργο του Ψαθά «Ξύπνα Βασίλη».

Ολόκληρος ο Αύγουστος πλαισιώθηκε από τη Φωτογραφική Έκθεση «Η Ελλάδα του Μόχθου», με σπάνιο φωτογραφικό υλικό του Ριζαρείου Ιδρύματος, που μας το παραχώρησε ευγενικά.

Σεπτέμβριος 2011

Η θεατρική παράσταση του ΔΙΠΕΘΕ Ιωαννίνων με το έργο του Λόρκα «Τα Μάγια της Πεταλούδας» την 1^η Σεπτεμβρίου στην Κόνιτσα, κατέστησε γνωστή την ανάγκη ενίσχυσης της θεατρικής παιδείας στην πόλη μας.

Τέλος αποκορύφωμα όλων των εκδηλώσεων ήταν το Τριήμερο Αφιέρωμα στον Πατέρα Παΐσιο, από τις 9-11 Σεπτεμβρίου. Οργανώθηκε από το Δήμο Κόνιτσας σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη, Δρυινουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης. Σε πανελλήνια κλίμακα αποτέλεσε το πρώτο συνέδριο για τον Γέροντα, κάτι που του όφειλε η Κόνιτσα ως πατρίδα του. Το τριήμερο περιελάμβανε εισηγήσεις, συζητήσεις για

τον Γέροντα, εκθέσεις, επισκέψεις στο πατρικό του σπίτι, αρχιερατική λειτουργία και οδοιπορικό στην Ιερή Μονή του Στομίου, όπου μόνασε. Προσκυνητές από πολλά μέρη της Ελλάδας είχαν την ευκαιρία να περπατήσουν στα ίχνη του και να δουν τα δημιουργήματά του.

Με το τριήμερο αφιέρωμα στον Γέροντα Παΐσιο έκλεισε ο κύκλος των εκδηλώσεων του φετινού καλοκαιριού.

Ο σχεδιασμός τους ήταν προϊόν συλλογικής δουλειάς και έγινε με τη μεγαλύτερη δυνατή οικονομία και την αποφυγή άσκοπων εξόδων.

Οπωσδήποτε τίποτε δεν μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς τη συμμετοχή και τη συνεργασία της Κοινωφελούς με τις άλλες υπηρεσίες του Δήμου, τους φορείς, την Ι. Μητρόπολη, τα Τοπικά Συμβουλία, τους Συλλόγους, τις Αδελφότητες, και αρκετούς πολίτες.

Δεδομένου ότι ο Δήμος δεν διαθέτει προσωπικό στον τομέα του πολιτισμού, η εθελοντική προσφορά των ανθρώπων που βοήθησαν ήταν πολύτιμη. Τους ευχαριστώ όλους. Βέβαια η διαδρομή προς τον πολιτισμό δεν τελειώνει εδώ. Συνεχίζουμε με τις ιδέες, τις προτάσεις σας και τη συμμετοχή σας στην υλοποίησή τους. Γιατί οι ιδέες είναι σαν τις μηχανές αν δεν τεθούν σε κίνηση σκουριάζουν.

**Η Πρόεδρος της Κοινωφελούς
Επιχείρησης Δήμου Κόνιτσας
Τσούβαλη-Τσαρούχη Αικατερίνη**

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Δελτίο Τύπου

Θέμα: Δύο ταινίες δημιούργημα νέων της Κόνιτσας συμμετέχουν σε διαγωνισμούς σε εθνικό και διεθνές επίπεδο

Το κινηματογραφικό εργαστήριο που πραγματοποιήθηκε στην Κόνιτσα, το πενθήμερο 20-24 Ιουνίου 2011, υπήρξε πολύ παραγωγικό. Έγινε στα πλαίσια των φετινών Πολιτιστικών Εκδηλώσεων που οργάνωσε η Κοινοφελής Επιχείρηση Δήμου Κόνιτσας σε συνεργασία με το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κόνιτσας. Υπεύθυνος του εργαστηρίου ήταν ο κύριος Νίκος Θεοδοσίου, σκηνοθέτης, καλλιτεχνικός διευθυντής της CAMERA ZIZANIO (Ευρωπαϊκή Συνάντηση Νεανικής Οπτικοακουστικής Δημιουργίας) και συνεργάτης του ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΠΛΑΝΟΥ.

Ο απολογισμός του εργαστηρίου, το οποίο παρακολούθησαν 17 νέοι της Κόνιτσας, είναι δύο ταινίες μικρού μήκους, ενώ αρχικά είχε σχεδιαστεί να παραχθεί μια ταινία μικρού μήκους. Η αλλαγή του αρχικού σχεδιασμού οφείλεται κυρίως στο ζήλο που έδειξαν οι συμμετέχοντες. Αλλά δεν είναι η ποσότητα που μετράει σε αυτή την περίπτωση όσο η ποιότητα.

Η ταινία μυθοπλασίας, με τον αινιγματικό τίτλο "ΚΑΒ 3132", είναι η πρώτη νεανική ταινία, που προσεγγίζει με άμεσο τρόπο την οικονομική κρίση που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Η ταινία έχει ήδη επιλεγεί για τον 11ο διαγωνισμό Camera Zizanio, που θα γίνει τον επόμενο Δεκέμβρη στον Πύργο Ηλείας, αλλά προορίζεται να σταλεί και σε πολλά φεστιβάλ του εξωτερικού.

Τέλος, για δεύτερη συνεχόμενη σχολική χρονιά, υλοποιήθηκε στο Δήμο Κόνιτσας, από τις 17 έως και τις 19 Οκτωβρίου, το πρόγραμμα «Μαθήματα στο σκοτάδι», με μια σειρά εκπαιδευτικών προγραμμάτων «Cine-δράσεις» με τη μορφή κινηματογραφικών εργαστηρίων, προκειμένου να καλυφθεί ένα μεγάλο κενό που υπάρχει στη χώρα μας στον τομέα της οπτικοακουστικής παιδείας.

Η Πρόεδρος της Κοινοφελούς
Κατερίνα Τσούβαλη-Τσαρούχη

Η Αδελφότητα Αγ. Παρασκευής Κόνιτσας νοικιάζει τον ξενώνα του χωριού. Οι ενδιαφερόμενοι να επικοινωνούν με τον πρόεδρο της Αδελφότητας Δημ. Τέλλη.

Τηλ. 6976067198

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Κόνιτσα 17 Οκτωβρίου 2011

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Κόνιτσας βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσει πως, μετά από πέντε περίπου χρόνια διακοπής, επαναλειτουργεί η Δημοτική Μουσική Σχολή (Ωδείο) Κόνιτσας με καλλιτεχνικό Διευθυντή τον κ. Σπύρο Δογορίτη.

Χρειάστηκαν οκτώ μήνες προσπάθειών για να ξεπεραστούν τα εμπόδια και τώρα πλέον το Ωδείο Κόνιτσας διαθέτει μουσικούς και μαθητές.

Πιάνο και αρμόνιο διδάσκει η κ Ευανθία Βλαχοσωτήρου, κιθάρα ο κ. Χρήστος Τασούλας και θεωρητικά ο κ. Σπύρος Δογορίτης.

Βιολί θα διδάξει ο κ. Γκέργκης Σπύρης, εφόσον υπάρξει ικανοποιητικός αριθμός μαθητών.

Επίσης η κ. Κωνσταντίνα Μήλια είναι η Διευθύντρια της Παιδικής Χωρωδίας, που θα συσταθεί άμεσα.

Την Πέμπτη, 27 Οκτωβρίου 2011, γονείς και μαθητές συναντούν στις 5 το απόγευμα τους δασκάλους της μουσικής για τον καθορισμό των ωρών των μαθημάτων.

Η Πρόεδρος
της Κοινωφελούς Επιχείρησης
Κατερίνα Τσούβαλη- Τσαρούχη

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Διώροφη παραδοσιακή
οικία στην Α. Κόνιτσα

Πληροφορίες:

Τηλ. 210 2513601
6934167732

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο 500 τ.μ.
στο κέντρο του Παλαιοσελίου
Κόνιτσας

Πληροφορίες:

Τηλ. 210 8034174
6909743384

Τα εξωκκλήσια

Του Ηλία Ανδρέου

Ο αναγνωστικό της Β΄ τάξης Δημοτικού της εποχής μας, έτος 1958, μεταξύ των αναγνωσμάτων συγκαταλέγονταν και ένα ποίημα του Άγγελου Βλάχου (1830-1920) λογοτέχνη και πολιτικού με τίτλο «Το εκκλησάκι» που έχει ως εξής: Εισ το βουνό ψηλά εκεί/ είν' εκκλησιά ερημική/ το σήμαντρό της δεν χτυπά / δεν έχει ψάλτη ουδέ παπά / Ένα καντήλι θαμπερό / και ένα πέτρινο σταυρό / έχει στολίδι μοναχό/ το εκκλησάκι το φτωχό / Αλλ' ο διαβάτης σαν περνά / στέκεται και το προσκυνά / και με ευλάβεια πολλή/ τον άσπρο του σταυρό φιλεί / Επάνω στο σταυρό εκεί/ είναι εικόνα μυστική / μ' αίμα την έγγραψε ο Θεός / και την λατρεύει ο λαός.

Μια πρώτη ανάγνωση του ποιήματος, μας παγιδεύει με περισσή ευκολία στην άποψη πως απευθύνεται σε αθώες και τρυφερές υπάρξεις. Όμως ας μην απλουστεύουμε τα πράγματα. Όση αθωότητα και αν πηγάζει από το ποίημα αυτό, στο βάθος κρύβονται οι προαιώνιες υπαρξιακές αναζητήσεις και αγωνίες του λαού μας που ο ποιητής ανασύρει στο φως. Ο πάλαι ποτέ σκληρός καθημερινός βίος είχε ανάγκη από παρηγοριά αλλά και ανάγκη για γιορτή και σχόλη. Έτσι η ελληνική ύπαιθρος είναι κατάσπαρτη από εξωκκλήσια. Δίπλα στο κύμα, πάνω σε βράχους και ραχούλες, μέσα στα πυκνά δάση αμέτρητα ταπεινά

εξωκκλήσια συνυπάρχουν με τα δένδρα, τα αγριολούλουδα, τα σχίνα, τους βάτους, τους αγρούς και τα αμπέλια. Στις λίγες μου εξόδους από την Ελλάδα είχα την τύχη να επισκεφθώ μεγαλοπρεπείς Ιερούς Ναούς όπως την Notre Dame (Παναγία των Παρισίων) και την Sacri Couer (Ιερή Καρδιά) επίσης στο Παρίσι στον λόφο της Μονμάρτης, το Ντουόμο στο Μιλάνο, τον Άγιο Στέφανο στην Βιέννη, τον Άγιο Μάρκο στην Βενετία, τον Άγιο Μαθία στην Βουδαπέστη, την Frauen Kirche στο Μόναχο και τέλος τον Πανάγιο Τάφο και τον Ναό της του Θεού Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη. Πιο πάνω χρησιμοποίησα το ρήμα «επισκέφθηκα». Όντως πρέπει να ομολογήσει κανείς ότι στους Ναούς αυτούς με εξαίρεση τον Πανάγιο Τάφο ασυνείδητα εισέρχεσαι ως επισκέπτης και όχι ως προσκυνητής. Χωρίς να το αντιληφθείς γίνεσαι μέρος της ανθρώπινης διάστασης του κτίσματος, θαυμάζεις την μεγαλοπρέπεια, διολισθαίνεις στην έπαρση και την υπεροψία του κτήτορα του Ναού που συνήθως ήταν βασιλείς, αυτοκράτορες, τοπικοί ηγεμόνες και πάπες. Όλοι οι ανωτέρω στο εγχείρημά τους προέτασαν την Δόξα του Θεού κρύβοντας επιμελώς την προσδοκία να δοξασθούν οι ίδιοι φροντίζοντας παράλληλα την υστεροφημία τους. Η φράση του Ιουστινιανού «Νενίκηκά σε Σολομών» τεκμηριώνει κατά

τον πλέον ασφαλή τρόπο τις ανωτέρω απόψεις. Στους Ναούς αυτούς η σκέψη σου μετακυλιέται από θαυμασμό σε θαυμασμό για ό,τι η όρασή σου αντικρίζει και όταν έρχεται η ώρα να αποχωρήσεις, το μόνο που δεν έχεις κάνει είναι να σκεφθείς και κάτι υπερβατικό. Δεν συμβαίνει το ίδιο με τα εξωκκλήσια. Με το που θα διαβείς την χαμηλή πόρτα και ανάψεις ένα δύο καντήλια και κεράκια μέσα στο ημίφως δεν περιορίζεσαι σε ψελλίσματα αλλά με παρησία προς την ίδια σου την απογυμνωμένη από επάρσεις και κομπασμούς ύπαρξή σου αιτείσαι το έλεος του Θεού και τον ευχαριστείς για τις ευεργεσίες του.

Οδηγήθηκα στις πιο πάνω σκέψεις από το εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου που συντροφεύει το εξωκκλήσι της Κόκκινης Παναγίας. Είναι άγνωστο το πότε έχει κτισθεί το εξωκκλήσι του Αγίου Νικολάου προφανώς τα υλικά και το κτίσιμο δείχνουν συγγένεια προς την Κόκκινη Παναγία η οποία μαζί με τις αιωνόβιες βελανιδιές παραπέμπουν στους βυζαντινούς χρόνους. Όμως η κατάσταση στην οποία ήταν αποτελούσε όνειδος για όλους εμάς τους ενορίτες της Κάτω Κόνιτσας. Ως γνωστό στην Κόκ-

κινη Παναγία εκκλησιαζόμαστε την ημέρα της Ζωοδόχου Πηγής. Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας με τα μέλη του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ι.Ν. Αγίου Κωνσταντίνου & Ελένης Πέτρο Χαλούλο και Δημήτριο Καραφέρη κατηφορίσαμε περί τα διακόσια μέτρα στον Άγιο Νικόλαο. Εκεί ο Πέτρος Χαλούλος διαπίστωσε την άθλια κατάσταση και έδωσε την ρητή διαβεβαίωση της εξάλειψής της κάτι το οποίο και έγινε σε σύντομο χρονικό διάστημα με θαυμαστά αποτελέσματα. Τώρα πρώιμωί αντικρύζω το εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου καθώς πάνω του πέφτουν οι πρώτες ακτίδες του ήλιου, πριν ήταν πνιγμένο από την βλάστηση και τους θάμνους. Στην προτηλεόρασης εποχή ο κόσμος είχε την καλή συνήθεια του προσκυνήματος των εξωκκλησιών. Το είχε βάρος στην συνείδησή του να μην ανάβουν πότε πότε τα καντήλια. Δυστυχώς σήμερα αντί να υποβάλλουμε τον εαυτό μας σε αυτή την ωφέλιμη ψυχοσωματική άσκηση προτιμούμε τον καναπέ της τηλεόρασης. Νομίζω πως ήλθε ο καιρός να επιστρέψουμε στις παλιές καλές συνήθειες.

**Info
Center**

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ**

ΤΜΗΜΑΤΑ:

✓ JUNIOR - ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ✓ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ECDL
✓ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ✓ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Υπεύθυνος Σπουδών: ΣΠΙΑΝΟΣ Ι. ΒΑΣΙΛΗΣ

Πτυχ. Εφαρμοσμένης Πληροφορικής Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Κόνιτσα Παπαδιαμάντη 6

☎ 26550 22688 - κιν. 6973033013 e-mail: infocenter@otenet.gr

**ΚΡΕΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ
ΜΟΣΧΑΡΙΩΝ - ΑΡΝΙΩΝ - ΧΟΙΡΩΝ**

ΝΤΕΜΟΣ ΘΩΜΑΣ

Καστανέα Κόνιτσας

Τηλ. 26550 31641- Κιν. 6974186238

Εισήγηση στην ημερίδα που συνδιοργανώθηκε από το Κέντρο Μελέτης
Ψυχοφυσιολογίας και Εκπαίδευσης του Εθνικού Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών και την Ελληνική εταιρεία δυσλεξίας
στις 9 Απριλίου 2011 με θέμα:

«ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ: ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ»

Παρουσίαση: Μαργαρίτη Γιαννούλα, Δασκάλα

Ένα γράμμα για σένα.... για τον καθηγητή μου...

Αν έβρισκα το θάρρος να σε κοιτάξω
στα μάτια και να σου πω όσα με γεμί-
ζουν αγωνία, ίσως σου εμπιστευόμουν
τις παρακάτω σκέψεις:

Αισθάνομαι πολύ μεγάλο φόβο και
άγχος όταν πρόκειται να συζητήσω το
πρόβλημά μου με κάποιον ενήλικα. Το
άγχος και οι ενοχές μου είναι μεγάλες,
γιατί πολλές φορές γεύτηκα την απόρ-
ριψη ακόμα και των γονιών μου, των
δασκάλων μου ή των συμμαθητών μου.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από
την αρχή:

Πριν πάω στο σχολείο, όλοι έλεγαν
πως ήμουνα ένα πανέξυπνο παιδί.

Έπεσαν από τα σύννεφα όταν στην
πρώτη τάξη του Δημοτικού συνάντησα
τεράστιες δυσκολίες στο διάβασμα και
στο γράψιμο... Με στείλανε σε ειδικό
κέντρο όπου διαγνώστηκε πως έχω
«μαθησιακά προβλήματα δυσλεκτικού
τύπου». Όπως τα περισσότερα δυσλε-
κτικά παιδιά, έτσι και εγώ μπήκα στην
εφηβεία έχοντας την γεύση της σχολι-
κής αποτυχίας και της απόρριψης.

Με τη βοήθεια ειδικών είχα κατα-

φέρει να μάθω να διαβάζω και να γρά-
φω (ανορθόγραφα).

Ήρθα στο Γυμνάσιο, έχοντας δεχτεί
το πρόβλημά μου.

Είχα μάλιστα την εντύπωση πως το
αντιμετωπίζω σωστά. Ξεκίνησα λοιπόν
με ενθουσιασμό και αισιοδοξία, αλλά
γρήγορα διαπίστωσα πως μου είναι
αδύνατον να ανταποκριθώ στις αυξημέ-
νες απαιτήσεις τις δικές σου και των άλ-
λων καθηγητών. Επειδή έχω πια ξεπε-
ράσει τα πιο βασικά συμπτώματα της
δυσλεξίας, έχεις μπερδευτεί και νομίζεις
ότι είμαι απλά “τεμπέλης”, “απρόσε-
κτος”, “δεν παίρνω τα γράμματα”.
Είμαι, τέλος πάντων, “κακός μαθητής”
κατά τη γνώμη σου. Βλέπεις τώρα, που
είμαι στην εφηβεία, δεν αντιστρέφω πια
τα γράμματα. Ξεχωρίζω το δεξί από το
αριστερό.

Η ομιλία μου είναι σωστή και ώριμη
και δεν χαρακτηρίζομαι από ιδιαίτερη
υπερκινητικότητα. **Επομένως, κατά τη
γνώμη σου, δεν έχω δυσλεξία!**

Όμως κύριε καθηγητά, σκέφτηκες
ποτέ μήπως κάνεις λάθος στην εκτίμησή

σου για μένα;

Διαφέρω από τους συμμαθητές μου μόνο στο ότι δεν μπόρεσα να μάθω με τις εκπαιδευτικές μεθόδους που έμαθαν εκείνοι. Οι ειδικοί λένε, πως εγώ χρειάζομαι “εξατομίκευση της διδασκαλίας και συστηματική ενθάρρυνση”.

Δεν ξέρω τι ακριβώς εννοούν. Ξέρω πως δεν είμαι κουτός.

Δεν μπορώ να καταλάβω όμως γιατί δυσκολεύομαι τόσο.

Είναι πολύ σημαντικό για μένα να αναπτυχθεί εμπιστοσύνη μεταξύ μας.

Αν εσύ πιστέψεις σε μένα και στις δυνατότητες μου, ίσως με πείσεις να πιστέψω κι εγώ στον εαυτό μου. Τότε μόνο θα καταφέρω να ξεφύγω από το “φαύλο κύκλο”, όπου έχω εγκλωβιστεί. Θα μπορέσω ίσως, να ξεπεράσω το πρόβλημά μου και να χαρώ τις μικρές μου επιτυχίες. Δε θέλω τη συμπόνια σου. Θέλω μόνο την συμπάθεια και την αγάπη σου. Οδήγησέ με να μάθω “πώς να μαθαίνω” και μη μου “χαρίζεις” απλά βαθμούς για να “περνάω την τάξη”. Δε με βοηθάς έτσι.

Έχω ανάγκη από τη διακριτική σου βοήθεια όταν δυσκολεύομαι και από τον ζεστό σου έπαινο, όταν πετυχαίνω στις προσπάθειές μου.

Μη δίνεις τόσο μεγάλη σημασία στα τρομερά ορθογραφικά μου λάθη. Μη κοκκινίζεις το γραπτό μου. Τρομάζω και δε θέλω να το βλέπω. Δε θα διορθωθώ έτσι. Ψάξε στο περιεχόμενο. Δε μπορεί, κάτι θετικό θα βρεις.

Και όταν δημιουργώ διάφορα προ-

βλήματα κατά την ώρα του μαθήματος, να με προσέξεις προσπαθώ. Θέλω να σε κάνω να ασχοληθείς μαζί μου. Έχεις σκεφτεί ποτέ, πως ίσως με αυτόν τον αρνητικό τρόπο, ζητώ βοήθεια;

Φοβάμαι τόσο πολύ για το μέλλον μου. Δεν πιστεύω καθόλου στον εαυτό μου. Νιώθω ανασφάλεια. Αισθάνομαι πως οι προσπάθειές μου δεν έχουν αποτέλεσμα. Σπάνια αμείβομαι...

Η αποτυχία μου σε αυτόν τον τομέα αρχίζει να γίνεται επικίνδυνη για την ψυχοσωματική μου ισορροπία: Χάνω την εμπιστοσύνη στον εαυτό μου, ενώ συσσωρεύονται πολλά εκπαιδευτικά και ψυχολογικά προβλήματα, που δημιουργούν ένα φαύλο κύκλο: Έχω μαθησιακές δυσκολίες και αποτυγχάνω στο σχολείο. Η αποτυχία με κάνει να νιώθω ανασφάλεια.

Η ανασφάλεια με οδηγεί να εγκαταλείψω την προσπάθεια να μάθω.

Η εγκατάλειψη της προσπάθειας απογοητεύει εσένα, τον καθηγητή μου και με απορρίπτεις. Η απόρριψή σου μου δημιουργεί ψυχολογικά προβλήματα. Τα ψυχολογικά μου προβλήματα με κάνουν να επαναστατώ, να έχω άσχημη συμπεριφορά με αποτέλεσμα εσύ να με απορρίπτεις περισσότερο και έτσι, με τη δική σου μεγαλύτερη απόρριψη, κλείνει ο κύκλος που με οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε περισσότερες μαθησιακές δυσκολίες και σχεδόν με αναγκάζει να εγκαταλείψω το σχολείο...

Βοήθησέ με, σε παρακαλώ, να ανα-

καλύψω σε ποιον τομέα θα τα καταφέρω καλύτερα. Βοήθησέ με, σε παρακαλώ, να βρω και να αξιοποιήσω τα «δυνατά μου σημεία»

Δώσε μου ευκαιρίες να πάρω μέρος σε σχολικές δραστηριότητες, που θα δείξουν τις ικανότητες και τα ιδιαίτερα προσόντα μου. Ζεσταίνεται η ψυχή μου όταν επιβραβεύεις τις δυνατότητες και τις προσπάθειές μου και δεν εστιάζεις στις αδυναμίες μου.

Αισθάνομαι πως ενδιαφέρεσαι για μένα κάθε φορά που μου παρέχεις εξατομικευμένη, διακριτική βοήθεια και όταν επαναλαμβάνεις αρκετές φορές τα κύρια σημεία, την ώρα της παράδοσης.

Δείχνεις ενδιαφέρον για μένα όταν αφήνεις τις σημειώσεις σου στον πίνακα, όσο γίνεται περισσότερο. Νιώθω πως θέλεις να τα καταφέρω κάθε φορά, που γράφεις ευανάγνωστα στον πίνακα και χρησιμοποιείς διαφορετικά χρώματα κιμωλίας στις διάφορες ενότητες.

Με βοηθάς πάρα πολύ όταν μου δίνεις φωτοτυπημένες, περιληπτικές σημειώσεις. Φροντίζεις να μου τις δίνεις πάντα στο τέλος του μαθήματος, για να παρακολουθώ την παράδοση, αντί να προσπαθώ να τις διαβάσω.

Ενθουσιάζομαι τόσο όταν μου επιτρέπεις να χρησιμοποιώ για τις εργασίες μου τον υπολογιστή και ιδιαίτερα τον επεξεργαστή κειμένου. Χαίρομαι όταν μου δίνεις ευκαιρίες για εξάσκηση στην πληκτρολόγηση.

Απολαμβάνω να δουλεύω στις ομάδες «συνεργατικής μάθησης» όπως τις

ονομάζεις. Αισθάνομαι υπερήφανος για τη μουσική επένδυση και την καλλιτεχνική παρουσίαση της εργασίας της ομάδας μας. Αρχίζω να γίνομαι περιζήτητος, τώρα, που όλοι ανακάλυψαν το ιδιαίτερο ταλέντο μου στη μουσική και τα εκπληκτικά, κατά τη γνώμη τους, καλλιτεχνικά μου δημιουργήματα.

Είναι πολύ σημαντικό για μένα να αναπτυχθεί εμπιστοσύνη μεταξύ μας.

Αν εσύ πιστέψεις σε μένα και στις δυνατότητες μου, ίσως με πείσεις να πιστέψω κι εγώ στον εαυτό μου. Φοβάμαι για το αύριο, για την κοινωνική μου ένταξη και την επαγγελματική μου αποκατάσταση...

Έχω μεγάλη ανάγκη να αναπτύξω «δεξιότητες ζωής». Να μπορώ δηλαδή να επιλύω προβλήματα, να παίρνω αποφάσεις, να επικοινωνώ, να διαχειρίζομαι το άγχος μου.

Μια ουσιαστική επικοινωνία, δική σου και δική μου, με τους γονείς μου και με τους ειδικούς θα με βοηθήσει να τα καταφέρω στις «δεξιότητες της ζωής» και να αποκτήσω την αυτοεκτίμηση που έχω χάσει.

Παρόλο που συχνά αποτυχαίνω, μη με απορρίπτεις εύκολα. Πίστεψέ με, προσπαθώ πολύ.

Δεν φταίω, ξέρεις, αν δεν τα καταφέρνω πάντα. **Δεν επέλεξα εγώ να έχω ειδικές μαθησιακές δυσκολίες.**

*Ένας μαθητής
με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες*

«Η Ερήμωση της υπαίθρου πληγή δεκαετιών»

Χρήστος θη. Ζάνης

Οι ακρικές περιοχές της πατρίδας μας καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορικής διαδρομής πάλεψαν να σταθούν όρθιες και αντιστάθηκαν σθεναρά στις επιδρομές των βαρβάρων. Πότισαν με πολύ αίμα και ιδρώτα την πατρική γη, ελπίζοντας στη δικαίωση των αγώνων και θυσιών τους και στην έμπρακτη αναγνώριση της προσφοράς τους από το επίσημο Κράτος και την Εξουσία που νέμεται τους καρπούς όλων των αγώνων.

Όμως οι πολιτικές που εφαρμόστηκαν μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο και ιδιαίτερα μετά τον εμφύλιο, αντί να ενισχύσουν τις ακρικές περιοχές και την υπαίθρο γενικά με αναπτυξιακά έργα και προγράμματα βιώσιμα τροφοδότησαν τον υδροκεφαλισμό και οδήγησαν τους αγρότες και το εργατικό δυναμικό στα αστικά κέντρα με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Η εγκατάλειψη της υπαίθρου και η συρρίκνωση της γεωργικής παραγωγής χωρίς αντιστάθμιση με άλλη βιώσιμη και ανταγωνιστική παραγωγή δυσκολεύει αφάνταστα την επιβίωσή μας κάτω από τις διαμορφούμενες συνθήκες.

Η επίσκεψη στις παραμεθόριες περιοχές αποκαλύπτει την τραγική πραγματικότητα και προκαλεί απογοήτευση και αγωνία για τον παρόν και το μέλλον του τόπου.

Έρημα τα χωριά. Χέρσα τα χωράφια. Πόρτες κλειστές. Χορταριασμένες οι αυλές. Παραθυρόφυλλα ανεμοδαρμένα.

Δρομάκια κλειστά. Το βασίλειο της σιωπής παντού. Ο απόηχος των περασμένων συγκλονιστικός.

Οι εξεγερμένοι στα αστικά κέντρα και οι λίγοι απελπισμένοι στην υπαίθρο συγκροτούν ένα εκρηκτικό μίγμα με απρόβλεπτες διαστάσεις.

Οι δανειστές και τα επίσημα όργανά τους, ντόπια και ξένα ασκούν αφόρητες πιέσεις και εποφθαλμιούν για την αρπαγή της δημόσιας περιουσίας και την καταπάτηση όλων των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Δανειστές, σύμμαχοι και πολιτική εξουσία σταυρώνουν καθημερινά το λαό και ζητούν υποταγή και συμμόρφωση με τους κανόνες και τους όρους που επιβάλλουν τα συμφέροντά τους.

«Η Δημοκρατία στο απόσπασμα» κατά τον ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ και ο λαός στην αθλιότητα προσθέτουμε.

Το Σύνταγμα και οι Νόμοι κόβονται και ράβονται στα μέτρα των κρατούντων, των εχόντων και κατεχόντων.

Ως τότε θα ανεχόμαστε να μας κλέβουν το ψωμί των παιδιών μας και να εμπιστευόμαστε τα κούφια λόγια και τις ανέξοδες υποσχέσεις;

Η υπομονή μας εξαντλήθηκε.

Τα περιθώρια στένεψαν.

Ένα και μοναδικό μας μένει:

ΑΓΩΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ενάντια στην αδικία, την άγρια εκμετάλλευση, την υποκρισία και την εξαπάτηση.

ΘΑ ΝΙΚΗΣΟΥΜΕ.

Η υπαίθρος και τα αστικά κέντρα θα δώσουν δυναμικά την απάντηση.

Ας το λάβουν υπόψη οι υπεύθυνοι για το κατόντημα της χώρας!

ΤΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΥΡΝΙΑ με έθιμα από παλιά

Διήγηση Κώστα Θεοδώρου

«Δεν έχει ψάλτη, ουδέ παπά...», όπως λέει ένα παλιό τραγούδι, αλλά βρίσκεται σε ειδυλλιακή θέση, χτισμένο σε βράχο πάνω από τον Βουρκοπόταμο, στον δρόμο προς την Αγία Παρασκευή (Κεράσοβο), και πλαισιωμένο από βελανιδιές το μικρό εξωκλήσι του Αϊ-Δημήτρη στην Πουρνιά.

Στα νότιά του ανεβαίνει ο κατάφυτος λόφος της Κοκόρινας, απέναντί του, στα βόρεια, υψώνονται η Γύφτισσα και το Περιβόλι (συνέχεια προς τα δυτικά της οροσειράς του Ταμπουριού), με πυραοειδείς βραχώδεις πλαγιές προς το ποτάμι. Χαμηλά οι απάνεμες παραποτάμιες περιοχές Ρισάδικα, Γκάλινα, Πωγώνη και Βολινίστα με τα αμέτρητα, κάποτε, αμπέλια τους, απ' όπου προέρχονταν τα φημισμένα «στρατσιώτικα» κρασιά και τσίπουρα (από το παλιότερο όνομα του χωριού Σταρίτσανη), που ποτέ και κανένα οινοποιείο δεν τα έφτανε. Στ' ανατολικά του Αϊ-Δημήτρη η ανεξερεύνητη και απδονολαλούσα Λιθοσαριά (Λιθοσωριά, ίσως η ονομασία να προέρχεται από τ' απομεινάρια κάποιου πολύ παλιού παραποτάμιου οικισμού). Στα δυτικά του εξωκλήσιού ο Μιστράκος με τα καρποφόρα χωράφια του και από πάνω του, νότια, ο Αϊ-Γιώργης και δίπλα το μάτι του δραγάτη, μήπως κάποιος... λαθέψει και μπει σε

ξένο κτήμα.

Σ' αυτό το μικρό εξωκλήσι, του Αϊ-Δημήτρη, με το μαγευτικό πλαίσιο, είχε όνειρο να παντρευόταν η Πολυξένη, κόρη του Βαγγέλη Στράτου και της Άννας Θεοδώρου-Στράτου. Από μικρή, που επισκεφτόταν το χωριό, η Πολυξένη είχε δεθεί με τις ομορφιές του, τα έθιμα και τις παραδόσεις του.

Κατά την διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών της στη Θεσσαλονίκη γνώρισε τον καλό της, τον Κυριάκο Θεοδοσιάδη, που γοητεύτηκε κι εκείνος όταν επισκέφτηκε το χωριό και έγινε και δικό του όνειρο να ευλογηθεί η ένωσή τους στο εξωκλήσι του Αϊ-Δημήτρη.

Με την καλή θέληση των γονιών τους να ικανοποιηθεί ο πόθος των παιδιών τους, που θα ήταν και δική τους ιδιαίτερη χαρά, «η ώρα η καλή» φτάνει και στις 30 του περασμένου Ιουλίου, μέρα Σάββατο, αντηχούν στον δρόμο για το σπίτι της νύφης τουφεκιές, ειδοποίηση ότι ο γαμπρός έρχεται για να πάρει τη νύφη. Στην Πουρνιά ο γάμος γινόταν πάντα Κυριακή, αλλά αυτή τη φορά έτσι ταίριαζε.

Προηγούνται βέβαια τα τοπικά έθιμα. Την Τετάρτη, 27 του μηνός, κατακλύζεται η αυλή του πατρικού σπιτιού της μητέρας της νύφης από συγγενείς, συγχωριανούς, φίλες και φίλους

και με κλαρίνα, τραγούδια και κέρασματα ετοιμάζονται τα προζύμια για τη γαμήλια κουλούρα. Την Πέμπτη κόβονται από το δάσος τα ξύλα με τραγούδια που από χρόνια κρατεί η παράδοση. Από το πρωί της Παρασκευής, παραμονή του γάμου, ξεκινούν, κατά το έθιμο, οι «καλεστούδες» συγγενείς της νύφης, ντυμένες με όμορφες τοπικές στολές και κρατώντας την μπούκλα (τσότρα) με το κρασί, για να καλέσουν τους συγχωριανούς στο γάμο (Ο καλεσμένος πίνει λίγες γουλιές, εύχεται το «η ώρα η καλή και να προκόψει το ζευγάρι» και κερνάει και κάτι τις καλεστούδες).

Έρχεται και το βράδυ της παραμονής του γάμου, ιδιαίτερη και μεγάλη προ του γάμου βραδιά. Πλήθος καλεσμένων καταφθάνουν στο σπίτι της νύφης, κερνιούνται και εύχονται να προκόψει το ζευγάρι. Στη μέση της αυλής τοποθετούνται τα σύνεργα και τα υλικά για το ζύμωμα της κουλούρας. Χρειάζεται όμως και φρέσκο νερό, νερό τρεχούμενο από τη βρύση της γειτονιάς για να ταιριάζουν στη φρεσκάδα του ζευγαριού.

Νεαρή κοπέλα, με γονείς εν ζωή, κρατεί όμορφο κανάτι και άλλες κοπέλες το ανθοστολίζουν και ταυτόχρονα τραγουδούν τραγούδια της παράδοσης, που συνοδεύει με το γλυκό κλαρίνο του ο Κώστας Χαλκιάς και η πολυμελής ορχήστρα του. Μεγάλη και εντυπωσιακή πομπή στον δρόμο για τη βρύση, δίπλα στον πλάτανο της πλατείας. Η ορχήστρα

μπροστά και η κοπέλα με το κανάτι στο κεφάλι, δίπλα της οι κοπέλες που τη συνοδεύουν και πίσω πολλές δεκάδες. Φτάνουμε στη βρύση. Η κοπέλα γεμίζει κι αδειάζει τρεις φορές το κανάτι, ενώ μουσική και τραγούδια δημιουργούν μια μαγευτική βραδιά. Οι καλεσμένοι περνούν ρίχνοντας κέρματα μέσα στο κανάτι και εύχονται να προκόψει το ζευγάρι, επίσης της εύχονται και στα δικά της.

Με την επιστροφή, και αφού ξεσταθεί το νερό, κοπέλα από το συγγενολόι της νύφης αρχίζει το ζύμωμα. Ένας ένας οι καλεσμένοι κερνούν την κοπέλα χώνοντας κέρματα στη ζύμη και, όπως εκείνη σκύβει να τα πάρει, ο κεραστής προσπαθεί να της βουτήξει το κεφάλι στη ζύμη. Είναι το αστείο του εθίμου. Λίγοι όμως τα καταφέρνουν, γιατί είναι άλλες γύρω της και την προστατεύουν. Τελειώνουν τα κέρασματα, ξαναζυμώνεται η κουλούρα και η κοπέλα την παίρνει με το πλαστήρι στο κεφάλι και αρχίζει ο χορός και τα τραγούδια. Σιγά-σιγά σχηματίζεται μεγάλος κύκλος, προσφέρονται εδέσματα, ποτά και γλυκά και ο Κώστας Χαλκιάς προσφέρει με την ορχήστρα του μουσική για ζωντάνια και χαρά μέχρι πρωίας. Για πολλούς από τους καλεσμένους τα έθιμα και η ατμόσφαιρα, που δημιουργείται είναι πρωτόγνωρα και γοητευτικά.

Έρχεται και το απόγευμα του Σαββάτου. Αντηχούν οι τουφεκιές στον δρόμο προς το σπίτι της νύφης, ο γαμπρός πλησιάζει με μεγάλη συνοδεία

και με το μπαϊράκι μπροστά, ανθοστολισμένο και με κόκκινα μήλα στα τρία άκρα του σταυρού. Οι συγγενείς της νύφης έχουν φράξει τον δρόμο προς τη νύφη, γίνεται εικονική μάχη, μα στο τέλος οι αμυνόμενοι υποχωρούν. Μπαίνοντας στην αυλή πέταξε πάνω προς τη σκεπή κόκκινο μήλο, όπως θέλει η παράδοση, εμπλουτισμένο με πολλά κέρματα. Λένε πως όσο πιο μακριά πετάξει το μήλο τόσο πιο μεγάλη θα είναι η προκοπή τους. Ακολουθεί η υποδοχή του γαμπρού, το σπάσιμο της κουλούρας με την πίτα μαζί από τον γαμπρό για να δουν αν είναι άξιος. Ακολούθως ο γαμπρός με τους συγγενείς του φεύγουν για την εκκλησία και περιμένουν την νύφη.

Ο βλάμης πηγαίνει στο δωμάτιο της νύφης για να την ποδέσει (να της φορέσει τα καινούργια παπούτσια της) και για να την δελεάσει βάζει χρήματα μέσα στα υποδήματά της. Με συγκινητική μουσική από τον Νίκο Φιλιππίδη αποχαιρετά η νύφη τους δικούς της και ξεκινάμε για τον Αϊ-Δημήτρη, κάπου δέκα λεπτά με το αυτοκίνητο.

Ο παπα-Σπύρος με τους ψαλτάδες έχουν τοποθετήσει στο προαύλιο του εξωκλήσιου την υπαίθρια Αγία Τράπεζα με το Αντιμήνσιο. Φτάνοντας η νύφη πετά το μήλο πάνω στην εκκλησία κρεμά στο λαιμό μικρού αγοριού από το σόϊ του γαμπρού ένα ζευγάρι κάλτσες γεμάτο γλυκά και λεφτά και προσκυνάει τρεις φορές την εκκλησία. Αρχίζει η τελετή κάτω από τις βελανιδιές. Είμαστε εκα-

τοντάδες οι συγγενείς και οι καλεσμένοι γύρω από το ζευγάρι, διάχυτη η συγκίνηση και η χαρά όλων μας και πρωτόγνωρα τα αισθήματά μας γι' αυτό το ξεχωριστό, το πρώτο στα χρονικά του χωριού, η στέψη του ζευγαριού στο εξωκλήσι που ονειρεύονταν, στον Αϊ-Δημήτρη, πάνω από το ποτάμι και στον αχό από τις βελανιδιές.

Αφού χόρεψαν τον Ησαΐα εκεί στη χλόη και δέχτηκαν τις ρυζοβολές μας και τις ευχές μας για ευζωία και ευτεκνία, παίρνουμε τον δρόμο για την πλατεία του χωριού, το χοροστάσι όπως το έλεγαν παλιότερα, όπου μας περιμένει μεγάλη βραδιά χαράς με εδέσματα μουσική και χορούς.

Στην άνετη και όμορφη πλατεία είναι τοποθετημένα κυκλικά τραπέζια και καθίσματα και στη μέση μεγάλος χώρος για χορό.

Μαζευόμαστε περίπου πεντακόσια άτομα, συγγενείς του ζευγαριού, φίλες και φίλοι από την Κόνιτσα, τα Γιάννενα, τη Θεσσαλονίκη, τη Δράμα, τις Σέρρες, την Κορινθία, την Αθήνα και από άλλους τόπους.

Καθόμαστε όπως έχει οριστεί. Στο βορινό τόξο είναι τοποθετημένο μακρόστενο τραπέζι για το ζευγάρι, την κουμπάρα, τον βλάμη και τους γονείς και στο απέναντι τόξο, νότια, η θέση για τις ορχήστρες του Νίκου Φιλιππίδη και του λυράρη.

Το ζευγάρι φτάνει χωρίς καθυστέρηση και ο χορός αρχίζει. «Σήμερα είν' άσπρος ο ουρανός, σήμερα είναι άσπρη

η μέρα, σήμερα στεφανώνεται απτός με περιστέρα...»

Χορεύει το ζευγάρι και ο ένας μετά τον άλλο οι συγγενείς, και από τις δύο πλευρές, χορεύουν τη νύφη. Ο κύκλος μεγαλώνει και όλο μεγαλώνει. Ο Νίκος Φιλιππίδης, ο απαράμιλλος στο κλαρίνο μας γοπεύει, διαπερνά στις ψυχές μας. Έρχονται και τα εδέσματα, πλούσια πιάτα, και το κρασί όσο ποθεί η καρδιά μας. Η ατμόσφαιρα χαράς οι μελωδίες, το λαμπερό και γλυκό χαμόγελο του ζευγαριού μας ξεσηκώνουν όλους, οι συμπεθέροι, φίλες και φίλοι από μακριά όλοι στο χορό, νιώθουμε οικειότητα, όπως σαν να γνωριζόμαστε από παλιά, νιώθουμε οικογενειακή και θερμή τη βραδιά και σιγά-σιγά μπαίνουμε όλοι στον ρυθμό των ηπειρώτικων χορών. Αργότερα απλώνονται στο χοροστάσι γλυκείς ήχοι ποντιακής λύρας. Σηκωνόμαστε και συνοδεύουμε τους συμπεθέρους και όσο τα καταφέρνουμε στους όμορφους και γρήγορους ποντιακούς ρυθμούς.

Οι αιωνόβιος πλάτανός μας θα έχει να διηγείται και αυτό, ότι αξιώθηκε ν' απολαύσει και ποντιακή λύρα, μαζί με άλλα όσα άκουσε να συζητούνται στη σκιά του, εκεί στο «Κουλούρι», την πετρόχτιστη εξέδρα, και με όσα απόλαυσε από δεκάδες μουσικούς που έπαιξαν επί πολλά, πάρα πολλά χτυποκάρδια αγοριών και κοριτσιών κρυφάκουσε, αλλά τα κράτησε μυστικά.

Ο Νίκος Φιλιππίδης και η ορχήστρα του επανέρχονται και ο χορός συνεχίζεται μέχρι πρωίας. Ξεφάντωμα. Χορεύονται τσάμικοι, καλαματιανοί, ηπειρώτικοι, συρτοί, χοροί στα τρία, συγκαθιστοί, μπεράτια, γκάιτες, θεσσαλικοί χοροί, γρεβενιώτικοι, Μακεδονίας και Θράκης. Το κλαρίνο του Νίκου Φιλιππίδη παίζει όλου του κόσμου τους ρυθμούς. Πολλές και πολλοί που σέρνουν το χορό, μας εντυπωσιάζουν με την προσωπική τους τέχνη και χάρη.

Είναι απόλαυση.

Η Πουρνιά είχε πάντα καλούς και αυθεντικούς χορευτές και οι μουσικοί γνώριζαν τα πατήματά τους και τα τσακίσματά τους. Αυτοί κρατούσαν συνήθως τη σειρά τους για τις μικρές ώρες, όπως και τώρα.

Ο ήλιος πρόλαβε τον χορό. Ας φωτίσει τον δρόμο του νιόπαντρου ζευγαριού, να έχουν υγεία και να ευτυχούν. Να είναι περήφανοι η Ελένη Θεοδοσιάδη, η Άννα και ο Βαγγέλης Στράτος που πρόσφεραν στα παιδιά τους τη λαμπρή και μεγάλη γαμήλια μέρα και χαρά, να έχουν υγεία και να τα χαίρονται και να κρατήσουν στην αγκαλιά τους εγγόνια και δισέγγονα.

Ας έχουμε κι εμείς υγεία και, αν το ζευγάρι γιορτάζει πότε-πότε την επέτειο του γάμου τους στο χοροστάσι μας, να είμαστε κι εμείς όλοι εκεί και να χαιρόμαστε και να ευτυχούμε μαζί τους.

**Από το 3ο Φεστιβάλ χορωδιών παραδοσιακού τραγουδιού
στο Κεράσοβο στις 7-8-2011**

Η χορωδία Δήμου Κόνιτσας

Το χορευτικό του Λυκείου Κόνιτσας

ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟΝ ΑΜΑΡΑΝΤΟ - Η ΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΠΑΝΟΥΣΑΚΟΥ

Στις 14 Αυγούστου βρέθηκα στο Πανηγύρι του Αμάραντου. Δεν θα σταθώ στην καλή του οργάνωση και στη μεγάλη εισροή κόσμου, αλλά σε δύο ασυνήθιστα γεγονότα. Συνήθως τους οργανοπαίχτες στην περιφέρεια, ενώ τους εκτιμούμε γιαυτό που μας προσφέρουν και απολαμβάνουμε, εν τούτοις δεν τους τιμάμε και πολλές φορές τους περιφρονούμε. Κατ' εξαίρεση όμως ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αμάραντου, τίμησε έναν καταξιωμένο κλαρινίστα, τον κ. Μιχάλη Πανουσάκο, ως πανάξιο εκπρόσωπο όλων των προηγούμενων μουσικών γενεών. Του απένειμε μια τιμητική πλακέτα «ως ελάχιστο δείγμα αναγνώρισης του μεγάλου του έργου, ως αναγνώριση της ανεκτίμητης προσφοράς του» όπως ανέφερε στην ομιλία του ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Παναγιώτης Ζακόπουλος, συμπληρώνοντας στη συνέχεια «ότι δεν τιμάμε μόνο το μεγάλο μουσικό, αλλά και το εξαιρετο ήθος του μεγάλου καλλιτέχνη, ένα χαρακτήρα

σεμνό, ακέραιο, φιλάλληλο, ευγενικό, με ιδιαίτερη ψυχική καλλιέργεια. Τιμώντας τον Μιχάλη Πανουσάκο τιμάμε την μουσική μας παράδοση».

Η εκδήλωση πλαισιώθηκε και από το χορευτικό του χωριού. Η νεολαία του Αμάραντου ντυμένη με παραδοσιακές στολές, χόρευε με καμάρι και λεβεντιά στο ρυθμό της ντόπιας μουσικής του Θανάση Χριστόπουλου, προκαλώντας ρίγη συγκίνησης και περηφάνιας. Και οι δύο ενέργειες οι τόσο απλές αλλά ουσιαστικές αγκαλιάστηκαν και καταχειροκροτήθηκαν από τους παρευρισκόμενους. Αξίζουν συγχαρητήρια στον Πολιτιστικό Σύλλογο, ελπίζω ν' ακολουθήσουν και από άλλα χωριά αντίστοιχες εκδηλώσεις. Ένας λόγος που δημοσιεύω το γεγονός, είναι και αυτός. Στους δύσκολους καιρούς ο πολιτισμός είναι σανίδα σωτηρίας.

**Γιώτα Χρυσοστόμου
Λαογράφος**

Ο αντιπρόεδρος του Πολ. Συλλόγου Θ. Παπαμιχαήλ απονέμει την τιμητική πλακέτα στον Μιχάλη Πανουσάκο

Νέοι του Αμάραντου χορεύουν με παραδοσιακές φορεσιές.

Αναμνήσεις

Πέτρος Θωμά Μπούνας

Όπως κι άλλη φορά ανέφερα, πάνω από τα 'πλατάνια' και σε λίγη απόσταση από το εξοχικό κέντρο ήταν ένα πιο μικρό, αλλά όχι ευκαταφρόνητο σε μέγεθος πλατάνι, όπου τριγύρω του μαζεύονταν κυρίως τα βράδια αρκετοί άντρες και σχολίαζαν τα τεκταινόμενα. Προπαντός όμως καλαμπούριζαν με ιστορίες και πειράγματα, καλοβαλμένα κι έξυπνα. Θα αναφέρω – κι άλλη φορά ονόμασα μερικούς – όσους θυμάμαι. Και πρώτα τον Αλέξη Πήλια και τον Μίχο Ζέρβα, τον Ευγένη και Λάζο Ζακάρικη, τον πατέρα μου, τον Χρήστο Μπούνα, τον Τάσιο Κότσικο, τον Γιώργο Γουσγούνη, τον Μήτσιο και Βασίλη Βακάκη και πολλούς άλλους. Ακόμη κι από την Κάτω Κόνιτσα έρχονταν και περνούσαν την ώρα τους εκεί.

Ο Μπαντές είχε δικό του μοναχικό πτέκι, γιατί δεν τον πείραζαν μόνο τα παιδιά αλλά και οι μεγάλοι. Αποτραβηγμένος λοιπόν από τους άλλους, πολλές φορές τον άκουγες να συνδιαλέγεται με τον εαυτό του. Έτσι περνούσε κι αυτός τις ώρες του, χαζεύοντας τους θαμώνες του κέντρου, που κάθε βράδυ ήταν αρκετοί. Ανέφερα πρώτα τους δύο, Αλέξη και Μίχο, γιατί αποτελούσαν ένα δίδυμο με αρκετό χιούμορ. Αμφότεροι είχαν αξιδέψει, στην Αίγυπτο νομίζω, και οι ιστορίες τους από την ξενιτιά ήταν ατέλειωτες. Δεν θυμάμαι καμία, αλλά όταν διηγούνταν τότε ο ένας και τότε ο άλλος

κάποια περιπέτεια, που ενείχε γκάφα, αφέλεια ή και περιγραφή όσων είχαν βιώσει, η παρέα προτιμούσε να ακούει αυτούς παρά άλλους που δεν είχαν πατήσει το πόδι τους έξω από την Κόνιτσα. Ήταν αχώριστοι. Μέχρι και γυναίκες παντρεύτηκαν από το ίδιο χωριό, το Αηδονοχώρι – αυτοί αλλιώς το έλεγαν. Οι απόγονοί τους το θυμούνται.

Πού και πού εμφανιζόταν με αργό περπάτημα κι ο Ναπολέων Παπακώστας, που είτε ήταν είτε δεν ήταν εκεί το ίδιο έκανε, αφού για να πει μια λέξη, έπρεπε να συμβαίνει κάτι το παράξενο. Από τη φύση του ήταν ολιγομίλητος, για να μην πω 'καθολομίλητος'. Καλός άνθρωπος ο Ναπολέων με πλούσια αισθήματα, που τα κληρονόμησε από τον απίθανο πατέρα του Γούσια. Τού άρεσε πολύ το κυνήγι και σχεδόν κάθε πρωί τον έβρισκες δίπλα από την 'αλατσιά' στο 'μέγα λάκκο' ή στο 'μεγαχώραφο' να κυνηγάει. Το δίκαννο, που είχε, ήταν από τα καλύτερα, διακοσμημένο με ασημένιες κεντητές πλάκες γύρω από τις σκανδάλες. Όπως προανέφερα, οι κουβέντες του ήταν λίγες, και η παρέα 'κουγιόνο' τον είχε ονομάσει. Καθόταν, άκουγε κι όταν αποφάσιζε να φύγει, αμόλαγε μία λέξη, που ήξερε ότι θα προκαλέσει συζήτηση κι έφευγε, αφήνοντας τους άλλους να τρώγονται ποιος είχε δίκιο.

Ένα απόγευμα – λίγο ήθελε να βασιλέψει ο ήλιος – είχαν μαζευτεί οι περισ-

σότεροι, που προανέφερα. Ήταν η εποχή αμέσως μετά την αποχώρηση των Γερμανών. Ο Τσίκας κατέβαινε, σβαρνίζοντας δεμένα με τριχιά περαστάρια στο δρόμο κοντά στην 'αλατσιά' και 150 μέτρα περίπου από κει που καθόταν η παρέα. Σηκώνεται ο Τσίλια Γάκης, που κρατούσε ένα πολεμικό όπλο και τού φωνάζει αστειεύομενος 'Alt'. Εκείνος έκοψε λίγο από το βάδισμά του και, βγάζοντας τη λιγδωμένη μαύρη τραγιάσκα του, την κατέβασε εκεί που ενώνονται τα σκέλια. Την κράτησε για λίγο και την επανέφερε όπως-όπως στο κεφάλι του. Ο Τσίλιας, που ήταν άριστος σκοπευτής, σημαδεύει κανά μέτρο δίπλα του και ντουφεκάει. Η σφαίρα χτύπησε μπροστά και λίγο πλάι από τα πόδια του κι όπως ήταν επόμενο ο Τσίκας τα είχε κάνει κυριολεκτικά επάνω του. Πάγωσαν όλοι, γιατί κανείς δεν πίστευε ότι θα πραγματοποιούσε την απειλή του ο Τσίλιας. Ένας μόνο είπε 'καλά τού 'κανε του κερατά'. Αυτός ο ένας ήταν κυνηγός και πολύ φίλος του, που όταν αστοχούσε να σκοτώσει κάποιο θήραμα, τότε ο Τσίκας ατσαμή τον ανέβαζε, ατσαμή τον κατέβαζε. Έτσι – φαίνεται – βρήκε κι εκείνος αφορμή για να βγάλει το άχτι του. Με τρεμάμενα πόδια κακόν κακώς έφερε τα περαστάρια πιο κοντά, τ' άφησε και ήλθε και κάθισε στην παρέα, αλλά σε αρκετή απόσταση, κουνώντας το καταϊδρωμένο κεφάλι του και κοιτάζοντας τον Τσίλια περιέργα. Η υγρασία στα έμπροσθεν ποδανάρια του ήταν ευδιάκριτη, η πίσω μεριά δε φαινόταν, για να διαπιστώσει κανείς το

μέγεθος της τρομάρας του. Τον λυπήθηκε πραγματικά ο δράστης, τού ζήτησε χίλιες φορές να τον συγχωρέσει, τον αγκάλιασε, τού φίλησε τα κατασκοπισμένα μάγουλά του και τού 'κλεισε ραντεβού να πάνε την επόμενη μέρα για κυνήγι.

Τι να 'κανε ο καψο-Τσίκας; Δέχτηκε. Και η σοδειά μάλιστα από λαγούς ήταν υπεραρκετή από δύο και κάτι ο καθένας. Το θυμάμαι γιατί συμμετείχε κι ο πατέρας μου. Τα θηράματα τότε ήταν άφθονα. Σ' όποιο μέρος και να πήγαινες λίγο έξω από την Κόνιτσα, θά 'βρισκες λαγούς. Εκεί λοιπόν περνούσαν την ώρα τους με μουαμπέτια και πειράματα, με καλοβαλμένα υπονοούμενα και άναβε η συζήτηση με πολλές απόψεις.

Το μέρος αυτό σήμερα δεν υπάρχει. Το έφαγε η διαμόρφωση του χώρου για την κατασκευή του νέου εξοχικού κέντρου. Ο πλάτανος, που θα θύμιζε πολλά και σε πολλούς άλλους, εξαφανίστηκε. Ακόμη και οι ασφάκες, που ήταν τριγύρω κι έδιναν την ευωδιά τους, εξέλιπαν. Κρίμα! Οι γυναίκες της γειτονιάς μου συγκεντρώνονταν στον ιδιόκτητο κήπο μας, που είναι αμέσως κάτω από τα 'πλατάνια'. Σ' αυτό το κτήμα υπήρχαν πολλές μουριές, στις οποίες εκτρέφονταν μεταξοσκώληκες. Η σηροτροφία ήταν ευρέως διαδεδομένη στην Κόνιτσα. Στην πάνω γωνία του κήπου, κάτω από μια μουριά, είχε φτιάξει ο πατέρας μου ξύλινα παγκάκια κι από κει αγνάτευαν τους θαμώνες του κέντρου καθώς και τους διερχόμενους και περνούσαν

τις ώρες με διάφορα σχόλια. Αποχωρούσαν, όταν αραίωνε ο κόσμος, αφού είχαν εισπράξει πολλές καλησπéρες και καληνύχτες. Συνήθως όλο και κάτι τσιμπολογούσαν, με φρούτα της εποχής από τον κήπο που είχαμε ωραίες κερασιές, κορομηλιές, μουριές και πολλές μικρές φράουλες, πεντανόστιμες, κανένα πεπόνι απ' εκείνα που είχαν αφήσει εποχή για τη γλύκα τους, ακόμη και τηγανίτες έφερναν, καθώς και γλυκά του κουταλιού, που για να τα γευόσουν στα 'πλατάνια', τα πλήρωνες συγκριτικά αρκετά ακριβότερα κι ο κοσμάκης τα υπολόγιζε.

Η μουσική του κέντρου απ' το γραμμόφωνο βαλίτσα διασκεδάζε όχι μόνο τους θαμώνες αλλά και όλους τους άλλους που κάθονταν παράμερα. Τα τρία τέσσερα 'λους', που τ' άναβε μόλις σκοτείνιαζε ο Κώστας Τζιάλλας έκαναν τη νύχτα μέρα κι αν το φεγγάρι ήταν στη γέμισή του, τότε δεν υπήρχε πρόβλημα

στις μετακινήσεις, αν όχι, οι φακοί έδιναν τη λύση. Ακόμη και οι πυγολαμπίδες, που τότε ήταν άφθονες κι αυτές με το λιγοστό αλλά ικανό φως για να βρίσκει κανείς εύκολα την πόρτα του σπιτιού του. Γέμιζαν οι δρόμοι από δάυτες, που πετούσαν σε χαμηλό ύψος, όσο ένας άνθρωπος, και φαίνονταν, λες και ήταν τα σημερινά Χριστούγεννα, στολισμένοι οι δρόμοι με χιλιάδες μικρά λαμπιόνια. Εμείς παίζαμε μ' αυτές κι άλλος γινόταν δεκανέας κι άλλος λοχίας, αφού τις τρίβαμε στα μανίκια των πουκαμίσων μας. Και τώρα κλείστε το χαζοκούτι και φέρτε λίγο στο νου σας, όταν πάτε να ξαπλώσετε, αυτές τις ωραίες εικόνες και προσπαθήστε να σάς πάρει ο ύπνος μ' αυτές ή άλλες του καιρού εκείνου και αφήστε στη μπάντα τα όποια προβλήματα που σάς / μάς βασανίζουν, για να περάσετε μια διαφορετική νύχτα μ' ευχάριστες αναμνήσεις. Είθε.

Στη μεγάλη Σκάλα 1932

Μπροστά με το άλογο

ο Λ. Ζαχαράκης.

Πίσω ο Ευγένης

Ζαχαράκης.

Δεξιά η Καλλιρρόη

Ντάφλη.

Επάνω Θ. Μπούνας,

Άννα Μπούνα

Ευθαλία Τζάλλα και

ανάμεσα η Ρούσκαϊνα

Παιδιατρικό Συνέδριο

Από τις 8 έως και τις 11 Σεπτεμβρίου 2011 πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στα Ιωάννινα και συγκεκριμένα στο ξενοδοχείο Grand Serai το 3ο Παιδοπνευμονολογικό Τμήμα του ΓΝΑ «Η Ελπίς» σε συνεργασία με την Παιδιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και τελούσε υπό την αιγίδα του Ελληνικού Κολλεγίου Παιδιάτρων. Συνεπής προς την επιστημονική κοινότητα, όπως κάθε χρόνο, ο καταξιωμένος παιδοπνευμονολόγος κος Χάρης Κατσαρδής, Συντονιστής Διευθυντής του Παιδιατρικού-Παιδοπνευμονολογικού Τμήματος του ΓΝΑ «Η Ελπίς», ως πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου πέτυχε για άλλη μια φορά τη διεξαγωγή μιας άρτιας επιστημονικά εκδήλωσης. Στο Συνέδριο συμμετείχαν ο καθηγητής Παιδιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών κος Γ. Χρούσος ο οποίος ανέπτυξε το θέμα «Stress και ύπνος», η καθηγήτρια Παιδιατρικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κα Αν. Σιαμοπούλου-Μαυρίδου η οποία συντόνισε την παρουσίαση αξιόλογων παιδιατρικών περιστατικών, η καθηγήτρια Παιδιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών κα Μ. Θεοδωρίδου η οποία έθιξε τα σοβαρά προβλήματα που ανακύπτουν από την

πλημμελή συμμόρφωση στο πρόγραμμα εμβολιασμού, η καθηγήτρια Παιδιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών κα Χ. Μπακούλα που παρουσίασε τα δεδομένα για την παχυσαρκία στα ελληνόπουλα αλλά και πολλοί άλλοι καταξιωμένοι επιστήμονες από ολόκληρη την Επικράτεια. Ανάμεσά τους και η παιδίατρος Δερμιτζάκη Παρασκευή, από το Γανναδιό Κόνιτσας η οποία ανέπτυξε το θέμα «Συσκευές χορήγησης αντιασθματικών φαρμάκων στα παιδιά». Μία από τις πιο ενδιαφέρουσες ομιλίες αποτέλεσε η διάλεξη του κ. Αν. Παπαθανασίου, Αστυνομικού Β. της Υπηρεσίας Οικονομικής Αστυνομίας και Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος σχετικά με την Κυβερνοκρατία των εφήβων.

Την έναρξη του Συνεδρίου κήρυξε ο Περιφερειάρχης Ηπείρου κος Αλ. Καχριμάνης, ενώ οι Σύεδροι είχαν και την ευκαιρία να γνωρίσουν μερικές από τις φυσικές ομορφιές του Νομού Ιωαννίνων εκδράμοντας στα Ζαγοροχώρια και το Φαράγγι του Βίκου.

Συγχαρητήρια στην Οργανωτική Επιτροπή για την πρωτοβουλία οργάνωσης αυτής της Επιστημονικής Εκδήλωσης στον τόπο μας.

ΓΑΝΑΔΙΟ - ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2011

Λόγοι οικογενειακοί, δεν μου επέτρεψαν φέτος να επισκεφθώ τη γενέτειρά μου το ΓΑΝΑΔΙΟ. Με εκπροσώπησε η κόρη μου με την οικογένειά της.

Δεν φανταζόμουν ότι, όταν επέστρεψαν και άρχισαν να μου διηγούνται τις όμορφες στιγμές τις οποίες πέρασαν τις δέκα (10) ημέρες που έμειναν στο χωριό, θα τους μείνουν αξέχαστες. Όπως μου είπαν, η μία ημέρα ήταν καλύτερη από την άλλη. Όλο το χωριό έλαμπε από καθαριότητα. Τα σπίτια σχεδόν όλα ανοιχτά. Ανάμεσα στους επισκέπτες, πολλοί νέοι και αυτό είναι παρήγορο για εμάς τους μεγαλύτερους.

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε και φέτος, η μεσημεριανή συνεστίαση, των μελών και φίλων του Συλλόγου Γαναδιωτών το 15 Αύγουστο, στην πλατεία του χωριού μας, κάτω από την πυκνή φυλλωσιά του γεροπλάτανου.

Στις 20 Αυγούστου, ημέρα κατά την οποία πριν από πολλά χρόνια «δάκρυσε ο εσταυρωμένος» της Εκκλησίας των Αγίων Ταξιαρχών, έγινε Θεία Λειτουργία με τον παπα-Γιάννη και εκπροσώπους της Ιεράς Μητρόπολης Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσας.

Το μεσημέρι σε όλους τους Χωριανούς και τους επισκέπτες, στην πλατεία του χωριού μας, προσφέρθηκε από το Σύλλογο η παραδοσιακή και καλομαγειρεμένη από τους αδελφούς Κώστα και Ζήση Τζιμινάδη, νόστιμη φασολάδα, με τα σχετικά εδέσματα κ.λ.π.

Με τη φροντίδα του Συλλόγου και την επίβλεψη του ακούραστου και αγαπητού φίλου Γιάννη Λιόγκα, Προέδρου της Τοπικής Κοινότητας Γαναδιού, η αυλή του Σχολείου άλλαξε όψη.

Καθαρίστηκε και έγινε αντικατάσταση των οργάνων της παιδικής χαράς. Δημιουργήθηκε νέα σύγχρονη παιδική χαρά, στην οποία απασχολούνται και περνούν ξένοιαστα τα μικρά παιδιά και οι συνοδοί τους.

Εδώ επισημαίνεται ότι, είναι απογοητευτική η εικόνα του Σχολείου το οποίο από τότε που άρχισε η ανακατασκευή του δέκα (10) χρόνια τώρα, παραμένει στην ίδια κατάσταση, χωρίς καμία παρέμβαση της Πολιτείας και δη του Δήμου Κόνιτσας.

Όλα αυτά τα χρόνια περιμένουμε το Δήμο στον οποίο έχουν γίνει αλλεπάλληλα υπομνήματα, να φροντίσει για την αποπεράτωσή του και τη δημιουργία «Ξενώνα» όπως αρχικά είχε προγραμματισθεί.

Αξιόπιστες πληροφορίες αναφέρουν ότι, χρόνια τώρα, στο Δήμο Κόνιτσας υπήρχε μία πίστωση 130.000 € περίπου, για υδραυλικά κ.λ.π.

Όπως μας έλεγε η παλαιά Δημοτική Αρχή, «δεν υπήρχε σχετική μελέτη για να προχωρήσουν οι προαναφερόμενες εργασίες». Πρόσφατη δε πληροφορία αναφέρει ότι, η πίστωση αυτή χάθηκε. Αν αληθεύει, ντροπή στους αρμόδιους.

Θα μου επιτραπεί εδώ να εκφράσω

την πικρία και τα παράπονά μου για την τότε Δημοτική Αρχή του Δήμου Κόνιτσας, για την αδιαφορία που έδειξε για το Γαναδιό.

Τον τότε Δήμαρχο, τον ενόχλησε κάποια επιστολή μου με τα δικαιολογημένα και εύλογα παράπονα για το Σχολείο.

Ας ελπίσουμε ότι η νέα Δημοτική Αρχή θα δείξει κάποιο ενδιαφέρον για την αποπεράτωσή του. Τι να πω για τον τότε Νομάρχη Ιωαννίνων και νυν Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέξανδρο Κακριμάνη; Με προσωπική του φροντίδα και το επίλεκτο επιτελείο του το έτος 2010, ξεκίνησε την ανακατασκευή του «Παρθεναγωγείου» και το κτήριο αυτό, αν και δεν έχει αποπερατωθεί, έφθασε σε κάποιο σημείο που χαίρεσαι να το βλέπεις. Το σπουδαιότερο δε, δεν υπάρχει πλέον ο μεγάλος κίνδυνος να καταρρεύσει.

Με την ευκαιρία αυτή, για άλλη μια φορά, θερμές ευχαριστίες στον

Περιφερειάρχη Ηπείρου κ. Αλέξαν-

δρο Κακριμάνη. Ελπίζω ότι με τη συνέπεια και την ειλικρίνεια που τον διακρίνει, σε πρώτη ευκαιρία, θα διαθέσει κάποια πίστωση για την αποπεράτωση του παραπάνω κτιρίου, ώστε να αποτελέσει και αυτό ένα ακόμη στολίδι του Γαναδιού.

Θα ήταν παράλειψή μου να μην αναφερθώ και στην πρόσφατη επισκευή της «Κρεβάτας» με το παρακείμενο Γραφείο του Συλλόγου και Ιατρείο, η οποία έγινε με τη φροντίδα και δαπάνη του Συλλόγου Γαναδιωτών.

Άφησα τελευταία να συγχαρώ το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου, για τις μεγάλες προσπάθειες τις οποίες καταβάλλει.

Εύχομαι να συνεχίσει με το ίδιο ενδιαφέρον και την εργατικότητα, να φροντίζει το Γαναδιό, το οποίο αξίζει πολλά και όλοι μας να είμαστε υπερήφανοι γι' αυτό. Πολλά ευχαριστώ και συγχαρητήρια σε όλους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Σπίτι με κατάστημα
στην Κ. Κόνιτσα

Πληροφορίες:

Τηλ. 210 8832307

κιν. 6932340475

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο υπό ένταξη,
2575 τ.μ. στον «ΜΠΕΡΚΟ»
(Α. Κόνιτσα). Τιμή 55.00 €

Πληροφορίες:

Τηλ. 210 6537333

ΤΟ ΕΝΘΥΜΙΟΝ ΕΤΟΣ 1919 ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

Έρχονται μερικές φορές απανωτές συμπτώσεις που λες δεν μπορεί, κάτι πρέπει να συμβαίνει, κάτι πρέπει να σώζεται απ' αυτόν τον άνθρωπο, αφού όπου κι αν στεκόταν, όπου κι αν βρισκόταν, έγραφε συνεχώς σημειώσεις και υπόγραφε φαρδιά-πλατιά ΛΑΜΠΡΟΣ Κ. ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΣ-ΜΟΛΙΣΤΙΝΟΣ.

Υπόγραφε σε πλανισμένες σανίδες και τάβλες, στη μέσα μεριά στα ίσια καπάκια απ' τα σεντούκια, στα πλαϊνά των ντουλαπιών, σε τραβέρσες εξωκκλησιών, σε τεφτέρια λογαριασμών και αλλαχού.

Ας ήταν μαραγκός. Ήξερε γράμματα ο παππούς, αφού είχε τελειώσει τη «ΣΠΥΡΙΔΩΝΕΙΟ ΣΧΟΛΗ» (Σχολαρχείο τότε) του γειτονικού Γαναδιού. Δούλεψε ως ξυλουργός όχι μόνο στη Μόλιστα, αλλά και στα διπλανά χωριά Γαναδιό και Μοναστήρι, καθώς και σε άλλα γειτονικά χωριά, όπως την Πουρνιά, το Κεράσοβο, την Καστάνιανη, το Πύργο κ.λπ.

Αυτό το μαρτυρούν όχι μόνο οι σημειώσεις του αλλά και τα έργα του, όπως τα σκαλιστά ταβάνια σε σπίτια κι εκκλησιές, οι κυκλικές σκάλες, τα σεντούκια, οι κασέλες, οι κάδοι, οι μπούκλοι, οι σαρμανίτσες κλπ.

Κοντά του μαθήτευσαν κι έγιναν μετέπειτα αξιόλογοι τεχνίτες οι Μολιστινοί Μιχάλης Παπαντώνης και Χρήστος Παπαλάμπρος, ο Μοναστηριώτης Κων/νος Μακάριος, ο Γαναδιώτης Χρήστος Βασι-

λείου, ο επονομαζόμενος και Χρηστούλης, ο Στρατσιανίτης Σωτήριος Πανταζής και άλλοι.

Είχε μεγάλη υπομονή, ήταν ατάραχος, έτρεφε απεριόριστη αγάπη για το χωριό του και ήταν άνθρωπος της Εκκλησίας.

Μάλιστα για χρόνια ήταν και ψάλτης στον Άγιο Νικόλαο.

Γενικά έχαιρε μεγάλης εκτίμησης για το ήθος του απ' όλους τους συγχωριανούς του, που κείνα τα χρόνια, οι περισσότεροι ήταν νοικοκυραίοι και ταξιδεμένοι αρχοντάδες και στους τρεις μαχαλάδες της Μόλιστας.

Όπως κάθε άνθρωπος έτσι κι ο παππούς δεν είχε μόνο προτερήματα αλλά είχε κι ελαττώματα.

Όπως λέγεται, εκ κληρονομικότητας ήταν βαρήκοος και ως ψάλτης δεν μπορούσε να συγχρονιστεί με τον άλλο ψάλτη με αποτέλεσμα πολλές φορές ν' αρχίζει νωρίτερα ή αργότερα απ' ό,τι έπρεπε προς δυσανασχέτηση του εκκλησιασματος.

Επίσης διηγούνται οι παλιότεροι ότι οσάκις σε κάποια εθνική ή μεγάλη θρησκευτική γιορτή ο τυπολάτρης Δάσκαλος του χωριού Ιωάννης Γιέγιος έβγαζε λόγο για το γεγονός, ο παππούς επειδή δεν άκουγε, τον παρακαλούσε, μετά το πέρας της γιορτής, να τον δεχθεί στο σπίτι του με σκοπό να πουν καφέ και να διαβάσει το λόγο του.

Ως θρήσκιος μολογιέται επίσης ότι σ' όποιο σπίτι κι αν εργαζόταν και σ' όποια φάση της εργασίας κι αν βρισκόταν, μόλις άκουγε την καμπάνα του εσπερινού να χτυπάει, τα παρατούσε όλα όπως ήταν κι έφευγε για την εκκλησία, παρά τις διαμαρτυρίες και τη δυσανασχέτηση των αρχοντοκυράδων, οι οποίες πολλές φορές του παραπονούνταν λέγοντάς του «Ντε ρε Λάμπρο έτσι που κάνεις δε θα τελειώσουμε καμιά φορά».

Εκτός αυτού ο παππούς ήταν σφιχτός κι ήταν και λίξουρος. Είχε στο σπίτι ένα μεγάλο σεντούκι δίπλα στο μπάσι στη γωνιά, ολότελα δικό του και το κλείδωνε.

Μέσα φύλαγε ζάχαρη, ρεβιθοκαφέ, ζαχαρωτά και σύκα ξερά απ' τον Κώτσιο το Λέτσιο, τον Μπακάλη, καρύδια, τσίπουρο κι άλλα είδη φαγώσιμα και λιχουδιές.

Δεν άφηνε κανέναν να το ακουμπήσει ή να το ανοίξει.

Όταν η Μπάμπω η Θεodώρα του φώναζε «Έ ντέ, αυτό το σεντούκι άστο και καμιά φορά ανοιχτό να πάρουν κάτι και τα παιδιά», αυτός απαντούσε ότι «τα παιδιά γριά έχουν χρόνια μπροστά τους για να φάνε, ενώ εγώ δεν έχω, είμαι μεγάλος».

Χαρακτηριστικό του γνώρισμα επίσης ήταν και το ότι έτρωγε πολύ.

Αυτό το γνώριζαν στο χωριό κι όταν βρίσκονταν όλοι μαζί σε καμιά χαρά ή σε καμιά εκδήλωση μετά το φαγητό οι χωριανοί τον πείραζαν και τούλεγαν. «Έ Λάμπρο, έφαγες; Έφαγες καλά;» κι εκείνος ατάραχος απαντούσε.

«Αχ μωρέ παιδιά έφαγαν ποιοι έφαγαν· εγώ μ' ένα στομάχι τι να φάω;». Ο παππούς καταγόταν από τα Αργινάδικα στη Μόλιστα (Αργιάνης έπρεπε να ληφθεί από το πατρικό του) κι επειδή ο πατέρας του είχε οκτώ παιδιά πήγε γαμπρός στα Νταλαίικα και παντρεύτηκε τη Θεodώρα μοναχοκόρη του Χρήστου Ντάλα. Το παράδοξο εδώ είναι ότι ως επίθετο ούτε το πατρικό Αργιάνης διατήρησε ούτε το Ντάλας στο οποίο πήγε σ' ώγαμπρος κράτησε αλλά επειδή είχε τον παππού του παπά, τον παπαλάμπρο και επειδή έπρεπε προς την εκκλησία όρισε ως επίθετό του το Παπαλάμπρος.

Ακόμη η μάνα μου θυμόταν και διηγούνταν ότι, όταν θα βάφτιζαν το πρώτο του εγγόνι πήγε κι έπιασε τους νονούς το Βασίλη και την Βδοκία Γιούσιου από το Γαναδιό και τους είπε το παιδί να το βγάλουν Κώστα. Επειδή Κώστα έλεγαν τον πατέρα του. Όμως εκείνοι δεν τον άκουσαν και το παιδί το ονόμασαν Δημήτρη, όπως ήθελε η Μπάμπω η Θεodώρα. Εκείνος, επειδή δεν άκουγε, για κανά εξάμηνο μετά την βάφτιση, νομίζοντας ότι το παιδί το είπαν Κώστα, το φώναζε συνέχεια Κώστα, οπότε κάποια μέρα η μπάμπω βγήκε από τα ρούχα της, νευρίασε και του είπε: «Τι Κώστα και Κώστα τσαμπουνάς ρε κούτσουρο; Δημήτρη τόβγαλαν το παιδί και Δημήτρη να το φωνάζεις από δω και πέρα. Στη σχετική αντίδρασή του γιατί δεν το είπαν το παιδί Κώστα η μπάμπω του απάντησε: «Στο σπίτι και στα κόκκαλα του Δημήτρη κάθεται και περνάς ρε ξεκουτιασμένε και

ρωτάς ακόμα γιατί δεν τόπαμε Κώστα; Έτσι τώπασε ο παππούς και έκτοτε δεν έβγαλε μιλιά για το θέμα.

Μ' αυτά και μ' αυτά τα ακούσματα για τον παππού έλεγα ότι δεν μπορεί, κάποιο γραπτό του κείμενο θα βρω παρακωμένο σε κανά σεντούκι ή σε κανένα ντουλάπι, αφού ήταν τόσο άνετος στο γράψιμο.

Και πράγματι ψάχνοντας μια παλιοκασέλα στο κελάρι, όπου μεταξύ των άλλων υπήρχαν κάτι παλιά φθαρμένα εκκλησιαστικά και άλλα βιβλία, βρήκα και δυο τεφτέρια που τα εξώφυλλά τους είχαν γίνει απ' την πολυκαιρία κατάμαυρα σαν κατράμι και που μέσα τους ήταν γραμμένες διάφορες σημειώσεις του παππού, με ημερομηνίες, μεροκάματα, ποσά, ονόματα προσώπων και χωριών, οφειλόμενα, τιμές διάφορων αγαθών και υλικών κλπ. κλπ.

Αξίζει τον κόπο να διαβάσει κανείς προσεκτικά αυτές τις σημειώσεις γιατί βρίσκει ονοματοπώνυμα προσώπων του παρελθόντος αιώνα και ονομασίες υλικών και αγαθών που σήμερα δεν υπάρχουν πια στην καθημερινή χρήση των ανθρώπων, όπως κοπάνες, λαμπόγυαλα, πήχες ρεισίνα ύφασμα, ντομπόλες, ψαρόκολλες, αλεστικά, καρφοπέταλα και άλλα.

Μπορεί επίσης να συγκρίνει τις τιμές των προϊόντων, το κόστος και τον τρόπο ζωής εκείνης της εποχής, τα μεροκάματα, την ανέχεια και την αναδουλειά, για να καταλάβει πώς και πόσο φτωχικά ζούσαν εκείνοι οι άνθρωποι στα χωριά μας εδώ και περίπου εκατό χρόνια.

Επιμένοντας να βγάλω, έστω και με το ζόρι, νόημα από μισοσβησμένα πλέον γράμματα και φράσεις του, διαπίστωσα ότι ο παππούς είχε ταλέντο στη διήγηση και στην καταγραφή γεγονότων και παραστάσεων της καθημερινότητας.

Έτσι σ' ένα σημείο στο σημειωματάριό του γράφει: Σταχυολογώ: «ΕΤΟΣ 1916 1η Αυγούστου εταξιδεύθη ο υιός μου Κωστής δια Θεσσαλονίκην. Εις Νικ. Μακάριον· Αρχή εις τας 3 Αυγούστου. Εργάστηκα ημ. 13 δρχ. 35 έτι συμφώνησα άλλες 80· αρχή εις τας 19 ημέρα Παρασκευή. Ετελείωσα εις τα 27, ημέρες 28 δρχ. 82 το όλον 117. Όλο τον Οκτώβριο καθισιώ. Εις Κεράσοβον Νικ. Ζήκαν από 31 έως 10 Νοεμβ. 10 ημέρες δρχ. 25. Εις Βράνιστα εις Χρήστον.... (δεν βγαίνουν τα υπόλοιπα).

«Έτος 1917. Αργία από εργασία και ακρίβεια στο ψωμί 1,50 και 2 έφθασε καθώς και εις όλα, ένεκα του αποκλεισμού των Αγγλογάλλων και των Ιταλών. Ελάβαμε από Χαρ. Ματσιούλη δρχ. 35».

«1919 ΕΝΘΥΜΙΟΝ». Και εγώ ο Λάμπρος Κ. Παπαλάμπρος Μαΐου 2 έφυγα από το σπίτι δια Κοζάνη Μακεδονίας δια εργασίας Μαραγκοσύνης.

Και ήλθον εις τας 6 Μαΐου Ανάληψης. 17 ημέρα Παρασκευή μετά την Ανάληψιν, εβγήκα έξω από την Κοζάνην, 5 ώρας δρόμον εις Τουρκοχώριον Μπουλιάκι και εργάσθην προς 10 δρχ. την ημέρα. Αυτού εδούλευσα μέχρι Κυριακή 2 Ιουνίου. Έπειτα την Δευτέρα κατέβην εις την Κοζάνην και δεν πύρα δουλειά και την Τρίτη ώρα 5 εβγήκαμε

έξω και Πέμπτη πρωί επεράσαμε την Ελασσόνα. Το βράδυ υπνώσαμε έξω από το Καζακλάρι (σημερινός Αμπελώνας Λαρίσης) και την Παρασκευή η ώρα 8 Λάρισα. Και το Σάββατο η ώρα 9 εις τον Σιδηροδρομικόν Σταθμόν δι Αθήνας δρχ. 38 και εβγήκαμε κατά η ώρα 9 και το γιόμα πύρα τον υιόν μου τον Κωσπίν».

Έτσι περιγράφει περιληπτικά ο παππούς το ταξίδι του από τη Μόλιστα στην Κοζάνη κι από κει στη Λάρισα και στην Αθήνα για αναζήτηση εργασίας.

Μετά στην Αθήνα συνεχίζει. «Ιουνίου 10, 1919 ώρα απόγευμα επήγα εις ένα μαγαζί και εδούλευσα μόνο 21/2 ημέρες. Ιούλιος 1919 Αθήνα Εις Δημήτριον Μοίραν, οδός Βουλής, προς 8 δρχ. την ημέραν. Και από τας 16 Σεπτεμβρίου με τον μάστορα Δ. Μοίραν εμείναμεν σύμφωνοι δια τα κιβώτια εις τα εξής.

Προς 4 δρχ. και 25 λεπτά και αρχή εις τας 18 Σεπτεμβρίου ημέρα Τετάρτη 1919 εις Σχολείον χωροφυλακής Αθηνών. Από 20 Σεπτεμβρίου έκανα κιβώτια 96 ημιπελή. Και από 28 Σεπτεμβρίου έως 3 Νοεμβρίου δεν εδούλευσα επί 10 ημέρες, γιατί ο μάστορας δεν μου έφερεν υλικά».

Ενδιάμεσα στο σημειωματάριό του γράφει ακόμη. «1919 Μαΐου 15 έστειλα εις το σπίτι με Λούγκαν δραχ. 35, 8 Ιουλίου με Βασίλειον Κοντσιαλήν δραχ. 120 και τον Αύγουστο με ταχυδρομείον δραχ. 150 μαζί με τα βιβλία».

Στο μεσοδιάστημα που ο παππούς δεν είχε δουλειά στην Αθήνα, ανέβηκε στο Λυκαβητό και διαβάστε παρακάτω

την περιγραφή του.

«Ενθύμιον έτος 1919

27 Οκτωβρίου ημέρα Κυριακή κα ώρα 3η μετα μεσημβρίαν ήμουν εις Αθήνας και ανέβην εις τον Λοφίσκον λεγόμενον Λυκαβητόν, έχων ύψος από θαλάσσης 237,30 και εκκλησίαν Αγίου Γεωργίου εικόνας πολυτελείς και κώδων μέγαν εκ της Βασιλίσσης Όλγας και βλέπεις την πόλιν όλην ολόγυρα και θαυμάζεις, ενώ από μέσα της πόλεως τίποτες δεν βλέπεις και πηγαίνουν οι άνθρωποι σωρηδόν.

Ο γράφας Λάμπρος Κ. Παπαλάμπρος ετών 47 Ηπειρώτης και Μολιστινός».

Σε άλλο διήγημά του τώρα την ίδια εποχή με τον τίτλο «Διήγημα Ταξειδίου και Δρόμου» ο παππούς καταπιάνεται με το ταξίδι της επιστροφής του από την Αθήνα στη Μόλιστα, κλείνοντας έτσι μ' αυτόν τον τρόπο τον κύκλο της περιπέτειάς του για ανεύρεση εργασίας από Μόλιστα-Κοζάνη-Λάρισα-Αθήνα και πίσω Μόλιστα. Βέβαια στην αρχή και σ' αυτό το σημείωμα επαναλαμβάνει τα όσα έζησε στο παραπάνω δρομολόγιο αλλά ευτυχώς εδώ περιληπτικά κι έτσι νομίζω ότι η επανάληψη δεν κουράζει τον αναγνώστη.

Απολαύστε τώρα κι αυτή τη διήγησή του με τη δική του πένα και κάντε τους συσχετισμούς και τις συγκρίσεις αυτού του ταξιδιού, με ένα αντίστοιχο όμοιο σημερινό. Πόσο άλλαξαν τα πράγματα,

πόσο μίκρυναν οι αποστάσεις, πόσο προόδευσε ο κόσμος: Απορία. Έγινε όμως καλύτερος;

«Διήγημα Ταξιδιού και δρόμου»

Έτος 1919 Διάγων το 47ο έτος της ηλικίας, μη έχων εργασίαν επί τρία έτη ανεχώρησα μόνος μου 2 Μαΐου ημέρα Πέμπτη δια Κοζάνη Μακεδονίας και εδούλευσα εκεί μόνον 7 ημέρας και επήγα έξω εις ένα Τουρκοχωρίον και εδούλευσα 12 ημέρας και επιστρέφω εις Κοζάνην και εις τας 4 Ιουνίου 6 ημέρα Τρίτη αναχωρώ δια Λάρισαν και φθάνω εις Αθήνας 9 Ιουνίου ημέρα Σάββατον ώρα 10 το βράδυ και έμεινα και εδούλευσα έως τα τέλη Ιανουαρίου 1920 και εις τας 3 Φεβρ. ημερ. Δευτέρα ώρα 3 μ.μ. έφυγον μαζί με τον υιόν μου Κωστήν και νύμφη μου και εμβήκαμεν εις το πλοίον Αγ. Σπυρίδων φέρων πράγμα μεταφοράς και ώρα 12. Το γεύμα ημέρα Τετ. της Τυρινής άρχισε τον δρόμον του, και περάσαμεν τον ισθμό της Κορίνθου ώρα 9 και την νύχτα είχαμε ολίγην ζάλην και τω πρωί ώρα 9 περάσαμεν από Αί-

γιον (Βοστίτσα) και ώρα 12 Πάτρας και το βράδυ αυτό δεν είχαμε ζάλη το δε πρωί ανατέλλοντος του ηλίου ημ. Παρ. φθάσαμεν Λευκάδα και ώρα 11.1/4 φθάσαμεν Πρέβεζα και επεράσαμεν καλά μέσα εις το πλοίον με τους οδηγούς του πλοίου αυτά εγράφησαν εντός του πλοίου εν Πρεβέζη τη 7η Φεβ. Ημ. Παρ. της Τυρινής και από Πειραιά μέχρι Πρέβεζα είναι 200 χιλιόμετρα και την Κυρ. της Τυρινής εμβήκαμεν εις το αυτοκίνητον και ήλθαμεν εις Ιωάννινα πριν δύσι του ηλίου μια ώρα και έμεινα 5 ημέρας εις Ιωάννινα περίμενα ζών και ήλθον εις το χωριόν εις τας 16 Φεβρ. Ημέρα Κυριακή 1920.

Και έκανα αρχή της εργασίας 24 Φεβρ. εις Νικολ. Ιωαν. Γκάνιον δραχμάς 35».

Παπού. Εκεί ψηλά που βρίσκεσαι από το 1938 κατά τα έργα σου, πρέπει να περνάς καλά. Φαντάζομαι ότι έχω την έγκρισή σου για να δημοσιοποιήσω αυτά που σε αφορούν και εσύ έγγραφες.

Δημ. Παπαλάμπρος
Μόλιστα Ιούνιος 2011

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Γίο Γεφύρι» Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκιγκ κλπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στην Κόνιτσα **Τηλ. 26550 23780**

Νεραντζιά Λ. Κολιού - Σαββίδου

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 80 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΠΤΑΛΟΦΟΥ
ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ: 2310.744.457-ΤΗΛ.ΟΙΚΙΑΣ: 2310.640.638
ΚΙΝ. 6945.33.50.33

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

Του Ζήση Ηλ. Παπαζήση

Έλαχε στη δική μου γενιά να ζήσει τα παιδικά της χρόνια στον πόλεμο του '40 και την Κατοχή. Τα παιδιά αυτά, τα παιδιά της κατοχής μεταξύ των οποίων και ο γράφων, βιώσαμε τη φρίκη του πολέμου και την τυραννία του ξενικού ζυγού. Τα βιώματα αυτά μας ακολουθούν σε ολόκληρη τη ζωή, ζωντανά σαν να' ταν χθες, χωρίς να ξεθωριάσουν από την επέλαση του χρόνου. Όσο δε περνούν τα χρόνια, τόσο πιο συχνά έρχονται στη μνήμη μας, λες και αποζητούν επίμονα διέξοδο στην επιφάνεια, στη δημοσιότητα, για να μαθαίνουν οι νεώτερες γενιές και αυτές που έρχονται.

Δέσμιος των προκλήσεων αυτών αναπολώ τα περασμένα και φθάνω στα παιδικά μου χρόνια, στο καλοκαίρι του 1941. Ήταν το πρώτο καλοκαίρι της Κατοχής. Ιούλιος μήνας στο χωριό μου, στο Παλαιοσέλλι. Όλα φαινότανε διαφορετικά. Ένα καλοκαίρι θαμπό γιατί το σκίαζε η μπότα του κατακτητή. Ο κόσμος κατηφής και προβληματισμένος. Ο θανατηφόρος κατοχικός λιμός "επί θύραις". Τα κουδούνια των μουλαριών που ερχόντουσαν σε караβάνια από την περιοχή των Γρεβενών με Σμιξέους κираτζίδες, ντυμένους την παραδοσιακή στολή τους (μαύρη φουστάνελα, γιλέκο και μαύρο σκούφο) κοβαλώντας το σιτάρι της χρονιάς, δεν ακού-

στηκαν. Οι παρατευτάδες δεν φάνηκαν στα θερινά πανηγύρια του χωριού (Προφήτη Ηλία - Μεταμορφώσεως του Σωτήρα - Παναγίας) να διαλαλήσουν την παραμάτεια τους. Οι καλατζήδες από τη Θεσπρωτία, που κάθε καλοκαίρι γάνωναν τα χάλκινα σκεύη των μαγειρείων, δεν ήλθαν. Οι τσιγγάνοι, που τέτοια εποχή κατασκηνώναν στην άκρη του χωριού, κοντά στο εκκλησάκι του Αν-Δημήτρη, πουλώντας κόσκινα, σήτες, καλάθια και ζώα απουσίαζαν. Το παντοπωλείο του μπάρμπα Τάσιου Τερλίκα φάνταζε φτωχικό.

Στο μεσοχώρι, στη θέση "Γουντζέ", όπου σήμερα η παιδική χαρά, η θέα τριών μνημάτων Ιταλών στρατιωτών που έπεσαν κατά την άτακτη υποχώρηση της Ιταλικής μεραρχίας "Τζούλια" το Νοέμβριο του '40 σκορπούσε ένα θλιβερό συναίσθημα. Στο σημείο αυτό κρίνω σκόπιμη μία παρέκβαση σχετική με την εν λόγω μεραρχία.

Η μεραρχία "Τζούλια", των Αλπίνων, μία από τις πιο επίλεκτες στρατιωτικές μονάδες του Μουσολίνι, ενισχυμένη με ιππικό, πυροβολικό, Βερσαλλιέρους, σχηματισμούς μελανοχιτώνων και Αλβανούς, εισέβαλε τις πρώτες πρωινές ώρες της 28ης Οκτωβρίου του 1940 στο ελληνικό έδαφος από τη μεριά του Γράμμου. Στο φυλάκιο 24 κοντά

στο χωριό Πληκάτι έπεσε μαχόμενος ο πρώτος έλληνας στρατιώτης ο Αναστάσιος Τσιομίδης έφεδρος λοχίας πεζικού, πατριώτης μας από το Βρυσοχώρι, πατέρας του αειμνήστου Αδαμαντίου (Μαντούλη) Τσιομίδα, που έφυγε πρόωρα από κοντά μας γεμίζοντας με θλίψη τις καρδιές όσων τον γνώρισαν.

Η αποστολή της “Τζούλια” ήταν να εισχωρήσει ταχύτατα στα ορεινά περάσματα της Πίνδου, να καταλάβει το Μέτσοβο, να τσακίσει στα δύο τη ραχοκοκαλιά του ελληνικού μετώπου και ν’ αποκόψει τις δυνάμεις της Ηπείρου από εκείνες της Δυτικής Μακεδονίας.

Εκείνη τη νύχτα της 27ης Οκτωβρίου του ‘40 στο χωριό μου, το Παλαιοσέλλι, έβρεχε, έβρεχε άσώστα και αστραπές και βροντές ξέσκιζαν το σκοτεινό ουρανό. Στο ξημέρωμα παρατηρήσαμε βροντές συχνές, χωρίς αστραπές. Ήταν ο κρότος των Ιταλικών κανονιών. Η Ιταλική επίθεση, που ήταν για μας αναμενόμενη, είχε αρχίσει. Μαζί μ’ αυτή άρχισε η επίταξη των μεταφορικών ζώων και η γενική επιστράτευση. Κοντά στο σούρουπο της ημέρας εκείνης ο παππούς μου, ο Θύμιος, με πήρε και πήγαμε στο μοναδικό ραδιόφωνο που υπήρχε στο χωριό, για να ακούσουμε ειδήσεις. Τότε ακούσαμε και το διάγγελμα του ποιητή Κωστή Παλαμά σε ωραίους ποιητικούς στίχους: “Δεν έχω λόγο να σας πω, παρά μονάχα ένα, μεθύστε με τ’ αθάνατο κρασί του εικοσιένα”. Κι’ ο κόσμος μέθυσε. Μέθυσε από ενθουσιασμό, από πατριωτισμό. Ακολούθησε ένα άρωμα εποχής,

ένα άρωμα νίκης, που δεν μεταφέρεται, όπως τα γεγονότα στο μέλλον, αλλά χάνεται, πετάει μαζί με τη στιγμή, το παίρνει ο άνεμος του χρόνου. Το γεύθηκαν μόνο εκείνοι που το έζησαν.

Οι επίστρατοι με το χαμόγελο στα χείλη πήγαιναν να καταταγούν. Οι γυναίκες, οι γυναίκες της Πίνδου, την ημέρα κουβαλούσαν ζαλικωμένες τροφίμα και πυρομαχικά στα υψώματα του Σμόλικα, πάνω από το χωριό, και τα βράδια έπλεκαν κοντά στο τζάκι κάλτσες, φανέλλες, γάντια και κασκόλ για τα στρατευμένα παιδιά.

Η μεραρχία Τζούλια στο μεταξύ προωρούσε μεθοδικά και με γοργό ρυθμό. Έφθασε στο Σμόλικα, γαντζώθηκε με δύο σχηματισμούς στις δύο πλευρές του και την πρώτη Νοεμβρίου κατέλαβε ταυτόχρονα το Παλαιοσελλι και τη Σαμαρίνα. Στόχος η συνάντηση των δύο αυτών σχηματισμών στο Δίστρατο.

Στο χωριό οι Ιταλοί επέδειξαν ήπια συμπεριφορά. Το μόνο που έκαναν ήταν να κτυπήσουν κάποιες πόρτες, μεταξύ των οποίων και τη δική μας, ζητώντας ψωμί, (pane-pane). Φαίνεται ότι ο εφοδιασμός τους έπασχε. Εκείνοι που επιδόθηκαν σε πλιάτσικο ήταν οι σύμμαχοί τους Αλβανοί στρατιώτες.

Θέλησαν να προχωρήσουν προς Δίστρατο, αλλά το κομμάτι του μουλαρόδρομου μέχρι Πάδες κτυπιόταν ακατάπαυστα και με καταπληκτική ευστοχία από το ορεινό πυροβολικό μας που είχε εγκατασταθεί καμουφλαρισμένο και απυρόβλητο από την Ιταλική αεροπορία

και το πυροβολικό τους στα δασωμένα υψώματα της Παναγίας του Βρυσχωριού. Μην μπορώντας να προχωρήσουν οι Ιταλοί, βρήκαν διέξοδο από ένα μονοπάτι που οδηγεί πάνω από το χωριό, περνά πίσω από τη μεγάλη πέτρα, φθάνει στο Παδιώτικο λειβάδι και καταλήγει στο χωριό Πάδες. Επιστράτευσαν για το σκοπό αυτό οδηγό από το χωριό. Έφθασαν στο Δίστρατο και οι δύο Ιταλικοί σχηματισμοί στη συνέχεια προσπέρασαν τον αυχένα της Βασιλίτσας και προχώρησαν προς Βωβούσα πλησιάζοντας το Μέτσοβο. Τότε ο στρατός μας εκμεταλλευόμενος άριστα τον παράγοντα “έδαφος” και χρησιμοποιώντας κατάλληλα το στοιχείο του “αιφνιδιασμού” ανέτρεψε την Ιταλική προέλαση. Η μεραρχία “Τζούλια” τράπηκε σε άτακτη υποχώρηση μέσω της μοναδικής διεξόδου που τους είχε απομείνει, το μουλαρόδρομο Δίστρατο - Κόνιτσα. Κατά την υποχώρηση τους οι Ιταλοί πρόβαλαν αντίσταση μέσα στο χωριό. Διεξήχθησαν οδομαχίες. Ο κόσμος αμπαρωμένος στα σπίτια του παρακολουθούσε την εξέλιξη της μάχης από τις γωνιές των δωματίων, όπου είχε κουρνιαστεί, για να αποφύγει τυχόν αδέσποτες σφαίρες στα παράθυρα, ακουστικά, δηλαδή από τον κρότο των πολυβόλων. Τα ιταλικά πολυβόλα σύγχρονα και ομοιόμορφα κροτάλιζαν ρυθμικά σαν γραφομηχανή, ενώ τα ελληνικά βροντούσαν αγριεμένα, όπως ο πανύψηλος πέτρινος τοίχος που σωριάζεται.

Κοντά στο Ελεύθερο αιχμαλωτίστηκε ολόκληρο το 8^ο Σύνταγμα της Τζούλια.

Τριακόσιοι περίπου οι νεκροί και επτακόσιοι αιχμάλωτοι και τραυματίες. Ο κεντρικός ναός της Αγ. Παρασκευής και το διώροφο κτίριο του Μαρασλείου Δημοτικού Σχολείου στο χωριό είχαν γεμίσει με αιχμαλώτους.

Η μάχη αυτή του Σμόλικα, γνωστή ως μάχη της Πίνδου, έκρινε κατά την άποψή μου, και την τύχη του Ελληνοϊταλικού πολέμου. Διότι, αν η Τζούλια είχε επιτύχει τον αντικειμενικό της στόχο, την κατάληψη του Μετσόβου, τότε ολόκληρη η Ήπερος θα είχε περιέλθει στα χέρια του εχθρού, ο οποίος θα μπορούσε να αναπτύξει ολόκληρη την πολεμική μηχανή του (Βαρέα πυροβόλα, άρματα, αεροδρόμια, λιμάνια κ.ά.) και η εξέλιξη του πολέμου ίσως ήταν διαφορετική. Η δε λαμπρή νίκη του στρατού μας, στο Καλπάκι, θα είχε καταστεί Πύρρειος.

Κατά την άτακτη φυγή τους οι Ιταλοί άφησαν στο χωριό και σε ολόκληρη την περιοχή άφθονο πολεμικό υλικό και οπλισμό, ακόμη δε και τα ατομικά τους είδη (καραβάνες, παγούρια, σακίδια, κουβέρτες κ.ά.).

Τα συντρίμια αυτά της μεραρχίας “Τζούλια” ερχόντουσαν οι Ιταλοί στρατιώτες να συμμαζέψουν εκείνο το πρώτο κατοχικό καλοκαίρι. Ακόμη και τους νεκρούς στρατιώτες ξέθαψαν και πήραν μαζί τους. Τους θυμάμαι με τα μεγάλα και ψηλά μουλάρια τους φορώντας τα κοκορόφτερα καπέλα. Θυμάμαι τους μελανοχίτωνες με τους μαύρους φουντωτούς σκούφους και τα μαύρα που-

κάμισα, τους αφοσιωμένους στο Μουσολίνι. Θυμάμαι και τους καραμπιέρους με τα ναπολεόντια καπέλα, γεμάτους έπαρση και ύφος “νικητή”, καίτοι ηττημένοι.

Εμείς, τα παιδιά του Δημοτικού, που είχαμε δει πριν από λίγους μήνες την ταπεινωτική τους ήττα, που γνωρίζαμε ότι δεν ήλθαν μόνοι τους στον τόπο μας, αλλά ότι τους έφεραν οι Γερμανοί και τους εγκατέστησαν “κατακτητές” στην Ήπειρο, τους ατενίζαμε με σκωπτική διάθεση. Φάνταζαν κωμικοί. Όταν δε βρίσκαμε την ευκαιρία τους λοιδορούσαμε με το δικό μας τρόπο: Όπως, όταν κατά καιρούς κατέβαινα στα Γιάννενα και έβλεπα να κάνουν περιπολίες ανά τρεις στους δρόμους της πόλης πήγαινα πίσω τους μαζί με άλλα παιδιά και τραγουδούσαμε. Αρχίζαμε με τον Εθνικό Ύμνο, στον οποίο δεν έδιναν και τόση σημασία. Προφανώς δεν καταλάβαιναν τη σημασία του. Συνεχίζαμε με τα τραγούδια της Σοφίας Βέμπο, τα τραγούδια της νίκης, όπως “κορόιδο Μουσολίνι..., Βάζει ο Ντούτσε τη στολή του... και άλλα”. Από αυτά κάτι καταλάβαιναν, σταματούσαν και μας απειλούσαν φραστικά, αλλά και με χειρονομίες. Τι έλεγαν δεν καταλαβαίναμε. Το μόνο που κράτησα ήταν η λέξη “porco” (γουρούνι), λέξη υβριστική στη γλώσσα τους. Εμείς σκορπίζαμε τροχάδην στους γύρω δρόμους. Σε κάποιο από τα περιστατικά αυτά ένας Ιταλός έπιασε ένα παιδί και άρχισε να το δέρνει. Τότε του φώναξα δυνατά “φρα-

τέλο το παλικάρι έπρεπε να το κάνεις πέρυσι στην Αλβανία”. Φαίνεται κάτι κατάλαβε. Άφησε το θύμα του και στράφηκε προς το μέρος μου. Το έβαλα στα πόδια και με έχασε στα γύρω στενά.

Αμ εκείνη η τρίχρωμη, η μισητή σημαία τους, που υψωνόταν ντροπιασμένη στο κτίριο του νικητή, της δικής μας VIIIης Μεραρχίας, όπου είχε εγκαταστήσει το στρατηγείο της η μεραρχία τους “MODENA“, προκαλούσε αγανάκτηση και χλευασμό συνάμα. Με λαχτάρα καρτερούσαμε να έλθει το ποθούμενο κατά τον πατέρα Κοσμά τον Αιτωλό, δηλαδή η απελευθέρωση της πατρίδος μας. Να δούμε ξανά κυματίζουσα τη δική μας σημαία, για την οποία η σκληρή πραγματικότητα της εποχής εκείνης μας δίδαξε τη σημασία, τη συμβολή και την αξία της.

Επανέρχομαι στο χωριό, όπου το πολεμικό υλικό που είχαν εγκαταλείψει οι Ιταλοί κατά την υποχώρησή τους, σαγήνευε την παιδική μας περιέργεια. Σε αντίθεση με τις συμβουλές των γονιών μας και των μεγαλύτερων να μη πλησιάζουμε τα επικίνδυνα εκείνα αντικείμενα. Εμείς, εκεί κοντά τους να δούμε πως είναι, πώς λειτουργούν. Μας τραβούσαν τα έντονα χρώματα τους, το κόκκινο των χειροβομβίδων, το κοκκινόμαυρο των οπλοβομβίδων και το έντονο χρυσαφί των φυσιγγίων. Ακόμη επεξεργαζόμασταν τα φτερωτά βλήματα των όλμων. Πολλά τα ανοίγαμε και παίρναμε τη μπαρούτη. Τα πρωτόγνωρα αυτά αντικείμενα έγιναν παιχνίδια στα

παιδικά μας χέρια. Υπήρξαν ατυχήματα και θύματα. Παιδιά έχασαν τη ζωή τους. Άλλα ακρωτηριάστηκαν και άλλα έχασαν την όραση τους. Μεταξύ των θυμάτων και ο μικρότερος αδελφός μου Θύμιος, ο αποκαλούμενος στο χωριό Θυμιούλης.

Ένα πρωινό κοντά στο τέλος εκείνου του Ιουλίου ο Θυμιούλης στα έξι του, ανακάλυψε μία Ιταλική χειροβομβίδα σε τοίχο απέναντι από το σπίτι μας. Την πήρα και μαζί πήγαμε επάνω από το χωριό, στο ανατολικό τμήμα, όπου υπάρχει λάκκος. Εκεί απασφάλισα τη χειροβομβίδα, δηλαδή τράβηξα την περόνη ασφαλείας και την πέταξα στο βάθος του λάκκου. Η χειροβομβίδα δεν εξερράγη. Κατέβηκα μαζί με τον αδελφό μου στο λάκκο, πήρα τη χειροβομβίδα με προσοχή και την τοποθέτησα σε μια λακκούβα με νερό, για να φθαρεί και να μην κτυπηθεί κάποιος άλλος. Έμεινα με την εσφαλμένη εντύπωση ότι ο αδελφός μου είχε αντιληφθεί τον κίνδυνο που του είχα επισημάνει. Μετά η χειροβομβίδα ξεχάστηκε.

Ήλθε ο Αύγουστος. Στις έξι του μήνα την ημέρα της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Χριστού το χωριό πανηγύριζε στο εκκλησάκι του Σωτήρος (λά Σωτήρα) που βρίσκεται σε Βουνοκορφή ύψους 1.400 μέτρων περίπου βορειοδυτικά του χωριού. Τοποθεσία μαγευτική με καταπληκτική θέα τη μεγαλόπρεπη και σκληρόβραχη Τύμφη (Γκαμήλα) με τις ατέλειωτες δαντελωτές κορφές, τις απότομες χαράδρες με τα

μόνιμα χιόνια και πιο κάτω τα πυκνά δάση. Προς τα Ριζά της Τσούκα-Ρόσα η Τύμφη κρατάει στην αγκαλιά της με περισσή στοργή και φροντίδα το όμορφο Βρυσοχώρι, το χωριό των Δασκάλων και των γραμμάτων, πνιγμένο σε πυκνή Βλάστηση και λουσμένο από τα γάργαρα νερά που ρέουν άφθονα. Από την άλλη μεριά νιώθεις τη δροσερή ανάσα του γέρου-Σμόλικα που κάνει τα πανύψηλα και αιωνόβια πεύκα να θροϊζουν, να ατενίζει αγέρωχα και με χαμόγελο την Τύμφη. Ανάμεσα τους κυλά με Βουητό τα νερά του ο Αώος ποταμός. Εκεί ψηλά πήγα με τον παπού, το Θύμιο, και τον αδελφό μου ανήμερα της γιορτής εκείνης. Μετά τη θεία λειτουργία ακολούθησε γλέντι στο Βαθύσκιο δάσος του Σωτήρα. Το χορό άνοιξαν κατ' έθιμο οι γεροντότεροι. Θυμάμαι πρώτους στο χορό τους δύο χαρακτηριστικούς τύπους του χωριού. Τον κοντούλη Παύλο Δημάκη με τη ξηρομερίτικη φορεσιά του και το Γιώτη Πίσπα με το σακάκι του μονόπλατα κρεμασμένο, τα φουντωτά τσαρούχια και τ' άσπρο μαντήλι στο λαιμό του. Το μεσημέρι επιστρέψαμε στο χωριό. Μετά το γεύμα ο Θυμιούλης, χωρίς να γίνει αντιληπτός, πήγε στο λάκκο με τη χειροβομβίδα. Την πήρε από το νερό και την πέταξε στο έδαφος μπροστά στα πόδια του. Η χειροβομβίδα έσκασε και ο εκκωφαντικός κρότος τράνταξε την ψυχία του χωριού. Στον τόπο του ατυχήματος πρώτος έτρεξε ο κατά κόσμον τότε Παύλος Ζησάκης (σήμερα γέροντας σε

μοναστήρι κοντά στη Σπάρτη) άνθρωπος συνετός με βαθιά πίστη στο Θεό, πολεμιστής και τραυματίας του Αλβανικού μετώπου. Πήρε τον τραυματία αγκαλιά και τον ξάπλωσε επάνω σε μια κουβέρτα στην πλακόστρωτη αυλή του σπιτιού του, κάτω από την κληματαριά. Εκεί ο Παύλος με γάζες και επιδέσμους που είχε από το δικό του τραύμα επέδεσε τις πληγές του αιμόφυρτου Θυμιούλη, που ξεκινούσαν από την κορυφή της κεφαλής και έφθαναν μέχρι τα άκρα των ποδιών ξεπερνώντας στο σύνολο τους τις εκατό. Μόνο τα γαλανά του μάτια ξεχώριζαν άθικτα, αν και γύρω από αυτά πολλές πληγές αιμορραγούσαν. Το πώς γλίτωσαν εκείνα τα μάτια από τη μανία των θραυσμάτων της χειροβομβίδας, μόνο σε θαύμα μπορεί να αποδοθεί. Το θαύμα το έζησε “κατ’ όναρ” η καλοκάγαθη γειτόνισσα κυρά-Φροσύνη Καραμπέρη, μάνα του αείμνηστου Ζήση Καραμπέρη, ταξιτζή. Η κυρά-Φροσύνη καθόταν εκείνο το μεσημέρι στο πέτρινο πεζούλι της εξώπορτας στον ίσκιο, όταν πέρασε μπροστά της ο Θυμιούλης πηγαίνοντας στο λάκκο. Μάλιστα τον ρώτησε που πηγαίνει. Εκεί μέσα στο κάμα του καλοκαιριού αποκοιμήθηκε και είδε όνειρο εναργέστατο που το θυμόταν και το ομολογούσε μέχρι το τέλος της ζωής της. Είδε καβαλάρη σε άσπρο άλογο, ντυμένο στα άσπρα, να ξεκινά από το εκκλησάκι του Σωτήρος, από το όρος Θαβώρ του Παλαιοσελλίου, να κατεβαίνει στο χωριό και να περνάει μπροστά

της λέγοντας: “πηγαίνω να σώσω ένα παιδί”. Τότε την ξύπνησε ο κρότος της έκρηξης της χειροβομβίδας. Το κακόμαντάτο -κτύπησε ο Θυμιούλης- μαθεύτηκε αμέσως.

Τον τραυματία φασκιωμένο σαν μωρό μετέφερε ολονυχτίς, επάνω σε μουλάρι, στην Κόνιτσα, ο Θείος μου Στέφανος. Εκεί τον παρέλαβε ο πατέρας μου και με το ταξί του Γιάννη Μπράχα από το Βρυσοχώρι, που κατά καλή τύχη βρέθηκε εκεί, έφθασε κοντά στο μεσημέρι στα Γιάννενα, στο νοσοκομείο Χατζηκώστα, στο παλιό κτίριο, πίσω από την Εκκλησία του Αγίου Νικολάου Αγοράς. Εκεί χειρουργήθηκε από τον περίφημο χειρουργό Στέφανο Χρηστίδη, ο οποίος μετά τον πόλεμο ξενιτεύτηκε στην Αμερική. Στο νοσοκομείο επικρατούσε μεγάλη ένδεια. Φάρμακα, γάζες, επίδεσμοι, οξυζενέ κ.ά., δεν υπήρχαν. Υπήρχε όμως ανθρωπιά εκ μέρους των γιατρών και του νοσηλευτικού προσωπικού. Τα αντιβιοτικά δεν είχαν ακόμη ανακαλυφθεί. Έτσι οι πολλαπλές πληγές του τραυματία είχαν μολυνθεί, γέμισαν πύον. Η μόνη αντιμετώπιση ήταν οι γάζες που απορροφούσαν το πύον. Επειδή ήταν δυσεύρετες η μητέρα μου έπλενε τις χρησιμοποιημένες γάζες, που ξηραμένες επάνω στις πληγές ξεκολλούσαν με πόνο ελλείψει οξυζενέ, τις σιδέρωνε με το παλιό με τα κάρβουνα σίδηρο και τις ξαναχρησιμοποιούσαν. Χρειάστηκαν περίπου πέντε μήνες για να επουλωθούν τα τραύματα και τότε ο Θυμιούλης άρχισε να περπατά

από την αρχή πρώτα με τα τέσσερα, μετά ακουμπώντας, ώσπου να στηθεί ξανά όρθιος.

Ο δύσκολος εκείνος χρόνος πέρασε. Ο Θυμιούλης έγινε Θύμιος. Φοίτησε κανονικά χωρίς κινητικά προβλήματα στο Δημοτικό, το Γυμνάσιο και την Παιδαγωγική Ακαδημία. Σταδιοδρόμησε ως εκπαιδευτικός. Όταν κατά την κατάταξη του στο στρατό περνούσε από την υγειονομική επιτροπή οι γιατροί προβληματίστηκαν με τα πολλαπλά και εκτεταμένα τραύματα του και του πρότειναν απαλλαγή από το στρατό. Ο Θύμιος απέρριψε την πρόταση, όπως απέρριψε και δεύτερη να κριθεί βοηθητικός. Τότε υποβλήθηκε σε δοκιμασία με σωματικές ασκήσεις και απέδειξε την αριμελεία του. Κρίθηκε ικανός και υπηρέτησε ως λοχίας 24 μήνες. Την εποχή εκείνη ήταν μεγάλη προσβολή

για τους νέους να μην υπηρετήσουν στο στρατό ή να κριθούν Βοηθητικοί. Άλλο καιροί, άλλα ήθη και έθιμα, άλλες αρχές και αξίες. Μ' αυτές η πατρίδα μας γνώρισε θριάμβους και είδε ανάπτυξη.

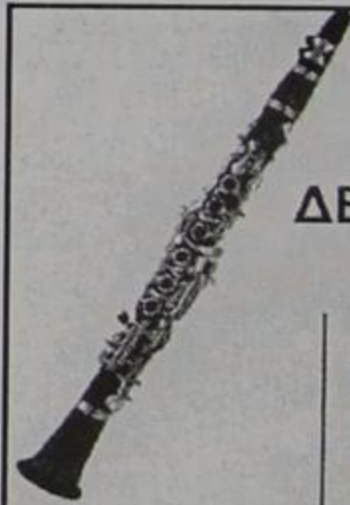
Ο Θύμιος σώθηκε. Το όνειρο της Κυρα-Φροσύνης βγήκε αληθινό. Το τάμα της μάνας προς το Σωτήρα Χριστό όταν ξενυχτούσε δίπλα στο κρεβάτι του πόνου "αν γίνει καλά ο Θυμιούλης, παντρευτεί και αποκτήσει αγόρι θα το δώσει το όνομα Του", πραγματοποιήθηκε. Ο γιος του Θύμιου, Σωτήρης. Η δική μου εσωτερική ανάγκη μη απαλλαγμένη ενοχής, για το άναμμα ενόκειριού κάθε χρόνο στις 6 Αυγούστου στο εκκλησάκι του Σωτήρα εκπληρώνεται, ο δε μεταμορφωθείς εν τω όρει Χριστός ο Θεός έδειξε νημίν την δόξα του.

Ιωάννινα, 12-8-2011

ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΛΑΣΠΟΝΙΚΟΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΟΜΗΡΟΥ 51 & ΣΚΟΥΦΑ
Τ.Κ. 106 72 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 3620343 -3617517
FAX. 2103620647 ΚΙΝ. 6977445111
e-mail: gilaspoulikos@ath.forthnet.gr

ΔΕΡΔΕΚΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Μουσική Κάλυψη Κοινωνικών
Γεγονότων - Εκδηλώσεων

κ: 6973416318

τ: 26510 61972

ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΕΡΜΙΟΝΗ

Δικηγόρος

ΜΕΡΛΙΝ 8
ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 2103625483
2103619320
ΚΙΝ. 6951798945

Κόνιτσα

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας.**

ΟΛΟΚΛΗΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ από τα γερμανικά στρατεύματα του Χίτλερ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΣΣΗΣ

Το χωριό ΠΑΔΕΣ, το αρχοντοχώρι της Πίνδου με την περίσσια ομορφιά, είναι χτισμένο στους πρόποδες του όρους ΣΜΟΛΙΚΑ. Σπίτια χτισμένα από παδιώτικα χέρια, ειδικά από τους Βαϊνάδες και τους Μεσσίδες, αλλά και από όλες τις ηπειρώτικες κομπανίες μαστόρων. Πέτρινα σπίτια, διώροφα-τριώροφα, διακοσμημένα στο περιβάλλον του χωριού. Το χωριό λοιπόν αυτό έκαψαν οι ορδές των ΝΑΖΙ, οι Γερμανοί του Χίτλερ. Έκαψαν όλο το χωριό, κατέστρεψαν τα πάντα (ολοκαύτωμα). Άφησαν μόνο τις εκκλησίες.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ο Διοικητής των Γερμανών κάλεσε τότε όλους τους Προέδρους των κοινοτήτων της περιοχής στο Μπουραζάνι Κόνιτσας, προκειμένου να τους προειδοποιήσει για το αντάρτικο που υπήρχε στα βουνά. Να μην εμποδίσουν-πειράξουν τα Γερμανικά στρατεύματα. Στο κάλεσμα, πολλοί από τους Προέδρους δεν πήγαν. Πρόεδρος τότε του χωριού μας ήταν ο Αθανάσιος Ρώσσιος και γραμματέας ο Αδάμος Καπράνης.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΜΕΤΡΗΣΗ

Οι Γερμανοί πήραν την απόφαση να κάμψουν τις επιθέσεις των Ελλήνων της Αντίστασης και να καταστρέψουν τα χωριά, προπαντός της κοιλάδας του Αώου ποταμού. Φήμες πολλές, ο κόσμος ανά-

στατος, ο φόβος κυλούσε σε κάθε πατριώτη «Έρχονται οι Γερμανοί. Καταστρέφουν στο πέρασμα τους, σκοτνουν, ρημάζουν». Μια αμηχανία επικρατούσε. «Τι θα κάνουμε; Θα μείνουμε στο χωριό, κοντά στα σπίτια μας ή θα φύγουμε να κρυφτούμε, σε απόμερα από το χωριό μέρη; Πού θα αφήσουμε την περιουσία μας, τα υπάρχοντα μας;». «Βρε πατριώτη, απαντούσε άλλος, την περιουσία μας θα κοιτάξουμε, ή να γλιτώσουμε από το θάνατο, το θάνατο των οικογενειών και των παιδιών μας;»

Οι Γερμανοί ξεκίνησαν από την Κόνιτσα με την διαταγή να μην μείνει τίποτα όρθιο. Παντού φωτιά και όπου έβρισκαν αντίσταση, θάνατο χωρίς έλεος. Τότε οι παππούδες και οι πατεράδες μας πήραν την απόφαση για ομαδική κάθοδο όλων των κατοίκων προς το ποτάμι και αν έφταναν και εκεί οι Γερμανοί τότε να περάσουμε το ποτάμι και να πάμε προς το Παλαιοχώρι. Άντρες, γυναίκες, παιδιά κάθε ηλικίας και οι μεγάλοι φορτωμένοι με λίγα σκεπάσματα και στο ντορβά τους λίγα τρόφιμα, μη γνωρίζοντας πώς-πότε θα ξαναεπιστρέψουμε στο χωριό. Κλάμα και αναστεναγμούς άκουγες παντού. Από στόμα σε στόμα οι λέξεις «ΚΑΤΑΡΑΣΤΟΥΣ ΒΑΝΔΑΛΟΥΣ». Κατά ομάδες κατηφορίζαμε κάτω από την μικρή Παναγιά. Ένα γερμανικό αεροπλάνο (τύπου Ντακότα) έφερνε συνέχεια γύρες-

βόλτες πάνω από το χωριό και πάνω από τα κεφάλια μας. Οι πατεράδες μας, μόλις έφτανε από πάνω μας, μας έβάζαν κάτω από βράχια και από δέντρα... δεν περιγράφονται αυτές οι στιγμές.

Αγαπητοί χωριανοί, φίλοι, νέοι, όσοι δεν ζήσανε εκείνη τη στιγμή, δεν μπορούν να καταλάβουν σε τι ψυχική κατάσταση βρισκόμασταν. Τα παιδιά έκλαιγαν, οι μεγάλοι φώναζαν «Ησυχία, μη μας ακούσουν οι Γερμανοί». Φόβο και τρόμο έβλεπε κανείς στα πρόσωπα των μεγάλων. Τελικά φτάσαμε σ' ένα σημείο, λίγο επάνω από την τοποθεσία ΜΠΑΛΤΑ. Σ' ένα μικρό καταρράκτη του μυλοποτάμου άρχισε ο καθένας να βρίσκει ένα προστατευμένο μέρος. Κάτω από κάποιο βράχο ή ένα δέντρο και δεν ξέραμε τι περιμέναμε. Εκεί που οι πατεράδες μας κάθονταν αμίλητοι, κάποιος με θλιμμένη, βραχνή φωνή φωνάζει: «ΠΑΙΔΙΑ, ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΚΑΙΓΕΤΑΙ!». Γυρίσαμε όλοι τα κεφάλια και αντικρίσαμε μαύρο καπνό και φλόγες. Δυστυχώς φίλοι μου αυτό ήταν το τέλος. Το χωριό μας καιγόταν από άκρη σε άκρη. Οδυρμός, κλάμα, φωνές, σιγανές κατάρες άκουγες. Όλα τα μάτια δακρυσμένα. «Πάνε τα σπίτια μας. Πάει το χωριό μας. Τι θα απογίνουμε τώρα; Προσπαθούσαν οι μεγάλοι να μας καθησυχάσουν, αλλά τίποτα».

ΠΩΣ ΕΒΑΛΑΝ ΤΗ ΦΩΤΙΑ ΟΙ ΝΑΖΙ

Έριχναν μια άσπρη σκόνη πάνω σε πόρτες και μπαλκόνια και με έναν πυροβολισμό λαμπάδιαζαν τα πάντα. Είχαν διαχωριστεί σε ομάδες οι Γερ-

μανοί και δεν άφηναν τίποτα όρθιο, δε υπήρχε ανθρωπιά, αλλά μίσος έκαιγε τα πάντα. Είχαμε και δυο θύματα. Την αιτία δεν την γνωρίζει κανείς, μόνο εικασίες. Ο ένας ήταν ο Αθανάσιος Καρανάσιος που ήτο τυφλός και κάπκε μέσα στο σπίτι του. Το δεύτερο θύμα ήταν μια γυναίκα από τον κάτω μαχαλά, η Γιάννα. Την βρήκαν σκοτωμένη στο Γιαννόπουλα, φορτωμένη με πορτοπαράθυρα. Αυτή την εκτέλεσαν εν ψυχρώ. Ας αναπαύσει ο Θεός τις ψυχές τους!

Αγαπητοί μου θέλω να κάνω μια προσωπική σκέψη, αλλά και έναν προβληματισμό των παππούδων και των πατεράδων μας που έλεγαν: οι Γερμανοί πέρασαν από τα χωριά ΕΛΕΥΘΕΡΟ, ΠΑΛΑΙΟΣΕΛΛΙ, ΠΑΔΕΣ, ΑΡΜΑΤΑ, ΔΙΣΤΡΑΤΟ, ΛΑΪΣΤΑ, ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ. Ολοκληρωτική καταστροφή-ολοκαύτωμα στο χωριό μας, τίποτα όρθιο. Στα υπόλοιπα χωριά έκαιγαν από 10-15 σπίτια. ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑΤΙ; Δεν γνωρίζω αυτή την διαφορετικότητα, το ξεχωριστό απέναντι μας. Εικασίες πολλές.

ΓΥΡΙΣΜΟΙ

Αλήθεια δεν γνωρίζω πόσες μέρες μείναμε στην ποταμιά, αλλά γυρίσαμε. Τι αντικρίσαμε πατριώτες, και απευθύνομαι περισσότερο στους νέους; Ερείπια! Πολλοί, μόλις έφταναν κοντά στα ερείπια των σπιτιών σταυροκοπιούνταν, τραβούσαν τα μαλλιά τους. «Πώς θα ζήσουμε, πού θα μείνουμε; Μπροστά μας έρχεται ο χειμώνας». Άλλοι πάλι έλεγαν «ο Θεός είναι μεγάλος». Αντίκριζε κανείς μόνο ερείπια από την μικρή Παναγία του χωριού μας,

μέχρι τον Άγιο Αθανάσιο στον επάνω μαχαλά. Σχολεία, σπίτια, αχυρώνες, τα πάντα μια άμορφη μάζα, σωροί από πέτρες.

Κατάρα λοιπόν στους Γερμανούς ΝΑΖΙ. Εμείς οι Έλληνες δώσαμε τα φώτα του πολιτισμού, τους κάναμε ανθρώπους, τους διδάξαμε την δημοκρατία, τους Ολυμπιακούς Αγώνες, επιστήμες, τέχνη, φιλοσοφία, ακόμη και την ονομασία «Ευρώπη» εμείς την δώσαμε. Όταν οι Έλληνες χτίσαμε τον Παρθενώνα οι περισσότεροι ζούσαν στις σπηλιές, σε άγρια κατάσταση. Τίποτα δεν σεβάστηκαν οι Γερμανοί του Χίτλερ! Αλλά, αλήθεια, ο Χίτλερ ήταν ένας και οι Γερμανοί εκατομμύρια. Κανείς τους δεν μπόρεσε να αντιδράσει; Από τη μικρή μου ηλικία άκουγα από τους παππούδες και τους πατεράδες μας ότι μας έχουν στο μάτι και δεν σέβονται κανέναν (διαίρει και βασίλευε), ήθελαν αποικίες. Αλλά φίλοι πατριώτες, θα αναφερθώ και σε κάτι άλλο. ΟΙ ΕΦΙΑΛΤΕΣ ΔΕΝ ΕΛΕΙΨΑΝ ΠΟΤΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

Πολλά συνέβησαν τον καιρό εκείνο. Πείνα, δυστυχία, ασθένειες. Έχασαν τις περιουσίες, τα χρήματα και τις καταθέσεις, ά,τι είχε δημιουργήσει ο καθένας στη ζωή του πήγε περίπατο. Καταστήματα και εμπορεύματα κάηκαν, καταστράφηκαν και λεηλατήθηκαν. Και ρωτώ πάλι. Σήμερα εμείς χρωστάμε στους Γερμανούς ή οι Γερμανοί σε εμάς; Αλήθεια, το σπίτι μου το πατρικό, γιατί το έκαψαν; Το κατάστημα του πατέρα μου και το εμπόρευμα του γιατί το έκαψαν; Τα χρήματα που είχε στην τράπεζα ποιος τα πήρε; Γιατί άραγε ήρθαν στην Ελλάδα; Θα μου πείτε, εντο-

λή του Χίτλερ. Αλήθεια, τόσα εκατομμύρια Γερμανοί δεν μπόρεσαν να αντιστρέψουν την κατάσταση αυτή; Ή μήπως δεν ήθελαν;

Έγινε αυτό το κακό στο χωριό μας. Καταστράφηκε, οι κάτοικοι έχασαν το γέλιο, την ελπίδα τους. Το στολίδι της Πίνδου χάθηκε ανεπιστρεπτή. Βοήθεια από πού; Από το κατεστραμμένο κράτος; Από τους διεθνείς οργανισμούς; Τότε ιδρύθηκε το σχέδιο Μάρσαλ για να επανορθώσει το κακό; Άρχισαν να χτίζουν μικρά σπιτάκια, δυο δωματιάκια, πόρτες, σκέπαστρο με πισσόχαρτο, χωρίς πατώματα και νταβάνια.

Αλλά πρέπει να αναφέρω και το εξής γεγονός. Προτού αρχίσουν να χτίζουνε αυτά τα σπιτάκια, επισκέφτηκε το χωριό μας μια επιτροπή και πρότεινε στους πατεράδες και στους παππούδες το εξής. Να γίνει μεταφορά του χωριού προς τα μέρη της Ηγουμενίτσας. Να χτιστούν σπίτια εκεί, να μας δώσουν κτήματα και ζώα. Ένα καινούριο χωριό. Όσοι επιθυμούν από τους κατοίκους να κρατήσουν την εδώ περιουσία τους. Μικρός ήμουν, δε θα ξεχάσω τα πρόσωπα των παππούδων-πατεράδων, με δάκρυα στα μάτια απάντησαν «ΠΟΤΕ! ΔΕΝ θα εγκαταλείψουμε την γη των προγόνων μας, την ιστορία μας, τα βουνά μας, τις εκκλησίες μας».

Η απάντηση δεν μπορώ να πω αν ήταν σωστή, πάντως ήταν μαζική, από όλους. Ό,τι μπορείτε βοηθήστε μας εδώ στον τόπο μας, στην γη των προγόνων μας και ο Θεός βοηθός μας. Καλημέρα Νέες Πάδες, και άρχισε ο νέος ρυθμός.

Ονομαστική κατάσταση των σπιτιών που κάηκαν από τους Γερμανούς του Χίτλερ,
(Δευτέρα 18 Οκτωβρίου 1943, Πάδες)

Α. Κάτω μαχαλάς

1. Κασκαβέλης Ιωαν.	12. Γιάσου Χρήστος	23. Κουφογιάννη Περιστέρα
2. Τσούκας Γεώργ.	13. Αθανάσ. Μόσχος	24. Χρόνης Ιωαν.
3. Τζίκα Μαρία	14. Κουφίσιος Γεωργ.	25. Βατάλης Αδάμος
4. Κατσαμάνη Σταμ.	15. Ν. Κουφός	26. Κοντογιάννης Χαρ.
5. Σταύρου Πολυξένη	16. Κουφίσιος Ιωαν.	27. Κατσιαμάνη Γ.
6. Τόσκα Ιωάννα	17. Γιωτάκη Βασιλική	28. Σουμπέτης Αθαν.
7. Παπαγιώργης Χρ.	18. Ράπτης Κων/νος	29. Χρόνης Ιωάννης
8. Μαράγκη Ελένη	19. Ευφρ. Κουφού	30. Παντής Χ.
9. Τέλο Βατάλη	20. Τζίκας Κων/νος	31. Τζίκας Κων/νος
10. Γιάσου Μαρία	21. Μαράγκη Ελένη	32. Μαράγκης Ιωαν.
11. Γεωργ. Ρουμπέλας	22. Τρυγώνης Κων.	33. Μόσχος Νεοπόλεμος

Β. Μεσαίος μαχαλάς

1. Κυριάκη Ανδρονίκη	19. Αθανάσιος Ρώσιος	37. Καραθάνου Γιάννινα
2. Κυριάκης Ιωάννης	20. Τέγου Χρυσή	38. Μπαζιάκα Μαρία
3. Κόκκινος Αναστ.	21. Νάστος Γεώργιος	39. Πλασάτης Φάνης
4. Κυριάκη Λίτινα	22. Περιστέρα Μαρία	40. Γκαριορίνα
5. Σγουρός Ιωάννης	23. Καψάλης	41. Τηγανίκα Ανδρονίκη
6. Λα Κουνέ Θ. Καλ.	24. Τριζή Τσιούτο	42. Γκράσου Μαρίνα
7. Γραβάνης	25. Γκράσος Σπύρος	43. Τζιατζιόπουλος Βασ.
8. Τζαρτζαβίδης	26. Ζήκο Δέσποινα	44. Καλιώρας Γεώργιος
9. Γκαμπράνης Ιωαν.	27. Ντουμπέσας Νικολ.	45. Τζιουμάνης Ιωαν.
10. Τσούφινα Σταματία	28. Μητράκινα	46. Γκασιώρα Δέσποινα
11. Ζούκας Βασίλειος	29. Πιπέρη Ζωρώ	47. Πιπέρης Ιωάννης
12. Τσούκας Σ. Αναστα.	30. Γκούντας Ιωάννης	48. Λιούσκας Ιωάννης
13. Ζούκας Ζήσης	31. Πιπέρης Φάνης	49. Περδίκης
14. Πιπίκου Ανδρονίκη	32. Τζίτζινας Γεωργ.	50. Λιούσκας Νικόλαος
15. Τζουβέκας Ιωαν.	33. Στυλίδης Σωτηρ.	51. Τσίνας Αδάμος
16. Ζωΐνα Βασιλική	34. Γορνάς Ιωάννης	52. Βασιλική-Βελίου- Τζιάτζιου
17. Τζουβέκας Αθαν.	35. Τσούκας Αναστ.	53. Καρανάσιος Ιωάννης
18. Κουντούρης Κ.	36. Θεοδώρου Καλλιόπη	

Γ. Επάνω μαχαλάς

1. Καρανάσιος Γ. (Γίτσια)	5. Νισίκινα Χρυσή	9. Χρυσικού Ελένη
2. Κάπου Βαΐτσα	6. Σκίρτας Κων/νος	10. Σκίρτας Αδάμος
3. Μπισσογιάννης Κων.	7. Τράμπου Σάφου	11. Χρυσικός Ιωάννης
4. Σκίρτας Ιωάννης	8. Σκίρτας Νικόλαος	12. Κάτσιου Δέσποινα

13. Χρυσικού Ε.	25. Μαντζιώρη Ανδρονίκη	36. Μπέκος Βασίλειος
14. Γιαννακας Νικόλαος	26. Καραμπερος Δημ.	37. Σταφαντής Αδάμος
15. Πανίσης Ιωάννης	27. Τόλη Άννα	38. Μπέκος Ιωάννης
16. Καρακώστα Γεωργία	28. Γαρδίκη Τέγω	39. Τσιουρίδης Χαρίλαος
17. Βαΐνας Κων/νος	29. Τόλη Αγόρω	40. Αναγνώστου (Γιατρός) Αν.
18. Καρακώστα Κλειώ	30. Ζιούλινα	41. Σίμου Χαρίκλεια
19. Βάινας Νίκος	31. Πλασατης Ιωάννης	42. Εξάρχου Γεώργιος
20. Θεοδωρίδης Δημήτριος	32. Καραϊσκος Στέργιος	43. Γκούντας Νικόλαος
21. Αναγνώστου Γιαννούλα	33. Τόσκας Μαργαρίτης	44. Ράπη Δέσποινα
22. Μεσσής Στέργιος	34. Καραϊσκος Στέργιος	45. Μίκου Βασιλική
23. Αναγνώστου Αναστ.	35. Κυριακή (Στυλ.
Τσιαπετίνα	46. Οικ. Ζόρρος
24. Πίπα Βασιλική		

ΚΑΤΟΧΗ

Αλήθεια, δάση και βουνά
υπάρχουνε στον κόσμο ακόμη;
Υπάρχουν οι μεγάλοι δρόμοι
που παν σε μέρη αλαργινά;

Ανθίζουν πάντοτε οι βραγιές;
Στους κάμπους είναι φως κι ειρήνη;
Κι έμεινε λίγη καλοσύνη
μες τις ανθρώπινες καρδιές;

Απίστευτα μας φαίνονται όλα
σ' εμάς που ζούμε τώρα χρόνια
σαν σ' αορεινά φτωχά καλύβια
που τ' αποκλείσανε τα χιόνια...

Θα νάρθει τάχα μιαν ημέρα
σαν από τόπους μακρινούς
η Άνοιξη που λαχταράμε;
Και θα μας εύρει ζωντανούς;

Κώστας Ουράνης

Αχυρώνες Ακρογεώργη)	Αλευρόμυλοι (Μισθωμένοι από την κοινότητα)	Κατάστημα νοικιαζόμενα	Κοινοτικά κτήρια
Μεσσής Στέργιος	Ν. Σίμος	Μεσσής Στέργιος	ΑΡΡΕΝΑΓΩΓΕΙΟ
Τριζή Γεωργία	Εκκλησίας	Παντοπωλείο	(Δημοτικό Σχολείο)
Γκράσος Γεώργιος	Αθανάσιος Καρανάσιος	(Ενοικ. Δ. Σχολείο)	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ
Σήκο Ποππό	Ιωάννης Χρυσικός	Λιούσκας Ιωάννης	(Δημοτικό Σχολείο)
Βατάλη Γιαννούλα	Τόσκας (Μόσχος Νεοπ.)	(Εις την οικία του)	ΚΑΡΑΚΟΛΗ
Κάλου Βαΐτσα	Άγιος Γεώργιος	Τζιουβέκας Καφενείο	(Τούρκικο Φυλάκιο)
Καλιώρα Σοφία	(Εκκλησίας)	(Δικό του)	ΜΗΛΕΚΟΣ (Τούρκικη
Γιάννακας Νικόλαος		Πλασατης Κων/νος	Αστυνομία) μετά το 1913
Σίμος Νικόλαος		Αδάμος Καφενείο	Ελληνική Αστυνομία
		(Ενοικ. Δ. Σχολείο)	ΔΙΩΡΟΦΟ ΚΤΗΡΙΟ
			(Κρεοπωλείο + Αποθήκη
			κρασιών της εκκλησίας
			ΚΑΜΙΝΙ (ΙΩΑΝ. ΤΟΥΛΗΣ)

ΣΥΝΟΛΙΚΑ

Σπίτια, Κοινοτικά Κτήρια και ενοικιαζόμενα, Αχυρώνες κ.λ.π.
(που κάηκαν από τους Γερμανούς στις 18 Οκτωβρίου 1943)

Κάτω μαχαλάς	33 Σπίτια	43
	10 Αχυρώνες	
Μεσαίος μαχαλάς	53 Σπίτια	68
	9 Αχυρώνες	
	6 Καταστήματα	
Μεσαίος μαχαλάς	5 Κοινοτικά κτήρια	57
Κάτω, Μεσαίος, Πάνω μαχαλάς	6 Αλευρόμυλοι	
Πάνω μαχαλάς	46 Σπίτια	
		Σύνολο 167

Μαρτυρίες: Ιωάννη Μεσσή & Ευφροσύνης Νάστου-Τσιάμη
με κάθε επιφύλαξη ανθρώπινου λάθους + - 3%

Και μετά τι;

Αντι-Ανάπτυξη

Αυτές τις μέρες (τέλη Αυγούστου 2011) απομακρύνονται για «παλιοσίδερα» μεγάλοι σιδερένιοι σωλήνες από την κοίτη του ποταμού Αώου, που μας έλεγαν ότι θα τροφοδοτούσαν με ποταμίσιο νερό λεκάνη εκτροφής ψαριών και εκεί θα ψάρευαν ερασιτεχνικά ντόπιοι και επισκέπτες, που θα σύχναζαν, όταν θα κουράζονταν από το ψάρεμα, και σε ένα «μαγαζί» που κτίσανε δίπλα. Δεν έγινε απολύτως τίποτε, πλην από ένα άθλιο γιαιπί. Ποιος αλήθεια είχε αυτή την «φαιινή» ιδέα για αυτή την «επένδυση», πόσα χρήματα ξοδεύτηκαν, ποιος έκανε τον έλεγχο της υλοποίησης, ποιος και γιατί πλήρωσε; Κανείς δεν θα ελεγχθεί, κανείς δεν θα πληρώσει για το φιάσκο, κανείς δεν θα λογοδοτήσει για το έγκλημα; Στα εδώλια των δικαστηρίων κάθονται όσοι κλέβουν κουλούρια για να λιγοστέψουν την πείνα

τους. Ο νόμος είναι σαν το δίκτυ της αράχνης, πιάνει μόνο τις μύγες. **«Μοιραίοι και άβουλοι»**, όπως λέει και ο Βάρναλης, **θα το καταπιούμε και αυτό.**

Χιλιάδες «επενδυτικά» κουφάρια σε όλη την Ελλάδα με χρήματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από τον κρατικό μας προϋπολογισμό, παραγέμισαν τις τσέπες των επιτήδειων και μετά αναρωτιόμαστε υποκριτικά πώς φθάσαμε στην σημερινή οικονομική και κοινωνική εξαθλίωση. Σίγουρα δεν φθάσαμε εδώ από σεβασμό στο δημόσιο και δημοτικό χρήμα. Τα «προγράμματα» μετρημένη πρόοδο φέρανε όταν οι χρηματοδοτούμενοι ήταν έντιμοι και όχι «αεριτζήδες» και φέρανε αμέτρητη διαφθορά και η ευθύνη βαρύνει την Πολιτεία και διαβαθμισμένα τον καθένα μας και ας μην ψάχνουμε για άλλοθι.

Β. ΤΣΙΑΛΙΑΜΑΝΗΣ

Ορειβατικά Νέα

Στις 10-11/09/2011 έγινε η συνάντηση των ορειβατικών Συλλόγων Δυτικής Ελλάδας ως Ηπείρου (23η ΣΟΣ.ΔΕΗ) Η συνάντηση έγινε στην Πρέβεζα από τον ΕΟΣ ΠΡΕΒΕΖΑΣ στο χωριό Τρίκαστρο η δε κατασκήνωση των ορειβατών στον μαγευτικό χώρο στις πηγές του ποταμού Αχέροντα κάτω από τη φωτισμένη παραδοσιακή γέφυρα.

Κατά την διανυκτέρευση των Συλλόγων έγιναν οι απαραίτητες γνωριμίες και οι χαιρετισμοί από τους προέδρους των συλλόγων, ακολούθησε συζήτηση και παραδοσιακό γλέντι με σουβλάκι και κρασί.

Την άλλη μέρα 12/09/2011 πρωί-πρωί άρχισε η πορεία περίπου 5-6 ώρες στο ιστορικό μονοπάτι των Σουλιωτών μέχρι την μαρτυρική ΚΙΑΦΑ

Έλαβαν μέρος περίπου 130-150 άτομα από όλους τους Συλλόγους.

Δυστυχώς από την Κόνιτσα, την πόλη των βουνών, των ποταμών και φαραγγιών, έλαβαν μέρος μόνο δυο άτομα ο κ. Λαζογιάννης και ο κ. Ευαγγελίδης, ευελπιστούμε ότι του χρόνου στην (24η ΣΟΣΔΕΗ) να λάβουν μέρος πολλοί περισσότεροι.

Για τον Ε.Ο.Σ. ΚΟΝΙΤΣΑΣ (Γ.Λ.)

Και άλλη καλή είδηση

Β. Τσιαλιμάνη

Δεν στέγνωσε η μελάνη από το κείμενό μου για ξενοδοχειακές επενδύσεις στην Πάνω Κλειδωνιά, και στην γειτονιά μου, στο «Δένδρο», θεμελιώθηκε επιδοτούμενο νέο ξενοδοχείο τριών αστέρων, έντεκα δωματίων, εικοσιτριών κλινών, προϋπολογισμού 1.100.000 ευρώ, με όλους τους απαραίτητους χώρους και με όλα τα σύγχρονα «κομφόρ», ακόμη και με μεγάλο χώρο έκθεσης και πώλησης αποκλειστικά τοπικών προϊόντων, από την φιλοπρόοδη οικογένεια Γιάννη και Ελένης Λαζογιάννη και των παιδιών τους. Ανήκουν στους δημιουργικούς συμπατριώτες μας, που δικαιώνουν την ιδιωτική οικονομία, ως βασικού σκέλους ανάπτυξης.

Εκφράζω την χαρά μου που η γειτονιά μου, δροσιζόμενη από το αεράκι του λάκκου «του Καμάνα», γίνεται η πιο τουριστική της Κόνιτσας αφού σε λίγο θα φιλοξενεί δύο ξενοδοχεία, συγκρότημα ενοικιαζόμενων δωματίων και την ιστορική, υπό τα αιωνόβια πλατάνια και την μοσχοβολούσα πανύψηλη λιπανθιά, ταβέρνα «ΤΟ ΔΕΝΔΡΟ». Και ξέρει μόνο ο Θεός τι άλλο θα γίνει στο μέλλον. Κάθε επένδυση στην υποδομή και την ανάπτυξη ενός τόπου δημιουργεί προϋποθέσεις για άλλη επένδυση.

Χίλια μπράβο και περισσότερα ευχαριστώ στην οικογένεια Λαζογιάννη που μπαίνει δυναμικά και με ταχύτατους ρυθμούς στην περιπέτεια της τουριστικής-ξενοδοχειακής ανάπτυξης και μάλιστα σε καιρούς πολύ δύσκολους για την οικονομία της χώρας μας.

Όλες οι υπάρχουσες και οι αναμενόμενες ξενοδοχειακές υποδομές στην περιοχή μας, στην Κόνιτσα και στα χωριά μας, κράζουν στην Δημοτική μας Αρχή πως θα

πρέπει να τρέξει να τελειώσει το γρηγορότερο το μέγιστο αναπτυξιακό-τουριστικό έργο της ανάπλασης του μονοπατιού στην χαράδρα Αώου, που σε λίγα χρόνια βάσιμα θα φέρει χιλιάδες επισκεπτών στον τόπο μας.

Ο Δήμος μας ας καθιερώσει ετήσια τη «**ημέρα των ευχαριστιών**», που δημόσια και έμπρακτα θα εκφράζει τις ευχαριστίες του σε όλους τους επενδυτές, ντόπιους και ξένους, που επένδυσαν και επενδύουν στον τόπο μας, κάνοντας έγνοια τους και τις δικές μας έγνοιες για δουλειά και εισόδημα, ημών και των παιδιών μας. Ευεργέτες του τόπου μας είναι οι επενδυτές. Αυτό πάρουμε χαμπάρι ότι σφραγίσθηκαν οι πόρτες του Δημοσίου και δεν θα γίνονται προσλήψεις σ' αυτό. Το κοινωνικό ψέμα όλοι στο Δημόσιο και μόνο οι μετανάστες στην δουλειά είχε κοντά πόδια. Να τρίψουμε το μυαλό μας για παραγωγικές θέσεις εργασίας. Αν τα εκατομμύρια των καταθέσεων στα τοπικά τραπεζικά καταστήματα γινόταν επένδυση, γινόταν «έργο», η Κόνιτσα αυτόματα θα μεταμορφωνόταν σε «Νταβός της Ελβετίας». Σ' αυτό έχει ευθύνη και η κοινωνία που από μικρόνοια, μικροψυχία, άγνοια, και το χειρότερο από φθόνο, με ψιθύρους και υπόγεια εμποδίζει την δημιουργία ενός ευνοϊκού κλίματος για την επιχειρηματικότητα. Ας ονομασθεί και ένας δρόμος ή μια πλατεία υπέρ του «Ξένου και Κονιτσιώτη Επενδυτή-Επιχειρηματία». Υπάρχουν ανέξοδα πράγματα που αν γίνουν είναι πιο αποτελεσματικά και από συνέδρια για την ανάπτυξη. Όπως λέει και ο στιχουργός «Όλα σου τά μαθα μά ξέχασα μια λέξη, δεν σου μαθα να λές ευχαριστώ».

Το κτηματολόγιο της μονής Στομίου Κόνιτσας Πάνου Τζιόβα

Η μονή Στομίου, που τιμά τη μνήμη της γέννησης της Θεοτόκου¹, βρίσκεται μέσα στη χαράδρα του ποταμού Αώου, πάνω σε βραχώδη λόφο, στην αριστερή του όχθη, ανάμεσα στις απότομες πλαγιές της Γκαμήλας (2.497 μ.) και της Τραπεζίτσας (2022μ)², και οφείλει τ' όνομά του στο μικρό άνοιγμα-στόμιο- της χαράδρας του Αώου³.

Το παλαιό μοναστήρι ήταν χτισμένο απέναντι από το σημερινό, πέρα από το ποτάμι⁴ και η μόνη γραπτή πληροφορία είναι μια επιγραφή γραμμένη σε χονδρή τετράγωνη σανίδα που υπήρχε στο νάρθηκα της μονής πατέρων της Ζίτσας και μας πληροφορεί ότι το παλαιό μοναστήρι χτίστηκε το 1590⁵.

Το μοναστήρι ανοικοδομήθηκε στη σημερινή του θέση το 1774, σύμφωνα με επιγραφή που διάβασε ο Α. Ευθυμίου σε πλάκα της ειδόσου⁶, ενώ άλλη επιγραφή μας πληροφορεί ότι όταν ανοικοδομήθηκε ήταν επίτροπος και ηγούμενος ο Παΐσιος⁷.

Σταδιακά το μοναστήρι, από αμνημονεύτων χρόνων, απέκτησε σημαντική κτηματική περιουσία στον κάμπο της Κόνιτσας⁸, από τα έσοδα της οποίας δαπανούσε 1.400 γρόσια το χρόνο για το Ελληνικό Σχολείο Κόνιτσας και 700 γρόσια για το δημοτικό⁹.

Η κτηματική περιουσία της μονής αποτελούνταν από ποτιστικά, ξηρικά, και χέρσα χωράφια, με οπωροφόρα δένδρα (και αγροκήπια και λιβάδια όπως μας πληροφορεί το παρακάτω ανέκδοτο κτηματολόγιό της που απόκειται στο αρχείο της Μητροπόλεως Δρυϊνουπόλεως¹⁰. Το κτηματολόγιο είναι γραμμένο σε κόλλα αναφοράς, διαστάσεων 0,20Χ0,29 εκατ. με έντονη μαύρη μελάνι, περιέχει τις στήλες αύξ. αριθμός, είδος κτήματος, θέσις, όρια, μέτρα τετραγωνικά και καλλιεργητές και κατά την έκδοση διατηρούμε την ορθογραφία του προτύπου «τα εξ αμνημονεύτων χρόνων/κτήματα της ιεράς Μονής Στομίου Κονίτσης».

1. Βλ. Διον. Δ. Τάτσης, Μοναστήρια της επαρχίας Κονίτσης, Θεσσαλονίκη 1994, σ. 71.

2. Βλ. Δημ. Καμαρούλιας, Τα μοναστήρια της Ηπείρου, Αθήνα 1997, τόμος Α, σ. 147. Διον.Α. Τάτσης, Η Ιερά Μονή Στομίου Κονίτσης και ο Γέροντας Παΐσιος, Κόνιτσα 2008, σσ. 15-16.

3. Βλ. Παν. Αραβαντινός, Περιγραφή της Ηπείρου εις μέρη τρία, μέρος Γ' Ιωάννινα 1984, εκδόσεις Ε.Η.Μ., σ. 12 και 164.

4. Βλ. Διον. Δ. Τάτσης, Η Ιερά Μονή... σσ. 18-19.

5. Βλ. Παν. Αραβαντινός, Περιγραφή της Ηπείρου, μέρος Γ., σ. 12.

6. Βλ. Α. Ευθυμίου, Το μοναστήρι του Στομίου, Κόνιτσας, έτος Α' τεύχος 3, σ.... Ίδιος Ιερά Μονή Στομίου, Κόνιτσα, έτος Α' τεύχη 6 και 8, σσ. 6-8 και 9-13.

7. Βλ. Γ. Παΐσιος επιγραφαί και ενθυμήσεις επαρχίας Κονίτσης, Ηπειρωτική Εστία, τόμος 5 (1956), σσ. 560-563.

8. Βλ. Δημ. Καμαρούλιας, Τα μοναστήρια... τόμος Α', σ. 150.

9. Βλ. Ιωαν. Λαμπρίδης, Ηπειρωτικά Αγαθοεργήματα, περί των εν Ηπείρω Αγαθοεργημάτων, μέρος Α', έκδ. εταιρία Ηπειρωτικών Μελετών, Ιωάννινα 1971, σ. 59.

10. Βλ. Αρχείο Μητροπόλεως, Δρυϊνουπόλεως, Φακ. Μονής Στομίου.

Κόνιτσα

Αυξ. αριθ.	Είδος κήματος	θέσις	όρια	Μ.Τ.	Καλιεργητής
1	Αγροκήπιον	Λεπτοκαρυά	α', Δάσος Κοινότητας Κονίτσας δ', Απόκρυμα μέρη β', κήπος Μονής Στομίου ν', Δάσος Κοιν. Κόνιτσας	1,000	αυτοκαλιεργούμενος Χέρσος παραπλεύρως της ιεράς Μονής
2.	Αγρός ποτιστικός	Πατόματα Κονίτσας (Σπανείκο)	α', Χουσέν Σαϊν βεν δ', Βασ. Χατζνεφρεμίδη β', Σωτήριον Σιούτην ν', Ρούμπεν Γαϊτανίδην	3,500	Ιωα. Β. Μουριχίδης 1/3 οκ. αραβόσιπον
3.	Αγρός ποτιστικός	Καλύβες Κονίτσας	α', Δημ. Καφετζήν δ', Δημ. Καφετζήν β', Κοινοτικόν αύλακα γ', Αθανάσιον Καράν	2,000	Νικ. Ιω. Καφετζής 15 οκ. αραβόσιπον
4.	Αγρός ποτιστικός	Καλύβες Κονίτσας	α', Νικ. Καφετζήν δ', οδόν β', Κοινοτικόν αύλακα ν', Σταύρον Κορδάν	2,000	Δημ. Ιω. Καφετζήν 15 οκ. αραβόσιπον
5.	Αγρός ποτιστικός με 20 κληματαριές	Βούζιο Κονίτσας	α', Αθ. Φαρμάκην δ', Χρ. Πατέραν β', Θεόδ. Κ. Λάπαν ν', με οδόν	2,800	Ευάγγελος Κ. Λάπας 40 οκ. αραβοσίτου
6.	Αγρός ποτιστικός	Βούζιο Κονίτσας	α', Αθ. Φαρμάκης δ', Χρ. Πατέραν β', Κληρονόμους Καραπ. Ευαγγέλου Μάνθου ν', Ευάγγ. Λάπαν.	2,800	Θεόδωρος Κ. Λάπας 40 οκ. αραβόσιπον
7.	Αγρός ποτιστικός	Βούζιο Κονίτσας	α', με οδόν δ', Δημ. Καφετζήν και Αριστούλαν Καρά β', οδόν και Δ. Καφετζήν ν', οδόν	5,800	Χρήστενα Κολόκα 60 οκ. αραβόσιπον
8.	Αγρός ποτιστικός	Βούζιο Κονίτσας	α', Χρίστενα Κολόκα δ', Κληρονόμους Κ. Καφ. β', Ευαγγ. Μαθαίου & Χρ. Καρά ν', Χρ. Κολόκα	5,800	Δημ. Ιω. Καφετζής 200 δραχμάς
9.	Αγρός ποτιστικός με 25 κληματαριές	Βούζιο Κονίτσας	α', αγρόν Ζενέ βέν δ', Θωμάς Λάπας	3,100	Γεώργιος Κ. Λάπας 60 οκ. αραβόσιπον

			β', οδόν και Ζενέλ βέη ν', Βασιλ. Παπατόλην		
10.	Αγρός ποτιστικός (Σιάφαρη)	Καραχαπάνια Κονίτσης	α', Αγρόν Δ. Παντελιά δ', Αδελφών Σούρλα β', Ιμπλιάκ Δημοσίου γ. Αύλακα Μάζιον & αφοί Καρά	2,000	Αναγνωστοπούλειος Σχολή (150 δραχμάς)
11.	Αγρός Ξερικός Χέρσος, ολίγα Χαμόκλαδα	Λεύκα Κονίτσης	α', Αγρόν Νικ. Ευθυμίου δ', Αγρόν Αγ. Αποστόλων β', Κληρονόμων Π. Μπα- μπου και Κ. Μπούσμπουλα ν', με οδόν	1,000	Ν.Π. Τσιαλιαμάνης 1/3
12.	Αγρός ποτιστικός	Παπαρακου Κονίτσης	α', Αγρόν Αναγν. Σχολή δ', Ζώνη Σπ. Ρίζον και Απόστολον Μάρκον β', Παναγ. Λάπα και Αθαν. Ζήκα ν', Κωνσταντί Καλιό	7,000	Αναγνωστοποπούλειος Σχολή 250 δραχμάς
13.	Αγρός Ξηρικός Αγρανάπαυσις	Μεσαμπελιά Κονίτσης	α', Ζενί Χαμήτ Κούλιος δ', με οδόν β', οδόν και Γ. Κυρίτσιν ν', Ν.Δ. Γαϊτανίδης	2,000	Αγρανάπαυσις χέρσος
14.	Αγρός Ποτιστικός 1. Αχλαδιά 1 Βαρκοκιά 2 Κυδωνιές	Πατοσιές Αμπέλια	α', Απ. Χωσάνης-Π. Δασκάλου δ', Κ. Μπούσμπουλας β', Ιω. Μάλιακα ν', Αριστούλα Ευαγ. Μυλωνά	1,500	Ιω. Βαφόπουλος 50 δραχμάς
15.	Αγρός Ξηρικός (του) (Μπατέ)	Πατοσιές Αμπέλια Κονίτσης	α', Χαραλ. Τζέκαν δ', με οδόν β', Κλεοπάτρα Π. Γκούτα ν' με οδόν	1,000	Ανάστης Βαφόπουλος 25 δραχμάς
16.	Αγρός Ξηρικός	Μεσαμπελιά Κονίτσης	α', με Παν. εκ. Γρυσπανίου δ', Μ. Τσιαλαμάνην και Β. Μαλιάκα β', με Τσιαλαμάνην και Αθ. Φαρμάκην ν' Θ. Λαχανά και Α. Στεφάνου	2,600	Ιωάννης Ευαγ. Κοστούλας 1/3
17.	Αγρός Ξηρικός με πέντε μικρές	Μεσαμπιλιά Κονίτσης	α', Ευάγ. Ιω. Κοστούλας δ', Β. Μαλιάκα	3,000	Ν.Π. Τσιαλαμάνης 1/3

	καρυδιές		β', Β. Μπινόλα- Αθ. Φαρμακ. και Αικατ. Ρούσκα γ', Ιω. Ευαγγ. Κοστούλα		
18.	Αγρός Ξηρικός	Αμπέλια Κονίτσας (Λιάμπενι)	α', με οδόν δ', Μιχ. Μπαρπέρην β', Παναγ. Ηγουμενίδου γ', με οδόν	6,000	Γεωργ. Τζέγλας Χέρσος
19.	Αγρός Ξηρικός με 1 καρδιά και 1 αγριοκλαδιά με κλήμα	Παλνογορίτσα Κονίτσας	α', με Κληρον. Μόκαρον δ', Σπ. Δόσια Βεκιάρη β', Σπ. Δόσια Βεκιάρη γ', Σπ. Δόσια & Κλήρου Μόκορου	3,000	Ιω. Ευαγγ. Κοστούλας 1/3
20.	Αγρός Ξηρικός	Παλνογορίτσα Κονίτσας	α', Π. Κ. Ηγουμενίδη δ', Κληρον. Αν. Φώτου β', οδόν & Αν. Τσαταλίδην γ', Αναστ. Φώτου	6,000	Λάζαρος και Ευγένιος Ζαχαράκης 100 δρχ.
21.	Αγρός Ξηρικός	Ξηρικά Κονίτσας	α', Ν.Δ. Σωτήρος δ', Β. Τόγγα β', Β. Τόγγα γ', Καλιόπη Χήρα Ευθυμίου	6,000	Β. Τόγγας 100 δρχ.
22.	Αγρός Ξηρικός	Ξηρικά Κονίτσας	α', Αγρούς ιδιοκτητών εκ Κορτινίστης δ', με Λάκον β', με Δημόσιον Δρόμον γ', Αδελφούς Καρά	1,000	Απόστολος Κορδάς 1/3
23.		Διατηριτέον υπέρ Συντηρήσεως της ιεράς Μονής			
24.	Αγρός Ξηρικός	Ξηρικά Κονίτσας	α', με λάκον δ', Παν. Τασσιούλαν- Ηλ. Παπαδόπουλον β', Πάτραν Κυούτα, Σπ. Νάσιον γ', Λάκον και Κλήρου Τσάκα	3,000	Χρ. Παπαγιάννης 1/3
25.	Λειβάδι	Μπαρκάτικα Κονίτσας	α', Ιορδ. Φατέν δ', Θ. Τσιγαρίδαν, Χ. Γιούσιον β', Δημόσιον Δρόμον γ', Βασ. Νικολόπουλον	3,000	Ν.Π. Τσιαλιαμάνης 1/3

26.	Λειβάδι	Μπαρκάτικα Κουτσούφλιανης	α', Ιορδάνην Φατέν δ', Δημόσιον Δρόμον, β', Μιχαήλ Τσίτον γ', Δημόσιον Δρόμον	1,000	Ν.Π. Τσιαλιαμάνης 1/3
27.	Διατηρητέον υπερ	Συντηρήσεως της ιεράς	Μονής		
28.	Αγρός Ξηρικός	Μπαρκάτικα Κουτσούφλιανης	α', Ευαγ. Κοκόλην δ', Αγρόν Μονής Στομίου β', αγρόν Π. Χλιάπα γ', Ιερερμίαν Μωϊσίδην	6,300	Ν.Χρ. Λάπας (χρέος 4 ετών) 1932- 1936 δρχ. 250 και έτος και το καλιερ- γή ακόμα ο ίδιος
29.	Αγρός Ξηρικός 1 δρίς και δύο καρυδιές μικραίς	Κέδρος Κουτσούφλιανης	α', με οδόν δ', χερσαίαν έκτασιν κοινοτ. Κουτσούφλιανης β', Αφών Καρά γ', Αγρόν Μονής, Μ. Λάπα- Ευαγγέλου Κοκόλη	6,300	Βασιλική Χρ. Πάντου 60 οκ. αραβόσιπον
30.	Αγρός Ξηρικός χέρσος	Βαρκάτικα Κουτσουφλιάνης	α', Με λάκον δ', με οδόν β', Δημ. Μπλακανάν γ', Διονύσιον Πάντον	1,000	Θεοδώρα Κουτσάρα εκ Καβασίλων 25 δραχμάς χρέος 4 ετών 1932-36
31.	Αγρός Ξηρικός	Σέρβινα Κονίτσης	α', Λάκον, & Ανδρέα Τσάνου δ', χερσαίαν έκτασιν Κοιν. Κονίτσης β', οδόν γ', με αγρόν κληρ. Ιω. Τσάκα	12,400	Μ.Χ. Ζδράβος 50 δραχμάς
32.	Αγροκήπιον	Κήπος Ιεράς Μονής Στομίου	α', Κτήματα ιεράς Μονής δ', δασικήν έκτασιν β', Απόκρυμμα μέρη γ', οδόν Μονής Στομίου	3,000	αυτοκαλιεργούμενον παρά της Ιεράς Μονής ο κήπος της
33.	Αγρός Ξηρικός	Μανδρήκλι	α', με οδόν δ', με Λάκον β', με οδόν γ', με Λάκον	3,200	Μ. Καραγιάννης 50 δραχμάς
34.	Αγρός Ξηρικός	Μπαφάτικα Κουτσούφλιανης	α', με αγρόν Ν. Χρ. Λάπα και Παν. Τσιάμη δ', Κληρονόμων Ισμ. Λάνη	4,200	χέρσος

			β', με Χρ. Λάπαν και οδόν ν', με χερσαίαν έκτ. και οδόν		
35.	Αγρός Ξηρικός με 4 κληματαριές	Μανδρήκλι	α', με οδόν δ', με αγρόν Περικλή και Πέτρου Γουσγούνη β', ομοίως ν', ομοίως	8,000	Β.Χ. Ζδράβος 65 δραχμάς
36.	Αγρός Ξηρικός	Αγ. Ηλίας Κο- νίτσης άνωθεν Στρατώνος	α', οδόν δ', Ν. Παπακώσαν β', Αποθήκην Στρατώνος ν', με οδόν	5,000	Μουράτ Μήκους 10 οκ. σιτάρι
37.	Αγρός Ξηρικός	Αγ. Αθανάσιος Κονίτσης	α', Λειβάδι Αγ. Αθανασίου δ', χερσαίαν έκτασιν Κοινο- τητος Κονίτσης β', Αγρόν Ευθ. Κεφάλαι ν', με αγρόν Αγ. Αθανασίου	8,000	Λάζαρος και Ευγένιος Ζαχαράκης 25 δραχμάς ετησίως
38.	Αγρός Ξηρικός	Κουτσουπιά Ιεράς Μονής Στομίου	α', με δάσος Κοιν. Κονίτσης δ', με δάσος Κοιν. Κονίτσης β', με δάσος Κοιν. Κονίτσης ν', με δάσος Κοιν. Κονίτσης	2,000	Χέρσος Αγρανάπαυσις πλησίον της Ι. Μονής
	Διατηρητέα Κτήματα υπέρ	Συντηρήσεως της Ιεράς	Μονής Στομίου Κονίτσης		
5.	Αγρός Ποτιστικός	Μειντάνια Κονίτσης	α', με αγρόν Βασιλεικής Το δούλον δ', με αγρόν Ιω. Τάγου- Σαμαρά β', ομοίως ν', Θ. Σανοβίτης και Π. Ντόκου	3,000	Ισμαήλ Γιακούπ χούσος 1/3
27.	Λειβάδη	Μπαρκάτικα Κουτσούφλιανη	α', Παναγ. Τσιάμη δ', αγρόν Μίκου Τσίτου β', Ισμαήλ λάνης & Ι. Μονής ν', Ιορδάνη Φατί & Μ. Τσίτου	3,000	Ν.Π. Τσιαλιαμάνη 1/3
31.	Αγρός Ξηρικός	Φτελιά Κονίτσης	α', με λειβάδι Μονής δ', με Γ. Φλώρον β', Κούλαν Δερδέκη ν', Αγρόν Αγ. Αποστόλων	1.500	Χρήστ. Χατζηρούμπης Σημ. Τα τεμάχια είναι εν και τα τρία (ακολου θούν) 23 και 28
23.	Αγρός Ξηρικός	Φτελιά Κονίτσης	α', Αικατερ. x. Τατσιοπούλου δ', Αγρόν Μονής Στομίου	7,400 14.000	Χρ. Χατζηρούμπης

			β', Βασιλική χήρα Δαρδέκη ν', Κληρονόμους Ιω. Τσάκα		
28.	Αγρός Ξηρικός	Φτελιά Κονίτσης	α', Αικ. χήρα Τατσιοπούλου δ', Αγρόν Μονής Στομίου β', Βασιλική χήρα Δερδέκη ν', Κληρ. Ιω. Τσάκα	7,400 14.000	Χρ. Χατζηρούμπης 600 δρχ.
41.	Αγρός Ποτιστικός (Ζόρτους)	Πατόματα	α', Κληρον. Β. Αντωνίου δ', Μελ. Μελετίου & Ν Ν. Χατζηρούμπαν β', Ιω. Ευαγγέλου Κοστούλα ν', Αγρούς Κωνστ. Γεωργιάδου	5,000	Ρούμπης Ιω. Γαϊτανίδης 30 οκ. αραβόσιτον
31.	Αγρός ποτιστικός (Μπερικέτ)	Καραχασιάνια Κονίτσης	α', Κτήματα Γεωργικής Σχολής & εκκλησίας Κουτσούφλιανης δ', Αγρόν Παντελιά & Αδ. Καρά β', χερσαίαν έκτασιν ιμπλιακίου Κονίτσης ν', Απόστολο Κορδάν & Ανταλάξιμο	14,100	Ιωάννης Ιορδ. Χατζηρούμπης 40 οκ. αραβόσιτον
43.	Λειβάδι	Πατόματα Κονίτσης	α', Βασίλειον Χατζηνευρεμίδην δ', Κληρ. Γ. Ντοπόλα & Αυλάκι Μάζιον β', Παναγ. Ηγουμενίδη ν', Ιορδ. Αθανασίου και Χατζή Χαϊντάρ & Γ. Μπικλιμπή	6,000	Ιωάννης Β. Μουρικήδης 90 οκ. αραβόσιτον
15.	Αγρός Ξηρικός	Μπαρκάτικα Κουτσούφλιανης	α', με οδόν δ', Αικατ. Τατσιοπούλου β', Αποστ. Κουτρομπίναν ν', Δημόσιον Δρόμον	6,000	Απόστολος Κορδάς 1/3
40.	Αγρός Ξηρικός	Μριτσαύλακα Κονίτσης	α', Αντ. Μαλιάκα & Αγρόν ανταλάξιμον δ', Αριστοκλήν Πύρον β', Ευανθία Μπούνα & Αβραάμ Τουμουρτζίδη ν', Κούλα χήρα Μπούτενας	3,000	Ν.Π. Τσιαλιαμάνης 1/3
12.	Λειβάδι	Μπαρκάτικα Κουτσούφλιανης	α', Παναγ. Τσιάμη δ', Αγρόν Μ. Τσίτου β', Ισμαήλ Λάνη & αγρόν Μονής Στομίου ν', Ιορδάν Φατέ & Μίχου Τσίτου	3,000	Β. Τόγγας 50 δραχμάς

ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ
ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ 17 Γ
ΤΗΛ/ FAX: 25210 27077

Δράμα 3 Οκτωβρίου 2011

Αρ. Πρωτ.: 25

Ηπειρώτισσες, Ηπειρώτες, αγαπημένοι φίλοι της Ηπείρου,

Η Πανηπειρωτική Ένωση Ν. Δράμας, αγκάλιασε θερμά το όνειρο όλων μας για την απόκτηση της Ηπειρωτικής Στέγης. Ενός ιδιόκτητου χώρου, που δεν θα στεγάσει μόνο την αγάπη μας για την Ήπειρο, αλλά θα αποτελέσει στολίδι πολιτισμού και διατήρησης πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.

Έτσι λοιπόν σήμερα και έπειτα από πάμπολλες δυσκολίες και συνεχή προσπάθεια, ένα αίτημα χρόνων λαμβάνει μορφή, επί της οδού Παγγαίου 1, απέναντι από το αρχοντικό Τζήμου, συνολικού εμβαδού 240 τ.μ, με τμήμα υπογείου και με θεμελιακή υποδομή για άλλα 400 τ.μ.

Η δαπάνη για την ολοκλήρωση του έχει προϋπολογιστεί περίπου στις 300.000 ευρώ και μέχρι σήμερα επενδύθηκαν τα 2/3 του ποσού. Η ανοικοδόμηση του κτιρίου έχει ολοκληρωθεί, όμως για να αποκτήσει η Στέγη μας την τελική της μορφή απαιτούνται, βασικές για την λειτουργικότητά της εργασίες, όπως δάπεδα -κουφώματα -στέγη κ.τ.λ

Καθώς οι οικονομικοί πόροι του συλλόγου έχουν εξαντληθεί, παρακαλούμε όλους τους φίλους, τα μέλη και τους έχοντες καταγωγή από την ιδιαίτερη πατρίδα μας, την Ήπειρο, να συνεισφέρουν κατά το δυνατό, με στόχο να ενισχύσουν την προσπάθεια αυτή.

Η Πανηπειρωτική Ένωση Ν. Δράμας διατηρεί τραπεζικούς λογαριασμούς τόσο στην 1) Εθνική Τράπεζα: 275/296020-65 όσο και στην

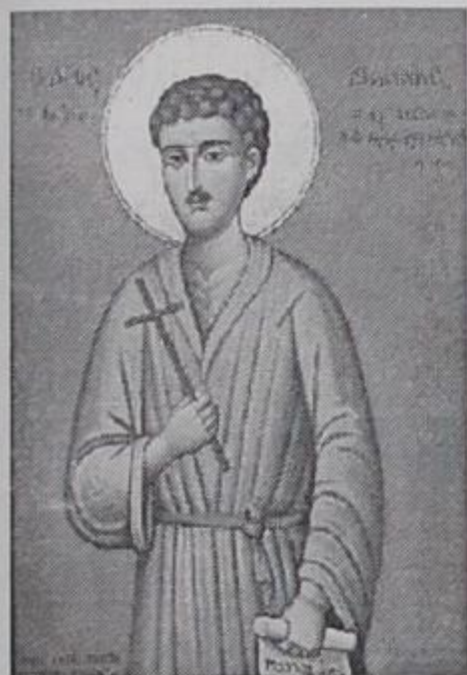
2) Eurobank EFG: 0026-0250-0100327966

Σας ενημερώνουμε ότι η Ένωσή μας εκδίδει τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τις δωρεές που αποδέχεται και πραγματοποιεί δημόσια οικονομική ενημέρωση για την συνολική πορεία του έργου.

Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να απευθύνεστε στα Γραφεία της Ένωσης, Αντιγόνου 17Γ, όπως επίσης και στα τηλέφωνα - 25210-27077/6977899282 & 6972776029.

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΕΚ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Θα θέλαμε και από την πλευρά μας να κάνουμε μικρή αναφορά στον βίο του Αγίου Ιωάννη του εκ Κονίτσης και μαρτυρήσαντος στο Αγρίνιο (Βραχώρι). Μάλι-

στα αρκετοί από εμάς δεν γνωρίζουμε καν για την αγιότητά του, και μάλιστα μερικοί Αγρινιώτες και κάτοικοι από την Ιθάκη με έκπληξη άκουσα πως τον ξέρουν σαν Τουρκόγιαννο από τα Ιωάννινα.

Δεν ξέρω αν η γαλήνια ομορφιά της φύσης, η χαλαρωτική βοή του Αώου ποταμού ή η ενατένιση του ουρανού, του ορίζοντα, πάνω από της κορυφές των βουνών από το ύψωμα της Κόνιτσας, δημιουργούν άτομα στοχασμού, βαθειάς θρησκευτικής γαλήνης που δεν σκέφτονται το κόστος των προτερημάτων της μεγάλης πόλης για να μην χάσουν τις αξίες τους και μέσα στην καθημερινότητα της κίνησης των μεγαλουπόλεων να μην χάσουν την πνευματικότητα τους.

Άτομα ανήσυχα για την δημιουργικότητα της ζωής σαν τον Άγιο Ιωάννη εκ Κονίτσης, τον Άγιο Αρσένιο εκ Φα-

ράσων Καππαδοκίας, όπου το ποιμνιό του ζει εδώ στην Κόνιτσα καθώς και οι πιο κοντινοί του άνθρωποι όπου τον ακολουθούσαν παντού οι οποίοι ήταν οι ψαλτάδες του, ο δικός μας Γέροντας π. Παΐσιος με τα πρώτα ασκητικά του χρόνια στην Μονή Στομίου μέσα στην χαράδρα του Αώου ποταμού, έζησαν, ανδρώθηκαν, σμίλευσαν το μυαλό τους με χριστιανικές αρχές, μεγάλωσαν εδώ στην ΚΟΝΙΤΣΑ.

ΚΟΝΙΤΣΑ, επαρχιακή πόλη βόρεια δυτικά και σε απόσταση 67 χιλ. από τα Ιωάννινα. Το όνομά της προήλθε από την αρχαία ηπειρώτικη πόλη Κνωσσός με παραφθορά Κονισσός, Κόνισσα,

Κόνιτσα, Κόνιτσα. Επίσης θεωρείται το όνομα σλάβικο από τους Σκυθοσλαύους – Σκυθοσλαβική, Κόνι...τσα, που σημαίνει στα σλάβικα άλογο, Κόνιτσα, Κόνιτσα ...αλογότοπος, συνάντηση από Μακεδονία και Ήπειρο

για ανταλλαγή προϊόντων εδώ στην Κόνιτσα όπου μαζεύονταν με τα μεταφορικά τους μέσα, τα άλογα, μάλιστα σε μεγάλο αριθμό.

ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΑ Κόνιτσα, μια περιοχή της Ηπείρου όπου από τους αρχαίους χρόνους κατοικούσαν οι Μολοσοί, φύλα ελληνικά όπου συμμετείχαν και στον Τρωικό πόλεμο. Οι Μολοσοί θεωρούσαν τους βασιλείς τους από-

γονους του Αιακού, παππού του Αχιλλέα, ήθελαν να θεωρούνται Αχαιοί, και οι υπόλοιποι Έλληνες τους θεωρούσαν ομοεθνείς τους αφού τους επέτρεπαν να συμμετέχουν στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Βασιλιάς τους ο Θαρύπας.

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ. Στην Τριφυλλία, όπως ονομαζόταν η περιοχή κατά την αρχαιότητα, αναπτύχθηκε η πόλη της Μολοσσίδας, πατρίδα της μητέρας του Μεγάλου Αλεξάνδρου, Ολυμπιάδος, και ορμητήριο του ενδοξότερου βασιλιά της Ηπείρου, του Πύρρου, ξάδερφος του Μέγα Αλεξάνδρου κατά το 297 π.χ. Στην τοποθεσία όπου είναι χτισμένη σήμερα η Κόνιτσα υπήρχε αρχαία πόλη, η οποία γνώρισε περιόδους ακμής και παρακμής. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι ήταν η Αντιτανία της αρχαιότητας, ενώ άλλοι την ταυτίζουν με την Ερίβια. **ΡΩΜΑΪΚΑ** και **ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ** χρόνια, κατά του Ρωμαϊκών χρόνων, η κοιλάδα του Αώου ήταν ένα από τα λίγα περάσματα προς την Ήπειρο και την Θεσσαλία για τους Ρωμαίους, οι οποίοι αποβιβάζονταν από την Ιταλία στην αρχαία Ιλλυρία, στα σημερινά αλβανικά παράλια. Αργότερα, τμήματα της Εγνατίας Οδού διέσχισαν την περιοχή. Κατά την πρώιμη Βυζαντινή εποχή, Βησιγότθοι, Βάνδαλοι, Άβαροι και Σλάβοι κάνουν επιδρομές στην περιοχή και προξενούν καταστροφές. Τον 8ο αιώνα η Κόνιτσα υπάγεται στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, ενώ μέχρι τότε υπαγόταν στον Πάπα. Το 1380 εμφανίζεται για πρώτη φορά η σύγχρονη ονομασία της

στο Χρονικό των Ιωαννίνων, όπου γίνεται αναφορά στο κάστρο της.

ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ. Η ανάπτυξη αυτήν την εποχή μεγάλη. Επί σουλτάνου Μουράτ (1421-1451) περιήλθε στους Τούρκους αφού συντέλεσε σε αυτό ο εκ Λεσκοβικίου αρνησίθρησκο Ισαήμ, ο πρώτος ηπειρώτης, ο οποίος ασπάσθηκε τον Ισλαμισμό. Από την Κόνιτσα καταγόταν η Χάμκω η μητέρα του Αλή Πασσά, κόρη του Τεινάλ μπέη. Τούρκοι και Έλληνες έζησαν αρμονικά για πολλά χρόνια, λατρεύοντας κάθε λαός τον δικό του Θεό και ασκώντας κυρίως τη βυρσοδεψία και την ταπητουργία. Η Κόνιτσα απελευθερώθηκε από τον Ελληνικό στρατό την 24 Φεβρουαρίου 1913.

Στα μισά του 18ου αιώνα τοποθετήθηκε ως νέος θρησκευτικός αρχηγός διακεκριμένος Δερβίσης που στάλθηκε από την Χίο. Ήταν άξιος αρχηγός πατριάς και ηγούμενος Δερβίσικου τεκέ, με αξίωμα Σέχη. Παντρεύτηκε μια Τουρκάλα και απέκτησαν παιδιά και στα 1785 και έναν γιό.

Το όνομά του Χασάν. Σαν ισχυρός Σέχης της Κόνιτσας ήθελε ο γιος του να πάρει και αυτός τον διοικητικό δρόμο και να γίνει αρχηγός των μουσουλμάνων.

Έτσι περνούσαν από το τζαμί και τους τεκέδες, ώρες πολλές. Με καθοδήγηση προς τον θεό τους Αλλάχ, τον προφήτη Μωάμεθ που σε ηλικία 40 χρονών το 610 μ.Χ. σε ένα σπήλαιο στην Μέκκα εβίωσε πνευματική εμπει-

ρία, οραματίστηκε άγγελος που τον έβαλε να διαβάζει τα μηνύματα του Αλλάχ. Ο πατέρας τού χάρισε το Κοράνι, quran, αναγγελία, κήρυγμα. Διάβαζε τις διηγήσεις από την Χαντίθ, παράδοση για την σοφία του Μωάμεθ, που είναι το δεύτερο στήριγμα του Ισλάμ μετά το Κοράνι. Ώρες δίπλα από τον Αώο ποταμό μέσα στην ομορφιά και την ησυχία της φύσης ο αρχιδερβίσης της Κόνιτσας ήταν βέβαιος ότι ο Χασάν είχε μνηθεί για τα καλά τον μουσουλμανισμό. Μέσα στα δασύλλια της Κόνιτσας κατέφευγε να ερμηνεύσει το δημιούργημα του κόσμου, του σύμπαντος, την αρμονία της φύσης, το κισμέτ απόλυτος προορισμός, μοίρα που καθορίζει ο Αλλάχ του κάθε ανθρώπου. Του άρεσε η μοναξιά, η ησυχία. Στα 20 του χρόνια ο πατέρας του τον στέλνει στα Γιάννενα για να γίνει Δερβίσης. Με τελετουργικούς χορούς έφθαναν σε έκσταση πιστεύοντας ότι ενώνονται με τον Θεό. Ενασχόλησή του ήταν η Kalam, ομιλία, συζήτηση με τον Θεό, εισαγωγή στην μυστική θεολογία των μουσουλμάνων με οδηγό τα συγγράμματα των Ισλαμιστών και τα Mathnawi δίστιχα βιβλίο μετά το κοράνι. Διδάσκονταν, ότι ο προφήτης δήλωσε

1. δεν υπάρχει άλλος Θεός πλην του Αλλάχ και ο Μωάμεθ είναι ο απόστολός του

2. επί της τακτικής προσευχής

3. επί της ελεημοσύνης

4. επί της ιεράς αποδημίας στην Μέκκα

5. επί της νηστείας κατά τον μήνα Ramadan ραμαζάνι

Του δίδαξαν μίσος προς τους χριστιανούς, ότι ο Θεός δεν είναι τριαδικός, το Άγιο πνεύμα είναι ο αρχάγγελος Γαβριήλ, ότι ο Ιησούς ήταν ένας απλός προφήτης ότι δεν σταυρώθηκε ο ίδιος αλλά ένας όμοιος του, ότι δεν υπήρχε ανάσταση, ότι ο Θεός είναι ο αυστηρός εξουσιαστής όλων των όντων, καθορίζει τα πάντα και κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να παραβλέπει ή να ανατρέψει το μέλλον του που του προόρισε ο Αλλάχ.

Μα στο μυαλό του δεν είχε βρει όλα τα ερωτήματα για τον κόσμο μέσα στο τάγμα των δερβίσηδων όπως «γιατί ο Θεός, Αλλάχ καθορίζει την ζωή των ανθρώπων με απόλυτο τρόπο? γιατί να μην αφήνει τον άνθρωπο ελεύθερο να καθορίσει το μέλλον του?»

Σαν άξιος πλέον Δερβίσης διορίζεται στο Βραχώρι στο σημερινό Αγρίνιο κοντά στον Γιουσουφ Αράπη και λεγόταν και Χανζαζάρ Ισουφάραβας καπετάνιος του Αλή Πασά.

ΑΓΡΙΝΙΟ. Κατά την μυθολογία ιδρύθηκε από τον Άγριο απόγονο του Αιτωλού. Την ίδρυσαν οι Αγραίοι ή Αγριάνοι το ορεινό Αιτωλικό φύλο. Σε ακμή τον 3ο π.χ και καταστρέφεται μετά την ναυμαχία του Ακτίου που έγινε 2 Σεπτεμβρίου 31 π.Χ., όπου ο Οκταβιανός που συνέτριψε τον Αντώνιο δημιούργησε ρωμαϊκή επαρχία με πρωτεύουσα την Νικόπολη ενώ σε όλη την Αιτωλοακαρνανία έφερε τον αφανισμό. Ο

Ακύλας μαθητής του αποστόλου Παύλου έφερε τον χριστιανισμό στην Ακαρνανία. Οι Τούρκοι, πλούχοι Οθωμανοί, το 1460 εγκαταστάθηκαν στο Βραχώρι πλούσιο σε ελιές και αμπέλια. Το 1718 αφήνουν να εγκατασταθούν και χριστιανοί για να τους έχουν ως εργατικά χέρια για τις γεωργικές δουλειές τους. Έτσι αναπτύσσονται μαχαλάδες με χριστιανούς περιφερειακά και στο κέντρο έμεναν οι Τούρκοι και λίγοι Εβραίοι. Το 1760 -1762 οι Βραχωρίτες ακούνε πρώτοι τους λόγους του Αγίου Κοσμά.

Ο πλέον άνδρας Δερβίσης διοικούσε το Βραχώρι όπου ο ίδιος έκανε πεζός περιπολίες θα λέγαμε. Μα το μυαλό του δεν έμενε ήσυχο και πάντα ανήσυχο θαύμαζε την δημιουργία της φύσης και του κόσμου, πώς τα δένδρα, τα κλήματα ζωντανεύουν και μας δωρίζουν την ζωή τους, τον καρπό τους, ώστε να δυναμώνει η δική μας ζωή? Μόνο εμείς οι άνθρωποι στερούμε την ζωή, μήπως τους άπιστους τους έπλασε άλλος Θεός?

Μια μέρα σταματά στον Ναό των Ρωμιών τον Άγιο Δημήτριο σε πλάτανο δίπλα όπου υπήρχε πηγάδι για να πιει νερό. Μα δεν είχε την μπούκλα, παγούρι

- δερβίση να σου προσφέρω με την μπούκλα μου λίγο νερό?

- Ο Χασάν σάστισε όταν και για πρώτη φορά συνάντησε Έλληνα κληρικό, εφημέριο του Αγίου Δημητρίου

- Σου επιτρέπουν να μιλάς σε αλλόθρησκο και να τον φιλεύεις κιόλας?

- Ο κληρικός του απάντησε: όταν ο

Χριστός βρέθηκε διψασμένος σε ένα πηγάδι και μια γυναίκα η Σαμαρείτιδα του πρόσφερε νερό, γιατί εγώ να μην σου δώσω? τι μας χωρίζει? παιδιά εναντίον του Θεού είμαστε. Ο Χασάν συγκλονίστηκε με την πράξη του κληρικού. Τράβηξε για το Σαράι κρατώντας στο μυαλό του την μεγάλη διδασκαλία που άκουσε

- αυτό λοιπόν που ενώνει τους ανθρώπους είναι η...ΑΓΑΠΗ...

- Γιατί στο τάγμα δεν μου το δίδαξαν?

- Μήπως μήπως είμαι στο ψέμα συλλογίστηκε, σήκωσε τα μάτια στον ουρανό και ψέλλισε

- Δημιουργέ μου, δείξε τον δρόμο σου.....

Πέρασαν περίπου 2 χρόνια. Άρχισε να πηγαίνει στο σπίτι του κληρικού όπου έμαθε για τα πάθη του Ιησού και την ανάστασή του, τρώει από τα νησίσιμα φαγητά και νηστεύει όπως οι χριστιανοί. Ημέρες του Πάσχα, τα σταυρωμένα Πέμπτη οι γυναίκες ανάβουν τα λιβανιστήρια. Μεγάλη Παρασκευή η καμπάνα χτυπά πένθιμα, στο ήχο της απαντούσαν με ουρλιαχτά τα σκυλιά σαν να συμμετείχαν και εκείνο στο θείο δράμα, και οι ψαλτάδες έψελναν με συγκίνηση το σήμερα κρεμάται επί ξύλου, αντίκρισε τον ιερέα να τοποθετεί τον Υιό της Παρθένου πάνω στον ξύλινο σταυρό και όλοι να ψέλλουν το προσκυνούμεν σου τα πάθη Χριστέ, ο Χασάν σηκώνει τα μάτια προς τον Βασιλέα της Δόξης και τρέχουν δάκρυα, ένα ιερό δέος συνέχει όλο του

το είναι, νιώθει πως ο Ιησούς του χαμογελά. Θέλει να τρέξει να αγκαλιάσει την Εσταυρωμένη Αγάπη, που δεν απορρίπτει κανένα πάνω στην γη, όσο αμαρτωλός και αν είναι αυτός, όσα μεγάλα λάθη και αν διέπραξε.

Αργά βράδυ επιστρέφει στο Σεραΐ, δεν μπορεί να κοιμηθεί, είχε χαραχθεί στην μνήμη του η γλυκιά μορφή του εσταυρωμένου, και ψιθύρισε

- σε ευχαριστώ Κύριε· ήταν η πρώτη του προσευχή προς τον αληθινό Θεό.

Ο Γιουσούφ Αράπης έφυγε για τα Γιάννενα και αντί αυτού έλαβε την εξουσία στην Αιτωλοακαρνανία ο Σουλειμάν Μπέης Βρυώνης. Ο Χασάν δεν τον ακολουθεί και βγάζει τα λευκοπράσινα ρούχα των Δερβίσιδων.

Μετά την δική του Οδύσσεια μέσα στην πλάνη του μουσουλμανισμού επιστρέφει στην πνευματική του Ιθάκη, την Εκκλησία. Εκεί στην Ιθάκη βαπτίζεται στον Άγιο Νικόλαο· το όνομά του ΙΩΑΝΝΗΣ. Πηγαίνει εκεί προς αποφυγή αντιποίνων προς τους χριστιανούς του Βραχωρίου, αν μάθαιναν για την αλλαξοπιστία του. Οι σκληροί Οθωμανοί Τούρκοι του Βραχωρίου αν μάθαιναν ότι ο Δερβίσης τους, ο γιος του ξακουστού Σέχνη της Κόνιτσας αποκήρυξε την πίστη στον Αλλάχ και ασπάστηκε την πίστη των ραγιαδών θα κινδύνευε όλη η ελληνική χριστιανική κοινότητα. Ο εφημέριος του Αγίου Νικολάου του μαθαίνει της διδαχές του Ιησού.

- ο Θεός είναι ένας μέσα από την

τριαδικότητά του

- σέβεται τον άνθρωπο για αυτό τον έπλασε κατ' εικόνα και είναι ελεύθερος να χαράζει το μέλλον του

- η διδασκαλία του γεμάτη αγάπη, συγχώρεση, γαλήνη, ταπεινότητα....

Η ιερή σύζευξη, η κοινωνία αγάπης, η ελεύθερη πρωτοβουλία των δύο συζύγων μέσα στην οικογένεια ήταν άγνωστα για την παράδοση που κουβαλούσε ο Ιωάννης, για αυτό αναπαύθηκε μέσα στον Χριστιανικό γάμο.

Δυστυχώς κάποιοι τον αναγνώρισαν και τον κατέδωσαν όπου ακολουθεί το μαρτύριο δίκης, βασανισμού, ώσπου να τα απαρνηθεί όλα και να συνεχίσει σαν πάλι Δερβίσης. Ο Άγιος όταν κατάλαβε το τέλος του τους παρακαλούσε μόνο να του λύσουν τα χέρια για να κάνει τον σταυρό του, μα δεν εισακούστηκε και ψέλλισε:

Μνήσθητί μου Κύριε, όταν έλθης έν τη Βασιλεία Σου.....

Ήταν ημέρα Τετάρτη 23 Σεπτεμβρίου του 1814.

Το σώμα του δεν το έθαψαν, διέταξαν να μείνει άταφο, τροφή για τα σκυλιά. Όμως τολμηροί πρόκριτοι παρακάλεσαν τον Μπέη και με τα ανάλογα μπαξίσια να πάρουν το Άγιο σώμα αλλά να το θάψουν σε ουδέτερο χώρο. Τον έθαψαν σε ιδιωτικό χώρο. Το σώμα του ευωδίαζε και άρχισε να γίνεται χώρος προσκυνήματος. Η ευλάβεια που έδειχναν οι χριστιανοί θορύβησε τους Τούρκους που το αναζητούσαν επίμονα για να ατιμάσουν το λείψανο. Κρυφά οι

πρόκριτοι ήρθαν σε επικοινωνία με τον ηγούμενο της Ιεράς Μονής Προυσού αρχιμανδρίτη Κύριλλο Καστανοφύλλη και ο εφημέριος του Αγίου Δημητρίου και ο Καρπενησιώτης καθηγητής Γεώργιος Ιατρίδη Αναγνώστης που ήταν παρόντες στο μαρτύριο τον μεταφέρουν στην Μονή. Τοποθετούν τα ιερά λείψανα σε κρύπτη όπου ενετοίχισε μια πλάκα που έγραφε.

«ου μεταλλείον αργυροχρύσου πέλω, αλλ' όλβον φέρω. Πάντα λίθον μη κίνει» ... δεν κρύβω εδώ μέσα ασήμι ή χρυσάφι, αλλά πλούτο και ευτυχία πνευματική. Μην μετακινήσεις καμία πέτρα.

Στις 2 Ιανουαρίου 1974 παρουσία του Μητροπολίτη Ναυπακτίας και Ευρυτανίας, ο πρωτοσύγκελλός του Ιερόθεος Κατσάνος, ο καθηγούμενος π. Γρηγόριος, ο διάκονος Γαβριήλ, οι οσιότατοι μοναχοί Ιωαήφ, Εφραίμ, Απολλώ, οι δόκιμοι Ζήσης, Εμμανουήλ και Ιωάννης και από τους λαϊκούς οι κύριοι Σωτήριος Κυρίσης, Νικόλαος Τούλης, ανοίγουν την κρύπτη και γεμάτη ευωδία επισφραγίζεται η Αγιότητά του. Μικρό κεραμίδι αναγράφει μέσα στην κρύπτη

«Ούτος ήν ο εξ οθωμανών Ιωάννης ο εν Βραχωρίου υπέρ Χύ μαρτυρήσας κατά το αωιδ Σεπτεμβρίου κγ'.

Τιμάται στην περιοχή της Αιτωλο-ακαρνανίας, στην Ιθάκη και στην Κόνιτσα όπου είχε μεγαλώσει.

Ένας μουσουλμάνος που δεν έγινε «μάρτυρας» υπηρετώντας τυφλά την Τζιχάντ = ιερός πόλεμος μα γίνεται μάρτυρας για την αγάπη, αγάπη για τον Κύ-

ριο, μέσα από την προσωπική του ταπείνωση.

Ένας ταπεινός Νεομάρτυρας όπου η συμβουλή του όχι για να υποστούν μαστιγώματα, φυλακίσεις, και αποκεφαλισμούς όπως οι παλιοί, αλλά «Νεομάρτυρες», στην μετάνοια.. δάκρυα μετάνοιας όπου καθαρίστηκε η πόρνη από την αμαρτία και ο Απόστολος Πέτρος από την άρνηση, στην ορθή πίστη, στην μετοχή στα μυστήρια, στην τήρηση των παραδόσεώς μας, στην καθαρότητα στην αληθινή αγάπη, στην ταπείνωση. Σαν να μας λέει ο Άγιος Ιωάννης ...

- εμείς αδερφοί, το χρέος μας το κληρονομήσαμε. Διασώσαμε την γνησιότητα και την ζωντάνια της Εκκλησίας. Όπως ο Χριστός θυσίασε τον εαυτό Του, μόνοντας πιστός στην αλήθεια του Θεού Πατέρα, έτσι και εμείς θυσιαστήκαμε ακολουθώντας «τοίς ίχνεσιν Αυτού». Εσείς θα τιμήσετε το αίμα μας? ή θα γίνετε ο αδύναμος κρίκος, που θα διακόψει αυτή την Ελληνορθόδοξη παράδοση?

Ας τους απαντήσουμε στην καθημερινότητα με τον αγώνα μας. Ας τους απαντήσουμε με την συνανθρωπική μας αγάπη και την προσωπική μας ταπείνωση και συγχώρεση προς ΕΚΕΙΝΟΝ.....

ΜΙΑ ΝΟΤΑ, ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΜΙΔΗΣ

ΕΝΩΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ

Εδρα: Κόνιτσα τηλ. 2655022203

Παράρτημα: Ιωάννινα τηλ. 2651025082

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ

Πληροφορηθέντες από τις εφημερίδες την απένταξη του σπουδαίου γεωργικού έργου της αλλαγής του τρόπου άρδευσης του κάμπου Κόνιτσας από το αγροτικό πρόγραμμα ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διαμαρτυρόμαστε και ζητούμε την ανάκλησή της και την άμεση υλοποίηση του έργου. Η ύπαιθρος, η αγροτιά, η νεολαία, ζητάει έργα για να μείνει στο τόπο της αλλά και για να επιστρέψουν στα χωριά τους και να δουλέψουν οι άνεργοι των αστικών κέντρων στις πιο στενόχωρες οικονομικά μέρες που περνάει η χώρα μας και όλοι μας.

Η παρούσα διαμαρτυρία θα σταλεί στους αρμοδίους και στον τοπικό τύπο.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στις 12-9-2011 ο Πρόεδρος της Ένωσης Ιωάννης Χ. Ντασταμάνης, μετά από αίτησή του, εκπροσωπώντας το πανελλήνιο δασεργατικό κίνημα, παρέστη στην Αθήνα στην Επιτροπή Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων του Υπουργείου Εργασίας όπου συζητήθηκε το θέμα της παραμονής ή όχι στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα των δασεργατών με υπηρεσιακή εισήγηση την απένταξη. Ο Πρόεδρος αφού ανέλυσε για ολόκληρη ώρα την επικίνδυνη δουλειά του δασεργάτη, αναφέροντας ότι μόνο στην περιοχή μας τα τελευταία τριάντα χρόνια σκοτώθηκαν στο δάσος περισσότεροι από είκοσι (20) δασεργάτες, άλλαξε το κλίμα και εισέπραξε υποσχέσεις από τα μέλη της Επιτροπής ότι ο κλάδος των δασεργατών θα παραμείνει στα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα. Αναμένεται θετική απόφαση.

Ιωάννινα 13-9-2011

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος Ιωάννης Χ. Ντασταμάνης

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Χ. ΝΤΑΦΛΗΣ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

GERMANOS

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ - ΚΟΝΙΤΣΑ
ΤΗΛ. 26550 22884

ΒΑΣΩ Ζ. ΠΑΝΤΑΖΗ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Αφοί Διογενίδη 4
11473 - Αθήνα
Τηλ.: 210 6445895

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 1021 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax.: 210-5243522

Αθήνα 27/9/2011
Αριθμ. Πρωτ. 596

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Προώθηση του έργου “Αλλαγή του τρόπου άρδευσης στον Κάμπο Κόνιτσας Νομού Ιωαννίνων”»

ΣΧΕΤ.: Η ΠΑΒ 7879/13-9-2011

Απαντώντας στην παραπάνω αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Κ. Τασούλας** σας πληροφορούμε τα εξής:

Το έργο «Αλλαγή του τρόπου άρδευσης στον Κάμπο Κόνιτσας Ν. Ιωαννίνων» δεν έχει απενταχθεί από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2007-2013, «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» αλλά παραμένει ενταγμένο στο ΠΑΑ, με συνολικό προϋπολογισμό 16.345.000 €.

Μετά από την ευρεία σύσκεψη της Πολιτικής Ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με τους 13 Περιφερειάρχες της χώρας, που πραγματοποιήθηκε στις 30-8-2011, με θέμα την αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και αποφάσεων στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση σχετικά με την περιφερειακή αγροτική ανάπτυξη, προγραμματίστηκαν συναντήσεις (στην Ειδική Γραμματεία Κοινοτικών Πόρων και Υποδομών) με κάθε Περιφερειάρχη ξεχωριστά, όπου πρόκειται να συζητηθούν, ιδιαίτερος, τα μεγάλα δημόσια έργα.

Την Τρίτη 13/9/2011, πραγματοποιήθηκε η αντίστοιχη συνάντηση για την Περιφέρεια Ηπείρου. Κατά τη συνάντηση αυτή, τέθηκε από την Περιφέρεια το ζήτημα της κατασκευής του έργου «Αλλαγή του τρόπου άρδευσης στον Κάμπο Κόνιτσας Ν. Ιωαννίνων». Η Περιφέρεια, έχοντας ιεραρχήσει τις ανάγκες της, θέτει το έργο αυτό στις προτεραιότητές της.

Από την πλευρά της Διαχειριστικής Αρχής, αναφέρθηκε ότι αναγνωρίζονται οι προτεραιότητες της Περιφέρειας και ότι η προώθηση του έργου προς δημοπράτηση θα εξαρτηθεί από τους πόρους που τελικά θα έχει στη διάθεσή του το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2007-2013.

Ο Υπουργός Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτής κ. Κ. Τασούλα

Επιστολές

Προς
την Δ/ση του περιοδικού Κόνιτσας

Παρακαλώ να δημοσιεύσετε στο περιοδικό Κόνιτσας τα πιο κάτω σχετικά με την πορεία των έργων που έγιναν στην Κόνιτσα από τους εκάστοτε Δημάρχους τους οποίους πρέπει να ευγνωμονούμε και προπαντός να μην ξεχνούμε γιατί κάθε ένας από αυτούς έβαλε κάποιο εποικοδομητικό λιθάρáκι στον τόπο που ανάλογα με το όραμα που έτρεφε, για τις απόλυτες ανάγκες του τόπου και τις οικονομικές δυνατότητες του Δήμου.

Επειδή ο πολύ αγαπητός Πέτρος Μπούνας απουσίαζε από την Κόνιτσα την εποχή που έγινε το πρώτο υδραγωγείο σ' αυτή, τον πληροφορώ ότι το υδρευτικό δίκτυο με σωληνώσεις, δεξαμενές και παροχές σ' όλα τα σπίτια, που μέχρι τότε, εκτός ελαχίστων προνομιούχων προμηθεύονταν το νερό για οικιακές δουλειές και πόση, από τις συνοικιακές βρύσες από απόσταση 20m ακόμη και 100m από τα πλατάνια μέχρι το τελευταίο σπίτι στην Κάτω Κόνιτσα, έγινε επί Δημαρχίας, Ευγενίου Αναγνώστη Χούσου το 1951 και μετά με συμμετοχή των κατοίκων δια της προσωπικής εργασίας των κατοίκων και την συνδρομή της Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας που με τον οβολό των εργατών έγινε η προμήθεια των σωλήνων και λοιπών υλικών. Οι Κονιτσιώτες πρέπει να ενθυμούνται ότι ο Δήμος

προς τιμή της πιο πάνω Συνομοσπονδίας είχε εντοιχίσει σε κάθε συνοικιακή βρύση μετά τον εξωραϊσμό της, πλάκα που ανέγραφε ότι το έργο έγινε από τον οβολό των εργατών Ελλάδας, ώστε οι δροσιζόμενοι διαβάτες να παραδειγματίζονται.

Για το έργο αυτό είχε βραβευθεί από το εθνικό Ίδρυμα με την υπογραφή του βασιλέα Παύλου τόσο ο Δήμαρχος Ευγένιος Χούσος όσο και ο Δήμος.

Είναι απορίας άξιο πως οι Νέοι τότε των 20 ετών δεν ενθυμούνται ποιος Δήμαρχος έκανε το υδρευτικό έργο της Κόνιτσας και το δώρο του Θεού που λέγεται νερό έρεε άφθονο στα σπίτια τους, ούτε και ποιος αφήρησε τις επιγραφές από τις εξωτερικές βρύσες ώστε να μη αποδεικνύεται ποιος βοήθησε για να γίνει αυτό το μεγάλο έργο κοινής ωφελείας.

Οι επιγραφές από τις εντοιχισμένες πλάκες αφηρέθησαν επί Δημαρχίας Θωμά Καρατζήμου επί επταετίας.

Κάθε Δήμαρχος όμως όταν χρειάζονταν επέκταση του δικτύου ή επισκευή και εφόσον οι οικονομικές δυνατότητες το επέτρεπαν συνέχιζαν. Το κυρίως υδραγωγείο για πρώτη φορά έγινε από την πιο πάνω Δημοτική αρχή και τους εξάιρετους συνεργάτες αυτής, Κ. Κόκκινου, Δημ. Παπαϊωαννίδη, Εζνεπίδη, Ντούτη, Χρ. Κοτύλια, Ιορδ. Αθανασίου, Χρ. Χατζηρούμνη, Φωτ.

Χουλιάρá, (Αηδονόπουλου) κ.λ.π. Επίσης από την παραπάνω Δημοτική Αρχή έγινε: Η ηλεκτροδότηση της Κόνιτσας και όταν ανέλαβε η ΔΕΗ δεν πλήρωσε ο Δήμος ούτε μια δραχμή. Βρήκε έτοιμη την εγκατάσταση.

Το Νοσοκομείο της Κόνιτσας που με προσπάθειες του Δημάρχου της κατάφερε να επιδοτήσει η Βασίλισσα Φρειδερίκη τον Ε.Ε.Σ. με 600.000 δρχ. για να κτισθεί το Νοσοκομείο σε οικόπεδο του Δήμου και λειτούργησε με 5 έδρες αρχικά και προοπτική 8 εδρών, (ειδικοτήτων) μέχρι που το ΠΑΣΟΚ το κατήργησε και το μετέτρεψε σε κέντρο υγείας παρ' όλες τις έντονες προσπάθειες του τότε Δημάρχου Ιωάννη Γουσγούνη.

Η κεντρική πλατεία που με δαπάνη της 8ης Μεραρχίας στήθηκε σ' αυτή το άγαλμα της Βασίλισσας Φρειδερίκης για την μεγάλη προσφορά της στην Κόνιτσα και τους κατοίκους της και αφαιρέθηκε επί Δημαρχίας Θωμά Καρατζήμου στην επταετία.

Η Δημόσια βιβλιοθήκη έγινε μετά από έντονες προσπάθειες του Δήμου και συμπράσταση των εκπαιδευτικών Μέσης και στοιχειώδους εκπαίδευσης Ι. Φερούκα, Θωμά Ζώνη κ.λ.π. καθώς και τις ακάματες προσπάθειες του Προέδρου του Συλλόγου Κονιτσιωτών στην Αθήνα Νικολάου Τσάκα, ο οποίος είχε αναλάβει την παραλαβή βιβλίων κ.λ.π. Πνευματικού υλικού, για τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης και την αποστολή των στο Δήμο από τους εκδοτικούς οίκους των Αθηνών που είχαν ανταποκριθεί

στο κάλεσμα του Δήμου για προσφορά. Η βιβλιοθήκη λειτούργησε αρχικά σε αίθουσα του Δημαρχείου και οριστικοποιήθηκε αργότερα κανονικά μ' ευθύνη του Κράτους.

Το Δημοτικό Κέντρο «ΔΕΝΔΡΟΣ» για να έχουν κάποιο ευχάριστο μέρος να πάνε οι κάτοικοι για έναν καφέ και ο Δήμος κάποιο έσοδο. Με προσπάθεια του Δημάρχου η Εθνική οδός Ιωάννινα-Κόνιτσα πέρασε μέσα από την Κόνιτσα και όχι από το Μπουραζάνι παρ' όλες τις διαμαρτυρίες πολλών κατοίκων οι οποίοι αργότερα τον ευγνωμονούσαν καθώς και η κατασκευή του αρδευτικού αύλακος από την Γεωργική Υπηρεσία της Νομαρχίας και όχι του αναδασμού που έγινε πολύ-πολύ αργότερα στον κάμπο της Κόνιτσας.

Τα πρώτα καλντερίμια σε δρόμους της Κόνιτσας έγιναν από την ίδια Δημοτική Αρχή, με εθελουσία προσωπική εργασία των κατοίκων. Γενικά για την εποικοδομητική προσπάθειά του για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων της Κόνιτσας ο Ευγένιος Α. Χούσιος είχε βραβευθεί ως Δήμαρχος και στα ζώντα, αλλά και μετά θάνατο από τη Δημ. Αρχή: μετά από πολλά χρόνια δίνοντας το όνομά του σε κεντρικό δρόμο στην Κάτω Κόνιτσα από το σπίτι του Παναγ. Τασιούλα και Κάτω και τις διακλαδώσεις του δρόμου.

Ως πολίτης πλέον και Δ/της του 5ου Λόχου ΜΑΥ μαζί με τους λεβέντες της Κόνιτσας και γενικά τους κατοίκους αυτής είχε συμβάλει στη Νίκη της

Μάχης της Κόνιτσας το 1947-1948.

Για την μετέπειτα μετατροπή της Κόνιτσας Τιμής ένεκεν από Κοινότητα σε Δήμο, απολαμβάνοντας όλα τα πλεονεκτήματα που συνεπάγεται αυτή.

Για τη Συμμετοχή του εμπράκτως στην παραπάνω μάχη του έχει απονεμηθεί το Χρυσούν Αριστείων Ανδρείας με πρόταση της 75ης Ταξιαρχίας αφού είχε δημοσιευθεί στο οικείο φύλ. Της εφημερίδας της τότε κυβέρνησης το έτος 1948.

Έργο του πιο πάνω Δημάρχου ως Προέδρου της πρώην κοινότητας Κόνιτσας σώζεται ακόμη και σήμερα και δέσποζε στο κέντρο της Κόνιτσας. Είναι το Ηρώο Πεσόντων που έχει τοποθετηθεί σήμερα στο προαύλιο του Δημαρχείου, καθώς και η κατεδάφιση του τζαμιού

που ήταν πλησίον της Εκκλησίας του Αγίου Κοσμά. Παρεμπιπτόντως αναφέρω: Ο Ευγένιος Χούσος του Αναγνώστη ήταν πάντα αιρετός και ως Πρόεδρος κοινότητας και ως Δήμαρχος με πλειοψηφία πάνω από 93% όχι διορισμένος από τις εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες λόγω πολιτικής προσέγγισης σ' αυτές.

Όλα τα παραπάνω αναγκάστηκα να τα αναφέρω αποκλειστικά και μόνο, για να διδάσκονται οι νέοι και όταν βαδίζουν στο δρόμο να βλέπουν τα λιθαράκια για να μην πέσουν και να μη κλείνουν τα μάτια στους ογκόλιθους που χρειάζεται αναρρίχηση για να τους περάσουν.

Ευχαριστώ για την φιλοξενία

Άννα Ευγ. Χούσου
Κόνιτσα 21/9/2011

Προς κ. Σωτ. Τουφίδη

Αγαπητέ κ. Τουφίδη

Διάβασα με πολύ ενδιαφέρον στο τεύχος του περιοδικού «Κόνιτσα» του Ιουλίου-Αυγούστου 2011 το άρθρο του κ. Τσιαλιαμάνη για το Μνημείο Εθνικής Συμφιλίωσης που εγκαινιάσθηκε στο Μαυροβούνι Πωγωνίου.

Συγκινήθηκα ιδιαίτερα γι' αυτή σας την πρωτοβουλία και την πράξη· είσθε άξιοι συγχαρητηρίων γι' αυτό το μήνυμα συμφιλίωσης, που γίνεται μάλιστα σε μια εποχή που «βουλιάζουμε» από την κακοτυχία μας και που μια από τις αιτίες είναι και η έλλειψη ομοψυχίας, ενότητας και Εθνικής συμφιλίωσης.

Σας συγχαίρω για το λαμπρό τόλ-

μημά σας και σας εύχομαι να έχετε υγεία και αγωνιστική δύναμη για ένα καλύτερο αύριο για την πατρίδα μας.

Φιλικώτατα

ΦΩΤΗΣ Ι. ΜΗΤΣΗΣ

Ομότιμος Καθηγητής

Πρ. Πρύτανης Παν/μίου Αθηνών

Υ.Γ. Αυτή την επιστολή που γράφεται για εσάς, μαζί με το συνημμένο κείμενο την στέλνω και στην ιδιαίτερη πατρίδα μου στους Φιλιάτες της Θεσπρωτίας και στον τοπικό τύπο. Οι ενωμένες φωνές από το Μαυροβούνι, την Κόνιτσα, την Μουργκάνα και το Γράμμο, ας γίνει σημαία και κήρυγμα για ενότητα και Συμφιλίωση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2011

- Βαγενά Αικατερίνου του Ιωάννη Ιατρικών εργαστηρίων ΤΕΙ Λάρισας
- Βαγενά Ανδρομάχη του Βασιλείου, Πολ. δομικών έργων ΤΕΙ Σερρών.
- Γαϊτανίδου Αγνή του Θωμά, Φυτικής Παραγωγής ΤΕΙ Θεσ/νίκης
- Ζέρβας Κωνσταντίνος του Γεωργίου, Αστυφυλάκων ειδ. κατ. πολυτεκ.(10%)
- Ζώτος Παύλος του Περικλή, Αρχαιονομίας & Βιβλιοθηκονομίας Ιουνίου Κέρκυρα.
- Ζώτου Ελένη του Περικλή, Παιδαγωγικό Δημοτικής εκπ/σης Ιωαννίνων.
- Θανάση Ανθούλα του Μιχάλη, Επιστ. της προσχ. Αγωγής & Εκπ/κού Σχεδ. Ρόδος
- Καλλιντέρης Κοσμάς του Γεωργίου, Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας (Σ.Τ.Υ.Α.)
- Κήτα Αφροδίτη του Γεωργίου, Ηλεκτρολ.ν Μηχανικών & Μηχανικών Υπολ. Θεσ/νίκη
- Κολιός Στέφανος του Σταύρου, Τεχνικών Υπαξιωματικών Αεροπορίας (Σ.Τ.Υ.Α.)
- Κορτσινόγλου Βασίλειος του Ιωάννη, Μαθητικών Ιωαννίνων.
- Κυρίτση Μαρίνα του Γεωργίου, Πληροφορικής & Τεχνολογίας Υπολογιστών ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας (Καστοριά)
- Κωστάκης Χρήστος του Βασιλείου, Λογιστικής ΤΕΙ Λάρισας
- Μίσσιου Ολυμπία του Κωνσταντίν, Οικονομικών Επιστημών Μακεδονίας (Θεσ/νίκη)
- Μουλαΐδη Φωτεινή του Πέτρου, Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκ/σης Ιωαννίνων.
- Μπόνιος Απόστολος του Χρήστου, Οικονομικών Επιστημών Ιωαννίνων
- Μπουζούλα Μαγδαληνή του Γεωργίου, Επιχειρηματικού σχεδιασμού και πληροφοριακών συστημάτων ΤΕΙ Πάτρας
- Νούτσου Μαριάνθη του Γεωργίου, Ανακαίνισης & Αποκατάστασης κτηρίων ΤΕΙ Πάτρας
- Ντάμα Κωνσταντίνα του Θωμά, Οικονομικών Επιστημών Θεσ/νίκης.
- Ντεντόπουλος Αριστοτέλης του Κωνσταντίνου, Διοίκησης Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας
- Ντίνης Χρήστος του Παναγιώτη, Δασ/γίας & Διαχ/σης Περ/ντος & Φυσ. πόρων Θράκης
- Οικονόμου Αθανάσιος του Μιχαήλ, Βιολογικών εφαρμογών & Τεχνολογιών Ιωαννίνων
- Παγανιά Μαρίκα, του Κωνσταντίνου, Ελληνικής Φιλολογίας, Θράκης (Κομοτηνή)
- Σινάνης Δημήτριος του Ιωάννη, Πολ. Δομικών έργων ΤΕΙ Πειραιά
- Σιούζιου Ευθυμία του Ευαγγέλου, Λαϊκής & Παραδοσιακής Μουσικής ΤΕΙ Ηπείρου (Άρτα)
- Σπανός Χρήστος του Γεωργίου, Οικονομικών επιστημών Πελοποννήσου (Τρίπολη)
- Σπηλιοπούλου Γεωργία του Μαρίνου, Ιστορίας Αρχαιολογίας & Κοινωνικής Ανθρωπολογίας Θεσσαλίας (Βόλος)
- Τσόλη Δήμητρα του Αλεξάνδρου, Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκ/σης Ιωαννίνων
- Χρησιτά Ηλιάνα του Βασιλείου, Γεωγραφίας Αιγαίου (Μυτιλήνη)
- Ανδριόπουλος Παντελεήμων του Νικολάου, Φυτικής Παραγωγής ΤΕΙ Ηπείρου (Άρτα)
- Κέντρου Ιφιγένεια του Χαριλάου, Λογιστικής ΤΕΙ Θεσ/νίκης
- Λάμπρου Ελευθερία του Βασιλείου, Διοίκησης Επιχειρήσεων ΤΕΙ Πάτρας
- Πρόκου Γλυκερία του Αντωνίου Εφαρμ. Πληροφορ. στη Διοίκηση & στην Οικον. ΤΕΙ Ιονίων Νήσων (Λευκάδα)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ 10%

- Βαγενά Μαρία του Θωμά Βρεφονηπιοκομίας ΤΕΙ Ηπείρου (Ιωάννινα)
- Λακκας Αλέξανδροες του Αθανασίου, Πληροφορικής & Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ΤΕΙ Πάτρας (Πύργος)
- Πορφύρης Χαράλαμπος του Ευαγγέλου, Ηλεκτρολογίας ΤΕΙ Δυτ. Μακεδονίας (Κοζάνη)
- Η Παρασκευή Βρόικου πήρε το πτυχίο της νηπιαγωγού από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Στις 8/9, γιορτή της Παναγίας, αρκετός κόσμος ανέβηκε στο μοναστήρι Στομίου για προσκύνημα. Τριήμερες εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στην Κόνιτσα 9-10-11 Σεπτεμβρίου στη μνήμη του μοναχού Παΐσιου με ομιλίες στο Δημαρχείο, οδοιπορικό στο Στόμιο όπου ασκήτευσε ο μοναχός κ.ά.

- Μετά από ανομβρία αρκετών μηνών επιτέλους άνοιξαν οι κρουνοί του ουρανού και έπεσε ποτιστική βροχή με την έναρξη του παζαριού (20/9). Με τη φεινή ξηρασία και την υψηλή θερμοκρασία «τσουρουφλίστηκαν» ακόμα και τα φυλλοβόλα δέντρα του δάσους...

Με την αλλαγή του καιρού έπεσε απότομα και η θερμοκρασία.

- Στις 10-11/9/2011 πραγματοποιήθηκε από τον Ορειβ. Σύλλογο Πρέβεζας η φεινή καλοκαιρινή καλοκαιρινή ΣΟΣΔΕΗ στην περιοχή του Αχέροντα. Συμμετείχαν και μέλη του Ορειβ. Κόνιτσας.

- Διήμερη εκδρομή έκανε το ΚΑΠΗ Κόνιτσας στην Αλβανία στις 20-21/9/11.

- Μετά την αναλαμπή σε κάποια κίνηση με το «Παζαρόπουλο» μπαίνουμε σε κατάσταση ηρεμίας περιμένοντας το Χειμώνα.

- Ως το τέλος του μήνα συνεχίστηκε η ανομβρία με μόνη εξαίρεση τη βροχή της 20/9 όπως προαναφέραμε.

- Ήπιος έκανε την εμφάνισή του ο Οκτώβρης με προετοιμασία του κόσμου για τη συλλογή του καλαμποκιού και των σταφυλιών.

- Ποτιστική βροχή έπεσε το διήμερο

6-7/10 και 14/10, ενώ η θερμοκρασία έπεσε αρκετά με ένα «πασπάλισμα» χιονιού στις ψηλές βουνοκορφές.

- Με καλές καιρικές συνθήκες γιορτάστηκε η εφεινή επέτειος της 28ης Οκτωβρίου. Την παραμονή έγιναν οι καθιερωμένες γιορταστικές εκδηλώσεις στα Σχολεία και κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο πεσόντων στον Αγ. Αθανάσιο.

Στις 28/10 δοξολογία στον Ι. Ναό του Αγ. Κοσμά και στις 11 π.μ. επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο στο προαύλιο του Δημαρχείου με κατάθεση στεφάνων από τις Αρχές, Οργανώσεις, Συλλόγους κ.ά.

Στις 12 π.μ. παρήλασαν στην κεντρική πλατεία οι μαθητές των Σχολείων και τμήμα Στρατού. Στην εξέδρα των επισήμων παρευρέθηκε και ο πρώην βουλευτής της Ν.Δ. κ. Φούσας.

Εκφωνήθηκε ο πανηγυρικός της ημέρας στην αίθουσα του Δημαρχείου από τον κ. Αθανασάκη Νικ. δάσκαλο δ/ντή του 3ου Δημ. Σχολείου.

Μετά την ομιλία μαθητές των Σχολείων χόρεψαν στην πλατεία με την παραδοσιακή κομπανία του Χρήστου Οικονόμου.

- Με επιτυχία έγινε η εκδήλωση στο γειτονικό Καλπάκι με αναπαράσταση της μάχης και συμμετοχή αρκετού κόσμου.

- Πολύ παράξενο ήταν εφέτος το φθινόπωρο. Άνθισαν καρυδιές, κουτσουπιές, κορομηλιές, αχλαδιές θυμίζοντας άνοιξη...

- Από τις 4/11 η διακίνηση περιοδικών και εφημερίδων στην Κόνιτσα θα γίνεται από το ξενοδοχείο «Γεφύρι» τηλ. 2655023780

Ευχαριστήριο

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Βούρμπιανης Αθηνών εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τον συμπατριώτη μας κ. Χαράλαμπο Τσούκα για την ευγενική, εξ ολοκλήρου οικονομική προσφορά του στην κατεδάφιση ετοιμορρόπου οικίας, ιδιοκτησίας

του Συνδέσμου Αθηνών στον Λαύριο, καθώς επίσης και για την περίφραξη του οικοπέδου.

Τέτοιες πράξεις τιμούν τους απανταχού Βουρμπιανίτες.

Για το Δ.Σ.

Ο πρόεδρος
Βασίλης Τράντα

Η Γεν. Γραμματεύς
Λήδα Σωτηρίου

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΕΔΡΑ: ΚΟΝΙΤΣΑ

ΑΦΜ: 800161725 - ΔΟΥ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

(Αριθ. αποφ. Πρωτ. Ιωαννίνων 169/2010)

Συνέχεια ονομάτων συμπολιτών μας που κατέθεσαν χρήματα, για την προτομή του αείμνηστου γιατρού: ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΑΝΔΕΡΑ.

1. ΚΙΤΣΑΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ	30,00 €
2. ΔΕΡΔΕΚΗ ANNA	100.000 €
3. ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΛΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	70,00 €
4. ΜΠΑΚΟΛΑΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ	50,00 €
5. ΙΑΤΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	500,00 €
6. ΤΖΙΜΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	20,00 €
7. ΚΑΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	50,00 €

Υπενθυμίζουμε προς όλους τους λ/σμούς που μπορούν να καταθέσουν χρήματα:

α) ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 386/760929-92

β) ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 66660982

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΓΚΟΤΖΟΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

• Ο Χάρης Σιάμπαλος και η Ελένη Καραφέρη απόχτησαν στις 17/9 κοριτσάκι στην Άρτα.

• Στις 19/9 ο Αλέξης Ζδράβος και η Στέλλα Κυπριάδου απόχτησαν κοριτσάκι στην Αθήνα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ:

• Στις 2/7 ο Μιχάλης Μπάρμπας και η Χρυσανγή Γαζώνα βάπτισαν το κοριτσάκι τους στην Κόνιτσα. Όνομα: Αγγελική.

• Στις 20/8 βαπτίστηκε η Αλεξάνδρα Βλάχου του Αθανασίου.

• Στις 4/9 ο Γιάννης Τουφίδης και η Μαρία Παππά βάπτισαν στα Γιάννινα την κορούλα τους. Όνομα: Χρυσάνθη.

- Στις 11/9 βαπτίστηκε στο Δίσπρατο η κορούλα του Στέργιου Σπανού. Όνομα Γεωργία.

- Στις 25/9 ο Γιώργος Δ. Φιλίππας και η Λένα Κ. Φασούλη βάφτισαν στην Πάτρα το αγοράκι τους. Όνομα: Κωνσταντίνος.

- Στις 9/10 ο Γιώργος Χατζηκωνσταντίνου και η Ιωάννα Τσάμη βάφτισαν στη Θεσ/νίκη την κορούλα τους. Όνομα Άννα.

- Στις 9/10 βαπτίστηκε στην Κόνιτσα ο Θωμάς-Ραφαήλ του Αθαν. Αναστασίου.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ:

- Την 1/10 έγιναν στην Αθήνα οι αρραβώνες του Θωμά Ε. Γαζώνα και της Ελένης Μουντζούρη.

ΓΑΜΟΙ:

- Στις 18/8 έγιναν στο Παλαιοσέλλι οι γάμοι του Δημητρίου Κουρτίνου και της Ντανιέλας Μπρέτου.

- Στις 30/7 έγιναν στην Αθήνα οι γάμοι του Παναγιώτη Πριμικύρη και της Ελένης Γρηγοριάδη.

Επίσης στις 3/9 έγιναν στην Γλυφάδα οι γάμοι της Στέλλας-Νίκης Πριμικύρη και του Ιωάννη Νικολαΐδη. Ο Παναγιώτης και η Στέλλα-Νίκη είναι εγγόνια του αείμνηστου ιερέα Παλαιοσελλίου Παναγιώτη Πριμικύρη, παιδιά του Κων/νου Πριμικύρη Δ/ντή Εφοριών και της Τάνιας Μηλιώνη που κατάγεται κι αυτή από το Παλαιοσέλι.

Στους νεόνυμφους ευχόμαστε κάθε

ευτυχία.

Η.Α.

- Στις 3/9 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Σπύρου Κυρτζόγλου και της Βασιλικής Χατζή.

- Στις 10/9 έγιναν στο Δίσπρατο οι γάμοι της Δέσποινας Π. Σπανού και του ΛΟΡΗΤΟΥΣ ΤΟΜΥ. Στις 11/10 βάφτισαν και το γιό τους. Όνομα Νικόλαος.

ΑΠΕΒΙΩΣΑΝ:

- Στις 23/7 η Κωνσταντινιά Γ. Μαργαρίτη, ετών 84 στο Δίσπρατο.

- Στις 23/8 η Αριστέα Σουγγαρίδη (το γένος Κων/νου Τζιάλλα) στην Αμερική.

- Την 1/8 ο Αθανάσιος Εξάρχου ετών 80 στην Πηγή.

- Στην Αθήνα η Αλεξάνδρα Κ. Εξάρχου από την Πηγή.

- Στις 3/9 η Αγάπη Εξάρχου ετών 82 στην Αγ. Παρασκευή

- Στις 3/9 η Γιαννούλα Σ. Μάιπα ετών 83 στο Δίσπρατο.

- Στις 5/9 η Ευφροσύνη Ροΐδη ετών 91 στη Μολυβδοσκεπάστη.

- Στις 8/9 η Αλεξάνδρα σύζ. Απ. Κίτσιου στην Αθήνα.

- 11/9 η Αριστέα Γκούντα ετών 77 στην Καλλιθέα.

- 12/9 ο Απόστολος Παναγιωτίδης ετών 77 στην Κόνιτσα.

- Στις 23/9 ο Θεοφάνης Γιαννόπουλος ετών 83 στην Κλειδωνιά.

- Στις 25/9 ο Χρήστος Κοτσάφτης ετών 77 στην Αειόπετρα.

- Στις 25/9 ο Θεοφάνης Δόβας

ετών 80 στην Μόλιτσα.

- Στις 28/9 ο Γιώργος Βισβίκης, σύζ. Κασσιανής Απ. Κίτσου στην Αθήνα.

- Στις 28/9 η Οσία Τσανασλάν ετών 94 στην Κόνιτσα.

- Στις 8/10 η Ηλέκτρα Μπόζιου ετών 67 στην Κλειδωνιά.

- Στις 12/10 ο Γιώργος Σδράλης, ετών 81 στο Παλαιοσέλλι.

- Στις 13/10 η Δημητρούλα Α. Βαγενά ετών 84 στην Κόνιτσα.

- Στις 17/10 η Γλυκερία Σαμαρά ετών 88 στην Αγ. Παρασκευή.

- Στις 18/10 η Γιαννούλα Γρέντζιου ετών 100 στο Παλαιοσέλλι.

- Στις 23/10 ο Μιχάλης Καλτσούνης ετών 74 στην Κλειδωνιά.

† Στη μνήμη της Αλεξάνδρας Παπαχρήστου*

«Αγαπημένη μας Μπτέρα, Γιαγιά και Θεία, να είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει.

Θα σε θυμόμαστε πάντα με Αγάπη για όσα μας έδωσες.

Καλό σου ταξίδι».

ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Συλλυπητήρια

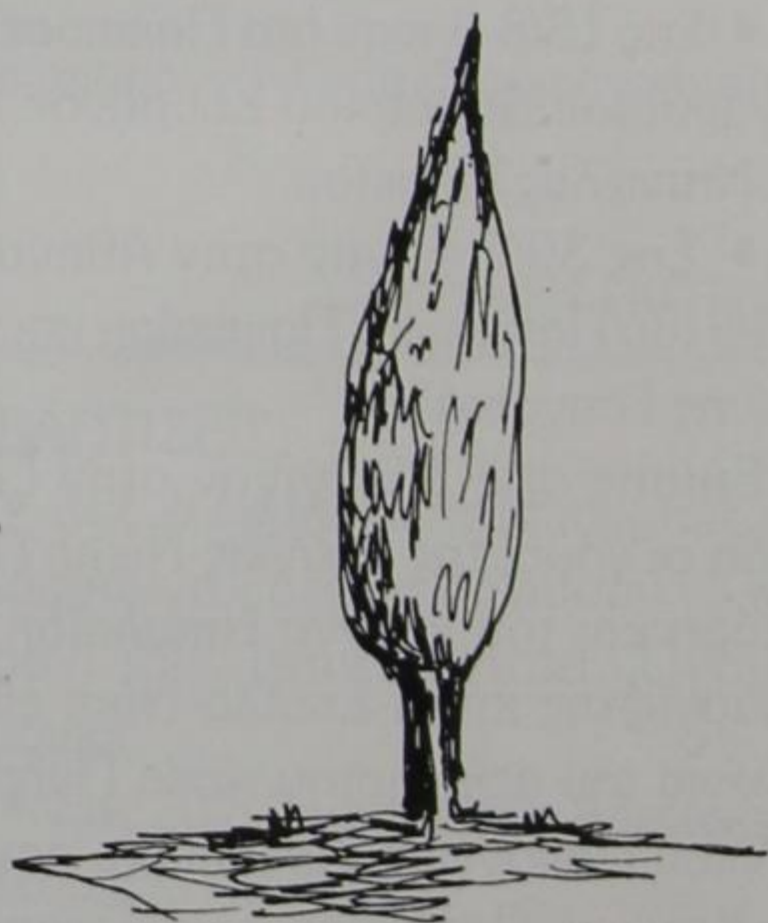
Έφυγα από κοντά μας ένας γνήσιος Βουρμπιανίτης συμπατριώτης μας Γεώργιος Δ. Γκιώκας ο επί οκτώ δημιουργικά έτη Πρόεδρος του Συνδέσμου μας.

Θερμά συλλυπητήρια στην σύζυγο του Αλεξάνδρα και στα δυό του παιδιά Δημήτρη και Βασιλική.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του κοίτα ελαφρύ το χώμα της Βούρμπιανης που τον σκεπάζει, της Βούρμπιανης που τόσο αγάπησε και που τόσα προσέφερε σ' αυτή.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου
Βούρμπιανης Αθηνών.

Σ.Σ. Η Συντ. Επιτροπή εκφράζει τα συλλυπητήριά της στην οικογένεια του εκλιπόντος που ήταν από τους καλύτερους φίλους και υποστηρικτές του περιοδικού μας.

* Εκ παραδρομής δεν δημοσιεύθηκε στο προηγούμενο τεύχος και ζητάμε συγγνώμη από του οικείου της.

† ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΝ ΑΔΕΛΦΟ Κ.Γ.Κ.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΚΙΤΣΙΟΣ

«Σκληρή είναι η πραγματικότητα του θανάτου και ανελέητος ο νόμος αυτός της ζωής. Μακάβρια και θλιβερά είναι όλα τα θέματα τα οποία στρέφονται γύρω του. Όμως κάποιες στιγμές, είμαστε αναγκασμένοι να τα συζητάμε χωρίς φόβο και προκατάληψη».

1930-2011

- Γεννήθηκε και ο Ανδρέας στη 10ετία του 1930. Μεγάλωσε και ανατράφηκε με τις αυστηρές αρχές της Ηπειρώτικης πατριαρχικής οικογένειας της εποχής εκείνης· ΤΗΣ ΦΙΜΙΛΙΑΣ.

- Τα παιδικά του χρόνια τα αμαύρωσαν τα σκληρά χρόνια του Ελληνοϊταλικού πολέμου της απάνθρωπης χιτλερικής κατοχής και του επάρατου εμφυλίου.

- Γεροδεμένος νέος όπως ήταν μπήκε στο νοικοκυριό του σπιτιού-άριστος γεωργός και κτηνοτρόφος.

- Τα χρόνια περνούσαν, ανδρώθηκε και ως πρωτότοκος υιός της οικογένειας, ακολούθησε την μοίρα του εθίμου και μόλις 20 ετών παντρεύτηκε.

- Οι ανάγκες της ζωής μεγάλωναν, γεννήθηκαν τα παιδιά ο Θανάσης, ο Παντελής και η γεωργία και κτηνοτροφία δεν αρκούσαν να τα μεγαλώσουν.

- Πήρε και κείνος, όπως όλοι οι νέοι, το δρόμο της ξενιτιάς. Εντάχθηκε στις παρέες των μαστόρων-κουδαραίων και

ως ανειδίκευτος εργάτης, προσπάθησε και με σκληρή δουλειά εξελίχθηκε και αυτός σε άριστο τεχνίτη οικοδομικών εργασιών.

- Εγκαταστάθηκε στην Αθήνα άνοιξε το δικό του σπιτικό, εντάχθηκε στο δυναμικό της μεγαλύτερης τεχνικής Εταιρείας «ΣΙΓΑΛΑ» και ως έμπειρος εργοδηγός εργοταξίου πλέον, κατύθυνε μεγάλα έργα σε πόλεις και νησιά, με γνώση μελέτης και εφαρμογής σχεδίων.

- Τα παιδιά απεκαταστάθηκαν, άνοιξαν το δικό τους νοικοκυριό και χάρισαν στον Ανδρέα 4 αξιόλογα εγγόνια.

- Και εκεί που οι καλές μέρες κυλούσαν ήρεμα το έτος 2003 ο κεραυνός του θανάτου χτύπησε το σπιτικό του. Ο Παντελής έφυγε στα 50 του και από τότε ο Ανδρέας ζούσε τυπικά. «ΖΩΝΤΑΝΟΣ ΝΕΚΡΟΣ», ζούσε φαινομενικά για χάρη των εγγονών του. Λένε πως ο χρόνος θεραπεύει, ίσως...

Αλίμονο! την καρδιά του Ανδρέα την ξερίζωσε ο θάνατος του Παντελή, την πήρε για πάντα αγιάτρευτη μαζί του.

- Συνταξιούχος πια γύρισε στη δική του Ιθάκη, γύρισε στο Πεκλάρι κοντά στους τάφους των γονιών του, με μόνη παρηγοριά το δεξιό ψαλτήρι του Αν-Γιώργη.

- ΑΛΙΜΟΝΟ: Την 15ην Αυγούστου 2011 που η μεγαλόχαρη, η μητέρα της ζωής- μετέστη προς την ζωήν, πήρε μαζί της και τον ταπεινό δούλο της Ανδρέα και τον συνάθροισε μετά των δικαίων.

Έφυγες Ανδρέα με την φροντίδα των δικών σου ανθρώπων. Θέλω να πιστεύω, ότι τα εγγόνια σου θα είναι οι συνεχιστές του έργου που άφησες πίσω σου. Θέλω να πιστεύω, ότι δεν θα σε ξεχάσουν ποτέ.

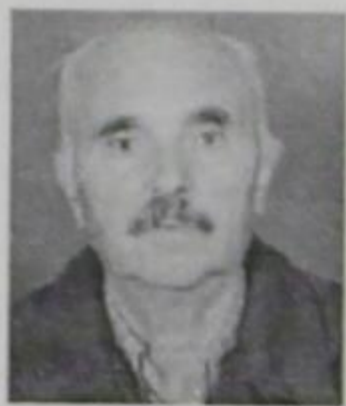
«Δεν ξεχνούμε
όσο τα χρόνια και αν περνούν,
τότε πεθαίνουν οι νεκροί,
όταν τους λησμονούμε».

Τα εύοσμα λουλούδια της αυλής μας, τα λουλούδια της Μάνας σου, που σκέπασαν το φέρετρό σου, ας σε συνοδεύουν ευωδιαστά.

Κοιμήσου Ανδρέα-Ξεκούρασε το κουρασμένο-το πονεμένο κορμί σου στα Άγια χώματα των προγόνων σου. Κοιμήσου στον τάφο του πατέρα σου.

Εγώ αδελφέ, όσο θα βρίσκομαι στη

† Θωμάς Σδούκος

Στις 3 του Σεπτέμβρη 2011 αποχαιρέτησαμε τον Σδούκο Π. Θωμά, σύζυγο, πατέρα παππού, συγγενή, φίλο, χωριανό, που εργάστηκε

σκληρά μια ολόκληρη ζωή σε δύσκολες εποχές, όπως όλη η γενιά του.

Ανήκει στην γενιά της λεβεντιάς, της τιμιότητας, και της προσφοράς. Τα καταφέρατε, και με το παραπάνω.

Η στενοχώρια και η λύπη, μεγαλώνει γιατί πιστεύουμε ότι είχαμε να πάρουμε ακόμη πάρα πολλά από εσάς, από την εμπειρία σας, τα χαρίσματά σας, τα προτερήματά σας.

Εκεί στις ουράνιες μονές που πήγες

ζωή δεν θα αφήσω τον τάφο σου να χορταριάσει. Το καντήλι σου θα πυγολαμπεί τα σκοτεινά βράδια στη Νεκρόπολη του Άγιου Νικόλα.

Και ένα δάκρυ θα περισσεύει πάντοτε να κυλά στη θύμησή σου.

«Μακαρία η οδός ην πορεύεις σήμερα αδελφέ».

Ελαφρά η γη που σε αγκάλιασε.

Αναπαύσου εν δικαίω.

Ο αδελφός σου
Κώστας

Ο Ανδρέας ήταν τακτικός συνδρομητής και μελετητής του περιοδικού μας. Εις Μνημόσυνο αιώνιο... του αδελφού μου.

Καταθέτω: 100 ευρώ.

να κατοικήσεις μόνιμα, θα συναντήσει και όλους αυτούς που είχαν φύγει νωρίτερα, αλλά είναι στις καρδιές μας. Είμαστε σίγουροι, ότι τους έδωσες και χαιρετίσματα σε έναν προς έναν.

Αισθανόμαστε ότι μας αγναντεύει και εμείς κοιτώντας στα ουράνια σας χαιρετάμε.

Εμείς, η οικογένειά σου ευχαριστούμε όσους συμπαραστάθηκαν στη λύπη μας.

Ευχαριστούμε το Επιστημονικό και νοσηλευτικό προσωπικό των νοσοκομείων για τη βοήθεια που του πρόσφεραν στην περιπέτει που έζησε.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την Κων/να Σ. Φασούλη, τον Σωτήρη Β. Φασούλη, τον παπα Παπαναγιώτη και τον Κων/νο Β. Φασούλη.

Συνδρομές

Σίμος Νικ. U.S.A. Δολ.	170	Σβάρνας Ιωαν. Αθήνα	20
	€	Κουτρομάνος Κων. Αθήνα	20
Τζιάλλας Γεωργ. Γερμανία	30	Ζακόπουλος Παν. Αθήνα	20
Σουφλέρης Ανδρ. Γερμανία	30	Λούδας Αθαν. Αθήνα	50
Γκίνη Ευανθία U.S.A.	30	Σδούκου Μαρία Αθήνα	20
Παππός Τιμολέων Γερμανία	30	Τάσιος Στέργιος Αθήνα	45
Γιούσιος Γεωργ. Γερμανία	30	Τάσιος Σπύρος Αθήνα	45
Δάλλας Παναγ. U.S.A.	30	Μουκοβίνας Γεωργ. Αθήνα	15
Τσάτση Γεωργία U.S.A.	30	Καρατζίμου Μιράντα Αθήνα	30
Πρίτσης Χρήστος U.S.A.	150	Βλάχος Αποστ. Αθήνα	30
Χατζηρούμπης Γεωργ. Αυστραλία	90	Τσίμα Έλλη Αθήνα	20
Γκότζος Βασ. Ελβετία	50	Ζούκης Χρήστος Αθήνα	20
Μωυσίδης Χαρ. Γερμανία	60	Μπίζου Φρίντα Αθήνα	20
Φασούλη Στεφανία Τσεχία	30	Μπίζος Δημ. Αθήνα	20
Παντζούρης Γεωργ. Ελβετία	120	Σιώρου Ειρήνη Αθήνα	20
Γιαννάκος Γεωργ. Ελβετία	30	Κυπαρίσσης Βασ. Αθήνα	20
Σκούρτης Κων. Αθήνα	30	Ρέτσου Δέσποινα Αθήνα	20
Σπανός Θ. Βασ. Αθήνα	15	Ντίνη Ευσταθία Αθήνα	50
Νικολάκη Βασιλική Αθήνα	15	Τζίμος Βασ. Αθήνα	30
Τέφος Νίκος Αθήνα	20	Εζνεπίδης Αντ. Αθήνα	30
Πανάγιου Μαρίνα Αθήνα	15	Βλιώρας Χρήστος Αθήνα	15
Τσούκας Κων. Αθήνα	15	Μιχώτας Κων. Αθήνα	80
Μπάρμπας Γρηγ. Αθήνα	15	Τσιτσιράκος Παύλος Αθήνα	60
Γιαννόπουλος Γεωργ. Αθήνα	15	Μιχώτας Κων. Αθήνα	80
Κίτσιος Ιωαν. Αθήνα	30	Καραφλιάς Γεωργ. Αθήνα	30
Ράγγας Γεώργιος Αθήνα	15	Ζιακόπουλος Δημ. Αθήνα	50
Ζδράβος Αριστ. Αθήνα	15	Τσιγκούλη Άννα Αθήνα	40
Οικονομίδης Αριστ. Αθήνα	30	Ζήκος Χρ. Θεσ/νίκη	15
Κώστας Ευάγγ. Αθήνα	15	Δαμιανίδου Ειρήνη Θεσ/νίκη	20
Τζήκας Ηλίας Αθήνα	15	Ντάφλη Βασιλική Θεσ/νίκη	30
Πορφύρη Ντία Αθήνα	15	Δάσιου Χριστίνα Θεσ/νίκη	25
Ζακόπουλος Αχιλλέας Αθήνα	15	Γώγου Λαμπρινή Θεσ/νίκη	20
Τζάφος Ιωαν. Αθήνα	15	Παγανιάς Στεργ. Θεσ/νίκη	20
Πρίντζος Αποστ. Αθήνα	20	Μηλιώνη Κατερίνα Θεσ/νίκη	20
Παπαχρήστου Ευθαλία Αθήνα	15	Γώγος Γεώργ. Θεσ/νίκη	20
Παπαχρήστου Αικ. Αθήνα	15	Σκίρτα-Τουρκολιά Νίκη Θεσ/νίκη	20
Παπαχρήστος Αθαν. Αθήνα	15	Μπετζούνης Σταύρος Θεσ/νίκη	20
Μάντζιος Χρ. Αθήνα	20	Χατζής Βασ. Θεσ/νίκη	15
Κατσαούνης Νίκος Αθήνα	50	Ξεφτέρης Ιωαν. Θεσ/νίκη	15
Μούχος Νικ. Αθήνα	15	Παπαχρήστος Χρ. Θεσ/νίκη	20
		Μουλαϊδης Θεοφ. Θεσ/νίκη	15
		Ιερ. Ευθυμίου Δημ. Θεσ/νίκη	15
		Παπαχρησιτίδου Χρυσουγή Θεσ/νίκη	20

Κόνιτσα

Παπαδημητρίου Κων. Γιάννινα	30	Τρέσκας Κοσμάς Πάτρα	45
Γιάκκας Ανδρ. Γιάννινα	20	Χατζηθεοδώρου Αικ. Σέρρες	60
Πουτέτση Εριφύλη Γιάννινα	30	Ράμος Ιωάννης Σέρρες	30
Ρίζου Ισμήνη Γιάννινα	45	Σγούρας Ιωάννης Δράμα	50
Νάτσης Μιχ. Γιάννινα	15	Δονόπουλος Φωτ. Χανιά	90
Σίμος Αλκιβ. Γιάννινα	40	Πορφυριάδης Νικ. Άρτα	20
Αναγνώστου Δήμητρα Γιάννινα	15	Κεφάλια Σταυρούλα Κόνιτσα	15
Φουνταράς Κων. Γιάννινα	30	Βαδάσης Παύλος Κόνιτσα	20
Ντασταμόνης Ιωάν. Γιάννινα	75	Κωστάκης Βασ. Κόνιτσα	20
Σβάρνας Χρ. Γιάννινα	20	Γκατζούνη Νικη Κόνιτσα	20
Γκούντα Χρυσάνθη Γιάννινα	20	Μπλιθικιώτης Κων. Κόνιτσα	45
Δελημήτρου Όλγα Γιάννινα	15	Τσινώλης Σπύρος Κόνιτσα	17
Φωλίδη Ασπασία Γιάννινα	35	Χούσου Άννα Κόνιτσα	20
Χούψιας Παναγ. Γιάννινα	20	Γέγιος Παναγ. Κόνιτσα	15
Πρωτοσυγγέλου Χρυσάνθη Γιάννινα	20	Νούτσος Γεωργ. Κόνιτσα	50
Τζιάλλας Κων/νος Γιάννινα	15	Τζιάλλα Ιωάννα Κόνιτσα	15
Μάντζιος Παύλος Γιάννινα	20	Κατής Κώστας Κόνιτσα	50
Μπούνας Πέτρος Γιάννινα	20	Ιερ. Τσάμης Φωτ. Κόνιτσα	15
Αναγνωστοπούλου Ηρ. Γιάννινα	20	Ζιακόπουλος Αποστ. Κόνιτσα	20
Γερασίδη Ρανιέλα Γιάννινα	20	Κίτσιου Χριστίνα Πηγή	15
Φασούλης Νικ. Γιάννινα	20	Γεωργάκη Λευκοθέα Βούρμπιανη	15
Κοντοζήσης Κων/ Γιάννινα	20	Κυπαρίσσης Γεωργ. Θεοτόκος	50
Δερδέκης Χρ. Γιάννινα	15	Γκουντούλης Κων. Αγ. Παρασκευή	20
Ραμαντζάς Δημ. Γιάννινα	20	Μπλιθικιώτης Παν. Λαγκάδα	20
Κοσμάς Κων. Γιάννινα	40	Τσούβαλη Βασιλική Δολιανά	20
Σπέλλας Δημ. Βόλος	15	Παπασπύρου Φωτ. Αετόπετρα	35
Κίσιος Ιωαν. Σαντορίνη	15	Κωστάκης Παν. Αμάραντος	15
Καρακατσούλη Ελ. Πρέβεζα	30	Γκάσιος Μιχ. Πυρσόγιαννη	20
Νικολάου Ευ. Ναύπακτος	15	Κοτσίνας Νικ. Δροσοπηγή	20
Λεοντή Σοφία Θήβα	60	Ντίνη Μάγδα Λαγκάδα	15
Μπούνας Βασ. Καλαμάτα	30	Ζώτου Αριάδνη Πηγή	15
Ρούσιας Κων. Καλαμάτα	30	Τάσιος Σωτ. Δίστρατο	45
Κολοκυθάς Αποστ. Καλαμάτα	20	Μουκοβίνας Κώστας Μεσοβούνι	15
Μητροπολίτης Άμφισσας κ. Αθηναγόρας	15	Τσίμας Νικ. Οξυά	20
Ρούβαλη Σοφία Βόλος	20	Λάκκας Βασ. Καλλιθέα	20
Βέτσας Φάνης Αγρίνιο	20	Ράπη Αικ. Δίστρατο	30
Πορφυριάδη Γεωργία Αίγιο	30	Εξάρχου Γεωργ. Εξοχή	20
Μπελθικιώτης Παν. Αμύνταιο	30	Σδούκος Αλεξ. Κεφαλοχώρι	20
Τασούλα Παναγ. Τρίκαλα	30	Φασούλη Ναυσικά Κεφαλοχώρι	15
Χούσος Σπύρος Πειραιάς	20		
Τσιναρίδη Πόπη Τρίκαλα	20		